

1. Koroona P. Ahn -	1. Koroona P. Ahn -	1. Koroona P. Ahn -	1. Koroona P. Ahn -
2. Maria -	2. Maria -	2. Maria -	2. Maria -
3. Peabott. Lilo -	3. Peabott. Lilo -	3. Peabott. Lilo -	3. Peabott. Lilo -
4. Wilkipe P. Seep -	4. Wilkipe P. Seep -	4. Wilkipe P. Seep -	4. Wilkipe P. Seep -
Rauge			
5. exabell P. Heimen -	5. exabell P. Heimen -	5. exabell P. Heimen -	5. exabell P. Heimen -
6. em. P. Hans -	6. em. P. Hans -	6. em. P. Hans -	6. em. P. Hans -
7. a. Solanikam: oja -	7. a. Solanikam: oja -	7. a. Solanikam: oja -	7. a. Solanikam: oja -
8. or. Jaani P. Mann -	8. or. Jaani P. Mann -	8. or. Jaani P. Mann -	8. or. Jaani P. Mann -
9. inso P. Mui -	9. inso P. Mui -	9. inso P. Mui -	9. inso P. Mui -
10. An: kaas: o: dous -	10. An: kaas: o: dous -	10. An: kaas: o: dous -	10. An: kaas: o: dous -
11. inso P. Roma P. Tuuri -	11. inso P. Roma P. Tuuri -	11. inso P. Roma P. Tuuri -	11. inso P. Roma P. Tuuri -
12. Sakkabi kaas: Paap -	12. Sakkabi kaas: Paap -	12. Sakkabi kaas: Paap -	12. Sakkabi kaas: Paap -
13. unbeddhangij: o: ttra -	13. unbeddhangij: o: ttra -	13. unbeddhangij: o: ttra -	13. unbeddhangij: o: ttra -
14. Bo. -	14. Bo. -	14. Bo. -	14. Bo. -
15. 4. Kara Taulha -	15. 4. Kara Taulha -	15. 4. Kara Taulha -	15. 4. Kara Taulha -
16. 5. Koxnemä -	16. 5. Koxnemä -	16. 5. Koxnemä -	16. 5. Koxnemä -
17. 6. Kotte -	17. 6. Kotte -	17. 6. Kotte -	17. 6. Kotte -
18. 7. Ränni -	18. 7. Ränni -	18. 7. Ränni -	18. 7. Ränni -
19. 8. Rauba -	19. 8. Rauba -	19. 8. Rauba -	19. 8. Rauba -
20. 9. Taofe -	20. 9. Taofe -	20. 9. Taofe -	20. 9. Taofe -
21. 10. Nogyo -	21. 10. Nogyo -	21. 10. Nogyo -	21. 10. Nogyo -
22. 4. Sakkabell -	22. 4. Sakkabell -	22. 4. Sakkabell -	22. 4. Sakkabell -
23. 1. Pöho -	23. 1. Pöho -	23. 1. Pöho -	23. 1. Pöho -
24. 2. Kollosse -	24. 2. Kollosse -	24. 2. Kollosse -	24. 2. Kollosse -
25. 3. Hindola -	25. 3. Hindola -	25. 3. Hindola -	25. 3. Hindola -
26. 4. Kettina -	26. 4. Kettina -	26. 4. Kettina -	26. 4. Kettina -
27. 5. Pöho -	27. 5. Pöho -	27. 5. Pöho -	27. 5. Pöho -
28. 6. Pöllijä -	28. 6. Pöllijä -	28. 6. Pöllijä -	28. 6. Pöllijä -
29. 7. Pöho -	29. 7. Pöho -	29. 7. Pöho -	29. 7. Pöho -

Evangeliumma

1363

nint

1272

Epistli = Lu,

Eggä

Maastan tulleva Nig-
Pühhä, nint Sure Pühhä, ka
mu waijel tulleva Pühhi
Daitwi päle.

Tarto Ma Kele sisse kirjotetu.

Rappin: Pastorat. Fr. Heltens

Alb. G. L.

175 X

GELEHRTE ESTNISCHE
GESELLSCHAFT

N J G U,

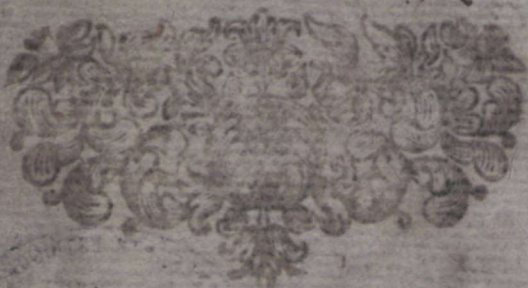
Ben Samuel Lorenz Frölich.

Wannast Kasparitlast
Tarre Aoo. Ramat.

hoo

diß vnterst nnd
dt. hooß vnt. d. hooß
idhick vnterst hooß vnt
hooß vnter

hooß vnter hooß vnter

hooß vnter hooß vnter
hooß vnter hooß vnter
hooß vnter hooß vnter

Dominica I, Adventus.

Kristusse Tullemisse 1. Pühhäl.

Epistli. Röm. 13, 11,

Sest et meije seddä Aliga tijame, et meil nüüd jo se Tund om, Unnest üllestousta. Sest nüüd om meije Onsus lähhemb, kui sis, kui meije ussime. S om mödä lännu, nink Päivo om lähhüde tullu. Sis heitkem nüüd ärrä Dimmedusse Telo ko, nink tõmbkem henne päle Waigusse Riista. Käügem ausalikkult, kui Päivä Ujai: Ei mitte Ujan, Sögin nink Jögin: Ei mitte Yordo, Kulgan, nink Turakussen, ei mitte Kjan nink Wisjan. Euge tõmbte benne päle Issandat Jesust Kristust, nink ärge tekko omma Eihha Kassimih Himmustamisse. st

Evangelium eesmärsel Kristusse Tullemisse

Pühhäl. Matt. 21, 1-11.

Sink kui neminä Jerusalemmi lähhüde tulliva, nink Petwagehe se Oli. Wäemannu saiwa, sis lähhat Jesus kas Jüngerit, nink üttel neile: Minge sinnä Allewette, kumb teije een om; Nink seddämaid sade teije löidmä ütte Emma. Es it kinni keüdetu ollewat, nink Warsa temmä man. Pästke teddä wollale, nink toge neid nulle. Nink kui teile keäke saap middäke üttelema, sis üttelege, et Issandalle om neid waja: Nink temmä saap neid seddämaid lähhatämä. Ent se om kii sindinu, et täüdetus saap, mes üttele om läbbi Proweri, kumb

ütley: ütlege Zioni Tütrelle: Nätse, sinno
 Runningas tulley sinno mannu, hiljamelelik,
 nink söidap ütte Emma-Esli, nink koorma-
 kändja Emma-Esli Warsa Säljän. Ne Jung-
 re lätsiwä, nink teiwä nida, kui JEsus neid olli
 käsknu, nink töiwä seddä Emma-Esliit nink sed-
 dä Warsa; nink panniwa omme Keiwid neide
 päle, nink istutiwa teddä temmä Sälgä. Ent
 paljo Rahwast laotiwa omme Keiwid Te
 weerde. Ent mu raijewa Osse Puist, nink
 puistiwa neid Te weerde. Ent se Rahwas,
 kumb een käwwe, nink kumb perrän tulli, tan-
 nit nink üttel: Hosanna Tarwida Pojale. Kit-
 tetu olgo, kää tulley Jssanda Nimmil. Ho-
 sianna Körgen.

Dominicâ II. Adventus.

II. Kristusse Tullemisse Pühhäl.

Epistli. Röm. 15, 4.

MEs enne om kirjotetu, se om meile Oppusses kirjote-
 tu, et meil läbbi Kannatusse nink Kirja Kömusta-
 misse Totust ollek. Ent se Kannatusse nink Kömu Zum-
 mal andko teile, üttesuggust Meeld piddäda töine töise
 seän, Kristusse JEsusse perrä. Et teije ürtemelelikkult,
 ütte Suga littäse Zummalat nink meije Jssanda JEs-
 suse Kristusse Essä. Seperräst wötke töine töist wasta-
 nida kui ka Kristus teid om wastawötmu Zummala Au-
 wastusse. Ent minna ütse, et JEsus Kristus om Um-
 breleikamisse Sullane olnu, Zummala Tötte perräst,
 Wannambide Tototussi kinnstäda: Nink et Paggan-
 na Armo eest Zummalat littäse. Nida kui kirjotet om:

Seper-

Severrast tabha minna sunno Pagganide seän kitta,
nink sunno Nimmenele laulda. Nink taas ütley temmä;
Römustage hendä, Paggana, temmä Rahwaga. Niuk
jälle: Kikke Issandat, kii Paggana, nink aumustage
teddä kii Rahwas. Nink taas ütley Esaias. Se saap
ollema Jesse Juur, ke saap tousma Pagganid wallitse-
ma; Temmä päle sawa Paggana lootma. Ent se Lo-
tusse Jummal täutko teid kige Rõmu nink Rahhoga
Ussun, et teil rikkalikkult Lotust olles, läbbi pühhä Wä-
mo Wäe.

Evangelium tõisel Kristusse Tullemisse
Pühhäl. Luk. 28, 25.

Sink Tähhe sawa ollema Päiwän, Kuun
nink Tähten. Nink Ma pääl saap Rah-
wal Oht ollema, suren Peljun. Nink Merri
nink We-Bo sawa mürrisemä. Nink Jnni-
misse sawa ärränalgumä Peljo nink neide Us-
ju Dormisse verräst, kumma Ma päle sawa tul-
lema, Sest Taima Wäe sawa heljoma. Nink
sis sawa nemmä näggemä seddä Jnnimisse
Poiga tullewat Pilwin, sure Wäe nink Au-
wustussaga. Ent kui se nakkap sündimä, sis
kajege ülles, nink tõstke omma Pääd ülles, sest
et teije Ärrälunnästamine lähhünes. Nink
temmä üttele neile Moistukõnnet: Kajege Wiji-
Puud nink kii Puid; Kui nemmä jo tärkwa,
nink teije seddä näete, sis tunnete neist, et Suw-
wi jo lähhükessen om. Nida ka teije, kui teije
näete seddä sündiwät, sis teedle, et Jummal
Nikkus lähhün om. Tõttelikult, minna üle
23 teile,

teile, et sesinane Suggu ei sa hukka sama, senni
 kui kil sunnip. Tairvos nink Ma saap hukka
 minnemä, ent minno Sömma ei sa mitte hukka
 minnemä. Ent hoitke hendä, et teije Söame
 ei sa koormatus Lija-Sögi nink Lija-Jogi, nink
 Pátoitusse Murrega, nink et se Päiw äkkitselt
 teije päle ei tulle; Sest temmä saap tullemä kui
 Keel-Kabbel kile päle, kumma se koggona Ma
 pääl elläwä. Sis walwke niuid, nink pallege
 eggal Njal, et teije ausaß saisse, se fige eest ärrä-
 paggema, mes saap tullemä, nink saisma se In-
 nimisse poia een.

Dominicâ III. Adventus.

III. Kristusse Tullemisse Pühäl.

Epistli. I Kor. 4, 1.

Nda arwako meid Jumimenne, kui Kristusse Sullas
 sid, nink Jummalä Sallauste Masapidäsiid. Päle
 se, sis otsitas Masa-Piddäsiid, et üts saas ussutaw löitus.
 Ent sest om mul weidi (Murre) et minno teist sunni-
 tas, ehl Jumimisselikust Päiwäst. Ent essi ei sunni-
 minna hendä ka mitte. Sest minna ei tija middäke hen-
 ne päle, ent sepperäst ei olle minna õigeß arwatu. Ent
 Jssand om se, ka minno saunip. Sepperäst ärge sundke
 middäke enne Aiga, senni kui Jssandtulley, ka ka saap
 selgeß teggemä, mes Jummedän om ärräpedetu nink
 Söämide Nouwo arwaldama. Nink sis saap eggas
 üttele Jummalast Kittust sama.

Ewangelium Kolmandel Kristusse Tullemisse
 Pühäl. Marc. 11, 2.

Ent kui Jaan Wangi-Tornin Kristusse
 Jmme

Jimmetekko kuuld, sis lähhat temmâ kats
 ommeft Jimgrist, nink üttele tälle. Sinna se
 ollet, ke peap tullemâ, ehk, kas peame toist oot-
 ma? JEsus koste nink üttele neide wasta: Wirt-
 ge nink ütlege Janille jälle, mes teije näete nink
 kulete. Söggda näggewâ nink Jallotumma
 käiwâ, Piddalitöbbitse sawa puhtas, nink Kõr-
 woto kuulwa, Koolja toufwa ülles, nink Wais-
 tille saap armo Oppus kuletutus; Nink õna
 nis om se ke hendâ minnust ei pahhanda. Ent
 kui nemmâ olliwâ ärrâ lännu, sis naksi JEsus
 pajatama Rahwa wasta Janist: Mes teije ol-
 lete wäljâ lännu Laande kajema? üttele Roga,
 kumb Tulest sinna nink tännâ heljus? Ehk mes
 teije ollete wäljâ lännu kajema? Innimist peh-
 me Reiwastega kattetu? Nätse, kumma peh-
 mid Reiwid kandwa, ne omma Kuningide
 Majun. Ehk mes ollete teije wäljâ lännu ka-
 jema? üttele Proweti? Ja, minna üttele teile, ke
 ka weel ennâmb om kui Proweet. Sest sesina-
 ne om se, kummasi kirjotet om: Nätse, minna
 lähhatâ omma Englid sinno Palge ette, ke sinno
 Teed sinno een peap walmistama.

Dominicâ IV. Adventus.

IV. Kristusse Tullemisse Püh. Epistl. Wilip. 4. 4.

Olege ikkes rõõmsa Jssandan. Taas üttele minna olge
 rõõmsa. Teije Heldus olgo tutwa ligil Innimissil
 Jssand om lähhün. Arge murretage middake, enge last-
 ligin omme Palwid Palsussen nink Pallemissen Tom-

noga Jummalalle teddä sada. Nink Jummalä Rabbo,
 kumb korgemb om kui lik Moistus, holdko teije Svamid
 nink Meeld Kristusse Jesusse sissen.

Ewangelium Meljändel Kristusse Tullemisse
 pühhäl. Jan. 1, 19.

S Nink se om Jani Tunnistaminne, kui Ju-
 dalisse Jerusalemist lähätivä Preest-
 rid nink Lewite, et nemmä temmält küssisse:
 Kes sa ollet? Nink temmä tunnist ülles, nink es
 salga mitte. Nink temmä tunnist ülles; Min-
 na ei olle mitte Kristus. Nink nemmä küssivä
 temmält; Mes sis? Kas sa ollet Elias? Nink
 temmä ütlet; Minna ei olle; Kas sa ollet se
 Proweet? Nink temmä koste, ei mitte. Sis
 ütliwä nemmä temmä wasta: Kes sa sis ollet?
 Et meije woime kostust anda neile, kumma
 meid omma lähätänu. Mes sa hennest essi
 ütlet? Temmä ütlet; Minna olle Heikaja Hääl
 Lanen; Tette Jssanda Teed tassatseb; nida kui
 Esaias se Proweet om ütletnu. Nink ne läh-
 hätetu olliva Bariserist. Nink nemmä küsse-
 vä temmält, nink ütliwä temmä wasta: Mes
 sa sis ristit, kui sa ei olle Kristus, ei ka Elias, ei
 ka se Proweet? Jaan koste neile nink ütlet;
 Minna riski Wega. Ent se om keskette teije sek-
 lä astnu, kumba teije ei tunne. Temmä om,
 ká minno perrän saap tullema, se enne minno
 om olnu; kummal minna ni ausa ei olle, et min-
 na, temmä Kängä Nihma pästäb, Se siindi
 Pet.

Pet. Ubaran tolpool Jordanit, kun Jaan olli ristmân.

Feriâ I, Nativitatis Dominica,

Esmârsel Talwiste Pühhä Päiwäl.

Epistli Tit. 2, 11.

Sest Jummalâ õnsa'ik Arm om henda' figille Junni mistille ilmoitanu, nink karristap meid, et meije peim arrâsalgma Jummalawallato Ollemist nink ilmlikko Himmu, nink parraussi, õigede nink Jummalapelgikkult sensinatzen Zimanellamâ; Õnsalikko Lotust, nink se sure Jummalâ nink meije Õnisteggüâ JEsusse Kristus, se Nurustusse Urowaldamist oten. Kâ henda' essi meije cest om anduu, et temmâ meid arrâalunastaf figest Ülles Tohtust, nink hennele essi Rahwast pohhastaf Omman dusses, kumb ussin olles häle Tõle.

Evangelium Talwiste Pühhä eddimârsel
Päiwäl Luk. 2, 1.

Snt neil Päiwil sündi, et Kâsk Keisrist Au gustussest wäljâ lâtš, et kâk Zlu pididi sama ülles kirjotetus, (Sejamma esimâime Ülles kirjotaminne sündi, kui Kurenius (se üle) Ül lemb olli Siria-Maal. Nink kâk lâtšiwâ, et nemmâ henda' lassesse ülles kirjotada, eggüits omma Lina, Sis lâtš ka ülles Josef, Kalilea-Maalt, Naatsaretti Linast, Juda Male, Tarwida Lina, kumb kutsutas Petlehem; (Jestjet temmâ Tarwida Roast nink Suggust olli;) et temmâ henda' lassess ülles kirjotada Maria, omma arrâkihlatu Naasega, kumb olli passe. Ent se sündi, kui nemmâ sääl olliwâ, sis tulli Mlig, et

temmä piddi Jlmale toma. Nink temmä töije omma eesinäst Poiga, uink mähk teddä Mähkmitte, nink pand teddä Soime sisse. Sest neile es olle mujal Maad Majan. Nink Kariusse oliwa sesamma Bäljä pääl, omma Zahra man, nink hoitsiwa Öse omma Karja. Nink nätsse, se Jssanda Engel sais neide körwal, nink se Jssanda Aurvustus paist neide umbre. Nink nemma velgsiwa wäega. Nink se Engel üttel neide wasta: Uräa veljako. Sest nätsse, minna kuluta teile suurt Rõmu, kumb ligel Rahwal saap offema. Sest teile om täamba Dnistegögijä sündinu, kumb om Kristus, se Jssand, Tarwida Linan. Nink se olgo teile Tähhäs: Teije sade löidmä Last Mähkmitte mähhitu, nink Soime sisse pantu ollewat. Nink seddämaia olli se Engli man se kairwalikko Sõa:wäe Hult, ne fittiwä Jummalat nink ütliwä: Aurv olgo Jummalalle Rõrgen, Rahho Ma pääl, nink Jnnimistille hä Meel.

Feriä II. Nativitat. Domin.

Talwiste Pühhä töiset Päiwät.

Epistli Luggu. Ap. Teg. 6, 8. 7, 51. 54.

Get Teppan täurs Astu nink Wälle, teggi suurt Jmmet nink Tähte Rahwa seän. Sis tössiwä mõnne Kerlust, kumb kutsuti Libertinre nink Käreentre nink Aleksandriinre (Kerk) nink kumma Silizias nink Astast oliwa, nink lüffitelliwä Teppaniga. Nink nemmä es moi wasta panua selle Tarkuselle nink Waimulle, kumma läbbi temmä päjat. Sis tallitwa nemmä mõnd

Meh.

Mebhi, kumma ütliwá et meije olleme kuulnu teddá Teotusse Sõnnu pajatawat, wasta Mosesi nink Jummaslat. Nink nemmá kshhotiwa Kabwast nink Wannambid nink Kirjatundjid, nink tulliwa temmá pále, haritwa teddá kinni, nink weiwa teddá Sure Kõhto ette. Nink nemmá saádsiwa ülles karwalid Tunnistajid, ne ütliwá: Sesiwane Mees ei jártá mitte mahha Teotusse Sõnnu pajatamast, sesinatse pühhá Paiga nink Sádusse wasta. Sest meije olleme kuulnu teddá ütlewát, et JEsus Naatsaretist, se saap seddá Paika árreüäetámá, nink neid Kõmbid tõisite teggemá, kumba Moses meile om andnu. Nink kíl, kumma Sure-Kõhtun iterá, káijewa temmá pále, nink náiwá temmá Palget, kui Engli Palget.

Ent kui temmá paljo neide wasta olli pajatanu, sis üttel temmá; Kange kala, nink kumbreleikamatta Sõámist nink Kõrwust, teije pannete ikkes pühhá Waimo wasta, kui teije Wannamba uida ka teije.

Ent kui temmá seddá kuliwa, sis lás se lábbi neide Sõáme, nink járrhwa Gambid temmá pále.

Ent kui temmá táus olli pühhá Waimo, sis káije temmá ülles Teiwa pole nink nággi Jummalá Aurustus, nink JEsust Jummalá háál Káel saiswat, nink üttel: Nátse, minna náe Táiwa wallale ollewát, nink seddá Tunnistusse Doiga Jummalá háál Káel saiswat. Sis tánnitirwá nemmá sure Hálega, nink peijewa omme Kõrwu kinni, nink kargsiwa kíl üttemelelikult temmá pále. Nink nemmá heitsiwa teddá Einast wáshjá, uink löiwa Kirwe temmá pále. Nink ne Tunnistaja pannirwa mahha omme Keiroid ütte Nore-Mihhe Zallutsitte, se kutsuti Saulus, Nink nemmá heidirwá Kirwega Teppanit, se heldas nink üttel; Issand JEsus, wõitá minno
Waiwo

Waimo wasta. Ent temmä satte Pölvöile mahha, ninf
tännit sure Hälega: Jssand, ärrä arwato neile mitte seddä
Pat: u. Ninf kui temmä seddä olli üttelnu, sis uino temä.

Ewangelium Teppani Päiwäl, ehk Tõisel Tal-
wiste Pühhä Päiwäl. Matt. 23, 34.

S Eperräst näitse minna lähhatä teije mannu
Prowete ninf Tarku ninf Kirja-tundjid.
Ninf teije sade neist mõnd ärrätapma ninf Risti
lõmä, ninf mõnd neist sade teije pesmä ommen
Kerkun, ninf perränkuisama Linast Lina; et
teije päle tulley kif wagga Berri, mesom ärrä-
walleru Ma pääl, se wa Ubeli Berrest, Zakkä-
riasse Parakia Poja Berreni, kumba teije ol-
lete ärrätapnu Jummalä Koa ninf Ultri waijel.
Tõttelikult, minna üttele teile, se saap kif tullemä
sesinatse Suggu päle. Jerusaleml, Jerusaleml, se
sa ärrätappat Prowete, ninf heidät Kirwega
kolus, kumma sinno mannu omma lähhetetu;
Kui saggede olle minna tahtnu sinno Latsi kofko
koggoda, nida kui Kanna omme Kannasid Si-
wu alla koggup, ninf tei e ei olle tahtnu? Näit-
se, teile peap teije Maja perrätus jättetämä. Sest
minna üttele teile, teije ei sa sest sani miuno en-
namb neggamä, senni kui teije sade ütlemä; Rit-
tetu olgo se, keä tulley Jssanda Nimmel.

(Tõisel Talwiste Pühhä Päiwäl loetas ka se
Ewangelium) Luk. 2, 15.

S Inf se sündi, kui ne Engli neide mant olli-
wa Tairwatte lännu, sis ütlinwä ne Karjusse
tõine

tõine tõist wasta: Läktem niind Petlehemmi,
 nink kaje gem seddã Ussia, mes soãl sündinu, kum-
 ba se Jiffand me le om tedã andnu. Nink ne n-
 ma tulliwa rühken, nink lõ siwã Maria nink
 Jöseppit, nink seddã Last Sõimen maggawat.
 Ent kui nemmã seddã olliwa nãnnu sis laotiwa
 nemmã seddã Sõima wãljã kumb neile siest Lat-
 sest olli ütteldu. Nink kif, kumma seddã kuli-
 wa, pãnniwa Jummes seddã Kõnnet, mes neile
 ne Karjusse olliwa üttelnu. Ent Maria pand
 tallele kif neid Sõnnu, nink mõttel neide pãle
 omman Sõamen. Nink ne Karjusse kãniwã
 taggasi, kittiwã nink auruustiwa Jummalat,
 fige eest, mes nemmã olliwa kuulnu nink nãn-
 nu, nida kui neide wasta olli ütteldu.

Feriã III. Nativitat. Domin. s. in Festo Iohan-
 nis Evangelistæ.

Kolmandel Talwiste Pühhã Päiwãl.

Eh

Jani Ewangelisti Päiwãl. Ewange-
 lium Jan. 21, 20.

Ent Peter kãand hendã umbre nink nõgg seddã Jüng-
 rit perrã tulawat, kumba JEsus armast, ke ka Sõmb-
 õjal temmã liggi olli istnu, nink üttelnu: Essand, kes se
 om, ke sinno saap ärrãandma? Kui Peter seddã nõggi,
 sis üttel temmã JEsusse wasta: Essand, mes sis se peap?
 JEsus üttel temmã wasta: Kui minna tahha, et temmã
 jããß fenni kui minna tulle, mes se sinno puttup? Tulle
 sinna minno perrã. Sis laggosi Kõnne Welliste sekkã
 wãljã, et sesinane Jünger ei kole mitte. Nink JEsus es
 üttele

ätte lässe mitte, et temmä ei kose, enge; Kui miina tah-
 haß, et temmä jääß, seini kui miina tulle, mes se sunno
 puttup? Se om sesamma Jünger, se neist Usjust tuunis-
 tap nink om ka neid kirjotanu. Nink meise tijäme, et
 temmä Tunnistus om töisi.

Est

(Talwiste, Pühhä Kolmandel Päiwäl selletetäs
 ennämbeste se Evangelium) Jan. 1, 1.

Algmissen olli se Sönnä, nink se Sönnä olli
 Jummalä man, nink Jummal olli se
 Sönnä. Sesamma olli Algmissen Jummalä
 man. Kif om läbbi temmä tettu, nink middä-
 ke ei olle temmä tettu, mes tettu om. Temmä
 sissen olli Ello, nink se Ello olli Jnnimiste Wal-
 gus. Nink Walgus paist Pimmedän, nink
 Pimmedus ei olle teddä wasta wötnu. Üts Jn-
 niminne lähhäteti Jummalast, sel olli Nimmi
 Jaan, Sesamma tulli tunnustusse perräst et
 temmä Walgustest tunnustas, et kif temmä läb-
 bi ussusse. Temmä es olle mitte Walgus, enge
 et temmä tunnustas Walgustest. Töisine Wal-
 gus, kumb kif Jnnimissi walgustap, tulli Jlna
 sisse. Se olli Jlnan, nink Jln om temmä
 läbbi sanu. Nink Jln es tunne teddä mitte.
 Temmä tulli omma sisse, nink Ommatse es
 wötta teddä wasta. Ent mitto teddä wasta wö-
 tiva, neile and temmä Woinust, Jummalä
 Patsis sada, kumma temmä Nimme sisse usk-
 wa. Kumma ei olle sündinu Berrest, ei ka
 Sibha

Lihha Tahtmisses, ei ka Wihhe Tahtmisses,
enge Jummalast. Nink' se Sonna saije Lih-
has, nink' elli meije seän (nink' meije näime tem-
mä Uuwustust, kui aino siindinu (Poja) Uu-
wustust Essäst,) täüs Armo nink' Töttet.

Dominicâ post Festum Natalitiorum.

Pühhä Päiwäl perräst Talwiste Pühhä
Epistli. Kal. 4, 1.

Et minna üttele, senni kui Perrändajä Laš om, sis et
olle temmä nink' Sullase wajel Wabhet, ei k' temmä
käl Essand om üttele kige Hä. Enge temmä om Üllesaeji-
de nink' Majapiddajide al, ni karwa kui Essäst om säeru.
Nida ka meije, kui meije Latse ollime, sis ollime Sullasen
wähäliste Säduste al. Ent kui Uig täüs saije, sis läh-
hät Jummal omma Polga, siindinus sada Naisest, nink'
Sädusse alla panna; Et temmä neid, kumma Sädusse
al olliva, ärräostas, et meile Lastes Kohhus saas. Gese
et teije niind Latse ollete, sis om Jummal omma Poja
Wäimo teije Söämette lähhätänu, te tännitap, Abba,
Essä. Sis ei olle sün niind ennemb Sullast, enge Laš.
Ent kui Laš om, sis om se ka Jummal Perrändajä,
Kristusse läbbi.

Evangelium Pühhä Päiwäl perräst Talwiste
Pühhä. Luk. 2, 33.

Sin' temmä Essä nink' Emma pannima
Sedda Jmmes, mes temmäst üttele. Nink'
Simeon önnist neid, nink' üttele Maria temmä
Emma wasta: Nätse, sesinane pantas Sada-
misses nink' Üllestössemisses mitmale Israelin,
nink' Tähhes, kummale wasta pajatetas (Nink'
sinno omma *Sanna läbbi saan wääl tühmä*.)

Et mitma Söämide Mötte arwalikkus sawa. Nink Hanna, us Proweti Emmand olli, Wanieli, Tüttär, Uleri Suggust. Se olli eälinne, nink olli omma Mihhega ellänu säitse Ujastaiga, perräst omma Juntro Saisust. Nink temmä olli Läst, lähhud kattesä kummend päle nelli Ujastaiga, se es tulle eäle ärrä Jummalakoast, orjas Jummalat Paastnisse nink Pallemissegä D nink Päiwä. Sesamma ast ka sinnä mannu selsammal Tunnil, nink kit Jssandad, nink pajat temmäst like wasta, kumma Jerusalemmin Ärrälunastamist odiwa. Nink kui nemmä kit olliwa täitnu Jssanda Säduisse perrä, sis kaniwä nemmä jälle taggasi Kalileawiale, omma Lina Naatsaretti. Ent se Läst kastiwi nink saije kangeß Waimun, täüs Tarust. Nink Jummal. Ärm olli temmä man.

Festo Circumcisionis Christi.

Talwiste Pühhä Olletusse Pühhäl, ehk: Wastajel Ujastajal. Epistli Kalat. 3, 23,

Ent enne kui Ust tulli, sis hoijeti meid! Säduisse al, inä ollime. Linnil sulletu tullewastse Ussu päle, kumb piddi arwalikkus sama. Nida om niüd Säduisse meije Karristaja olnu Kristusse päle, et meije läbbi ussu olgeß saasse. Ent sest et Ust om tulnu, sis ei olle meije enhämb Karristaja al. Sest toije ollete kit Jummalakoast läbbi Ussu, Kristusse Jesusse sissen. Sest mitto teid Kristusse päle omma virstitu, ne omma Kristust henne päle tömbnu. Siin ei olle Judalist, sei ka Grekallst. Siin ei olle Sulast, ei ka Wabbandikko. Siin ei olle Meest nink Naist. Sest

Est teije ollete kst üts Kristussen Jesussen. Ent kui
teije Kristusse perrält ollete, sis ollete jo Abrahammi
Semen, nink Tototusse perrä Perrändäjä.

Evangelium Wastfel Njastajal. Luk. 2, 21.

Snt kui kattesä Päiwä täüs säiwa, et sedä
dä Last piddi umbreleigatama, sis nimmi-
eti temmä Nimmi Jesus, kumb Englifst olli
nimmitetu, enne kui temmä (omma Emma)
Jhho sisse sadi.

Dominicâ post Circumcisionem Christi.

Pühhä Päiwäl perräst Wasifet Njastaiga:

Epistli. 1. Petr. 3, 20.

NDa Kristun hoijeti weidi (se om kattesä) Henge
Ween. Kumma Wasf Palge se Kristminne ka meid
niid ünsaf teep (elmitte Kosusse Arrawotminne Lihha
äält, enge hä Süddäme Seedmissse Lepping Zummala-
ja) läbbi Jesusse Kristusse Ullestössemisse, ke ülles om
ännu Tairwatte, nink om Zummala kääk Käel nink Eng-
i nink Woinnusse nink Wäe omma temmäle allabeita
iffö.

Evangelium Pühhä Päiwäl perräst Wasifet
Njastaiga. Matt. 2, 13.

Snt kui ne Targa olliva ärrälännu, närse
sis näüt hendä Jssanda Engel Josepille
Annen nink üttel: Töffe ülles, wötta seddä Last
nink temmä Emma henne mannu, nink pakke
Egipti-Male, nink olle sääl, senni kui minna
julle üttele. Gest Herodes saap seddä Last otisma
teddä ärrähukkata. Nink temmä tössi ülles,
nink wöt jeddä Last nink temmä Emma henne

B

manne

mannu Isel, nink taggasi ärrä Egipti-Male; nink olli sääl, senni kun Herodes olli ärräkolu. Et täüdetus saas, mes Jffaudast om üttelebu läbbi Proweti, kumb ütley: Egipti-Maalt olle minna omma Poiga heiganu. Kui niind Herodes näggi, et temmä neist Targust olli ärräpettetu, sis saije temmä wäega wiihatseß, nink lähhät wäljä, nink last ärrätappa fik Lasti, Petlehenmin nink kike temmä Pire pääl, kumma kätte Mjastalisse nink noremba olliwa, se Mjaperrä, kumba temmä neist Targust olli ärräpoudnu. Sis saije täüdetus, mes ütteleb om läbbi Proweti Jeremia, kumb ütley; Kaman om kuultu üts Hölli, Daljo Raibmisses, Jkmis ses nink Hundamisses, Rahel ik omme Lasti, nink es tahha henda nitte laske römustada, sest nemmä olliwa hukkan. Ent kui Herodes olli ärräkolu, näkse, sis nänt henda se Jffanda Engel Joseppille Unnen, Egipti-Ma sissen, nink üttele; Tösse ülles, nink wötta seddä Last nink temmä Emma henne mannu nink minne Israeli Male. Sest nemmä omma ärräkolu, kumma se Laste Elto otsewa. Nink temmä tössi ülles, nink wöt seddä Last nink temmä Emma henne mannu, nink tulli Israeli-Male. Ent kui temmä kuuld, Arkelant Juda Ma üll wal litsewat, omma Essä Herodesse Ussemel, sis peljäs temmä sinna tulla. Ent Unnen sai temmä Summalast mannisetus, nink läß Kalilea-

Ma

Ma Kottuste sisse. Nink tulli nink elli ütten Zinan, kumb kutsutas Naatsaret. Et täüdetus saas, meä ütteld om Prowete läbbi: Teddä peap Naatsarenusseß kutsutama.

In Festo Epiphaniæ.

Kolme Kunninga Päiwäl.

Epistli-Luggu. Esa. 60, 1.

Rõsse, sa walgeß sest sinno Walgus tullep, nink Zissanda Aurustus tõssep sinno päle. Sest nässe, Pimmus kattap Maad kinni, nink Hämmerus Rahwast; Ent sinno ülle tõssep se Zissand, nink temmä Aurustus näüsse sinno pääl. Nink Paggana sawa sinno Walguffen käämä, nink Kunninga sinno Tõssengo Palsrussen. Tõsta omme Silmi Zõri ülles, nink kae, kif ne üttekotu tullewa sinno mannu. Sinno Poja sawa kaugeit tullemä, nink sinno Tütire kõrwal kastwatetus. Sis saat sinna seddä näggemä nink ütte jooskma. Nink sinno Süddä saap heitimä nink hendä laotama; Sest Merre Hult saap hendä sinno pole käämä, nink Rahwa Wäggi sinuole tullemä, Kameelde Hult saap sinno katma, nobbeda Kameli Medianist nink Herwast. Nemmä sawa Sabast kif tullemä, Kulda nink Würolit toma, nink Zissanda kuttust kolutama.

Evangelium Kolme-Kunninga Päiwäl.

Matt. 2, 1.

Tlli JEsus' olli sündinu Petlehemmin, Juda Maal, Kunninga Herodesse Wjal, näsie, sis tulliwa Targa Hommungo-Maal Jerusalemme, nink ütliwä: Kus om se sündinu Judaliste Kunningas? Sest meije olleme nannu temmä Tähhe Hommungo-Maal, nink ol-

leme tiallu, teddä kummardama. Ent kui Herodes se Kunningas seddä kuuld, sis heiti temmä ärrä, nink temmäga koggona Jerusalem; Nink koggus kofko kii Kõrge Preestrid nink Rahwa Kirjatundjid, nink juurdle neil, kun es Kristus piddi sündimä. Ent nemmä ütliwä temmäle: Petlehemmin Juda Ma sissen: Sest nida om kirjotetu läbbi se Proweti: Nink sinna Petlehem, Juda-Maal, ei olle minkisuggutsel kombel se wähhämb Judaliste Wõrste seän. Sest sinnuust veap minnole tullemä se Wallitseja kumb minno Israeli Rahwast saap kaitsuma. Sis kus Herodes sallajalt neid Tarku, nink nous neilt ussinaste seddä Uiga, kummal se Täht olli paisnu. Nink lähät neid Petlehemme, nink üttel: Minge nink noudke ussinaste se Latse perrä. Ent kui teije teddä löwwäte, sis kuluta ge minnole, et minna ka tulle, nink teddä kummarda. Ent kui nemmä seddä Kunningat oliwa kulu, lätsiwä nemmä ärrä. Nink näitse, se Täht, kumba nemmä Hommungo Maal oliwa nämmu, läb neide een, senni kui temmä tulli nink saisati kot sääl üllervän, kun se Latse olli. Ent kui nemmä se tähhe näijewä, saiwa nemmä wäega rõõmsas. Nink nemmä lätsiwä se Koa sisse, nink lösiwä seddä Last Maria temmä Emmäga, nink sattewa mahha nink kummardiwa teddä, nink atowasiwa üles omma Barra, nink kinksiwa tälle Kulda, Lumminat nink

Murre. Nink nemmä saiva Unnen Jumma-
last mannitsetus, et nemmä henda es peä mitte
ennämb Herodesse pole kaändmä; Nink lätsiwä
toist Teed jälle ommale Male.

Dominicâ I. post Epiphan.

Eesmärsel Pühhä Päiwäl, perräst Kolme Run-
ninga Päiwä, Epistli. Rom. 12, 1.

Seperräst maunise minna teid, Wellitse, läbbi Jum-
mala Armo, omma Jhho ellawäs, pühhäš nink
Jummala meleperr liffes Obwris anda, (se olgo) teije
moistlik Jummala Orjus. Nink ärge sage sesinatse Jo-
ma saarnatseš, enge muutke henda ärrä läbbi omma
Mele Wastseusse, ei teije kiusasse, mes Jummala hä, me-
leperrälime nink töhwelisk Tahminne olmes. Sest min-
na ütke läbbi se Armo, kumb mulle om antu, eggäuttele,
te teije seän om, et henda teäke targembas ei panne, kui
sunnis tark olla, enge parraussi tark olla, seperrä kui Jum-
mal eggäuttele Uffu Noto om äräajagganu. Sest össe
kui meil ütke Jhho kullen paljo Lu-liikmissi om, ent kigil
Lu-liikmissil ei olle üttesuggune Tö: Nida olleme paljo
üts Jhho Kristussen, ent meije olleme essi töine töise Lu-
liikmisse. Ent meil omma essisuggutse Ande, se Armo
perrä, kumb meile om antu.

Evangelium eesmärsel Pühhä Päiwäl perräst
Kolme Runninga Päiwä, Luk. 2, 41.

Sink temmä Wannamba lätsiwä eggä
Ujastaja ülles Jerusalemme, Passa-Püh-
hä. Nink kui temmä kas töistkummend Ujase-
taiga wanna olli, sis lätsiwä nemmä ülles Je-
rusalemme, Pühhä Rombe perrä. Nink kui ne
Päiwä ollima täudetü, nink nemmä jälle tag-

gasi kánitwá, sis iáije se Zar. **J**esus Jerusalemmi.
 Nink temmá Wannamba es tija seddá mitte.
 Ent nemmá möcliwá teddá Gelsi man olles
 wat, nink tulliwá ütte Päiwá Teed, nink otse
 wa teddá Höimo nink Tuldwide seän. Nink kui
 nemmá teddá es lörowá, sis lá siwá nemmá jälle
 Jerusalemmi, nink otsewa teddá. Nink sündi
 kolme Päiwá perräst, sis lösiwá nemmá teddá
 Jumjala Koan istwat, Oppetajide kessel, nink
 neid kuulwat, nink neist küssitelletwat. Ent kif
 Jumma teddá kulwa, panniwa Jummes tem
 má Moistust nink Kostust. Nink kui nemmá
 taddá näijewá, sis heitiwá nemmá ärrá. Nink
 temmá Emma üttel temmá wasta: Poig, kuis
 sinna meile nida ollet temmu? Nätse, sinno Essä
 nink minna olleme sinno Waigwaga otshu.
 Nink temmá üttel neide wasta: Mes teije min
 no ollete otshu? Es teije tija, et minná peä olle
 ma se fissen, mes minno Essä perrält om? Nink
 nemmá es moista seddá Sonna nitte, mes tem
 má neidega paiat. Nink temmá läs neidega ala
 ta, nink tullu Naatsaretti, nink olli neile sonna
 wotuk. Nink temmá Emma piddi kif neid Son
 nu omman Soámen. Nink **J**esus kastwi Zar
 fussen nink Eän nink Armun, Jumjala nink
 Innimiste man.

Dominicâ II. post Epiphantias.

Töisel Pühä-Päiwäl perräst kolme Kuninga
 Päiwä. Epistli. Rom. 12, 6.

Alli kellele van Kirja Selletäminne, sis sündko se Ussu
 ga

Ja ütte. Kui kelleke Annet om, sis hoidke temmá An-
 metit, kui leáke oppetay, sis hoidke temmá Oppust. Kui
 leáke mannitsep, sis hoidke temmá Mannitsemist. Ke
 annap, se andke helde Svámega, Ke wallitsep, se wallit-
 sego ussmaste. Ke Arno heidáp, se tekko seddá Kómuga.
 Ewangelium tóisel Pühhá Päiwál perräst kol-
 me Kunninga Päiwá. Jan. 2, 1.

S Ink kolmandel Päiwál saitwa Saja Ka-
 nan Kalilea-Maal. Nink JEsusse Emma
 olli saäl. Ent JEsust nink temmá Jungrit kut-
 suti ka Saja. Nink kui Wina pudu, sis üttel
 JEsusse Emma temmá wasta. Neil ei olle
 Wina. JEsus üttel temmá wasta: Mes mul
 sinnoga teggemist, Naine? Minno Tund ei
 olle weel tulnu. Temmá Emma üttel Sulla-
 sille: Mes temmá teile ütley, seddá tekke. Ent
 sinná olli kuus kiwivist We. Annunuid pantu,
 Judaliste Pohhastamise perräst, nink eggäüt-
 te sisse lās kās ehk kolm Mötto JEsus üttel nei-
 de wasta. Täütke neid We. Annunuid Wega.
 Nink nemmá täütswá neid Bere tassani. Nink
 temmá üttel neile: Annunutage niuid, nink wige
 Wardjalle. Nink nemmá weiwá, Ent kui
 Wardja seddá Wet maits, kumb Winaš olli
 sanu, (nink temmá es tija, kustas se olli; Ent ne
 Sullase tesiwá, kumma seddá Wet ollwa an-
 nunutanu:) sis kus se Wardja Põigmeest, nink
 üttel temmá wasta; Eggámees annap eesmält
 hääd Wina, nink sš, kui nemmá orama joob-
 nus

nus sanu, alwembat; Sönnä ollet hääd Wina
 senni Uiani taggasi piddänu. Se om se eesmän-
 ne Täht, kumba JEsus teggi Kanan Kalilea
 Maal, nink awwald omma Uurwustust. Nink
 temmä Jüngre uskfiwa temmä sisse.

Dominicâ III, post Epiphantias.

Kolmandel Pühhä Päiwäl perräst Kolme Run-
 ninga Päiwä. Epistli. Rom. 12, 17.

Urge pange hendä essi targas. Urge tassoge kelleke
 Kurja Kurjaga. Hoitke Ausust like Jünimiste wasta.
 Kui se woip olla, sis piddäge klike Jünimistega Rahho, ni
 paljo kui teije polest om. Urge tassoge essi omman Wib-
 han, arma, enge andke Wibhale Maad. Sest kirjotet
 om: Sundus om minno perrält. Minna tahha tassog-
 da, ütley Jssand. Kui nüüd sinno Wainlanne issones,
 sis södä teddä. Kui temmä jannones, sis joda teddä.
 Sest seddästetten saat sinna tullisid Hütse temmä Pä pä-
 le koggumä. Ärrä lasto hendä Kurjast ärräwäardä,
 enge us ärrä sinna Kurja ärrä Häga.

Ewangelium Kolmandel Pühhä Päiwäl perräst
 Kolme Runninga Päiwä. Matt. 8, 1.

Sit kui temmä Mäest alla läb, kätowe paljo
 Rahwast temmä perrän. Nink näitse, üt-
 Piddäli Többine tulli, kummard teddä nink üt-
 tel: Jssand, kui sinna tahhat, sis woit sinna
 minno kii pohhastada. Nink JEsus kimit wäl-
 jä Käat, putte teddä nink üttel: Minna tahha, ol-
 le puhhastetu. Nink seddämaid saie temmä
 ommast Piddäli Többest puhtas. Nink JEsus
 üttel tälle, kae, et sinna seddä kelleke ei ütke, enge
 min-

minne nink náüda hendá Preestrille, nink to
 seddá andet, mes Moses om kásknu, neile Sun-
 nistusse. Ent kui Jesus Kapernaumi sisse
 lák, aste temmá mannu úts Sódda Pámees,
 se pallel teddá nink úttel: Jssand, minno Sulla-
 ne om Kottnu Luwallone, nink waiwatas wáe-
 ga. Nink Jesus úttel kálle: Minna tahha
 tulla nink teddá terweß terta. Nink se Sódda
 Pámees koste nink úttel: Jssand, minna ei olle
 mitte ni ausa, et sinna minno Kattusse alla tul-
 leß, enge útle ennege úts Rónna, sis saap min-
 no Sullane terweß. Gest minna olle ka In-
 niminne Woimusse al, nink minno al omma
 Sóamihhe, nink kui minna úttele útle, minne,
 sis lát temmá, nink töisele, tulle tänná, sis tulley
 temmá: Nink minno Sullaselle, te seddá, sis
 teep temmá. Ent kui Jesus seddá kuuld, sis
 pand temmá seddá Immeß, nink úttel neide
 wasta, kumma temmá perrán kárwewá: Töt-
 telikkult, minna útle teile, Israelin ei olle minna
 sárást usku mitte löidnu. Ent minna útle tei-
 le, et paljo sarwa tullemá Honimungo nink Sd-
 dango polest, nink Abrahrammi nink Isaki
 nink Jakobiga Taiwa Rikkussen istma. Ent ne
 Rikkusse Latse sarwa wálijá tougatus Pimme-
 dusse sisse, kumb wáliján om. Sáäl saap ollema
 Sundaminne nink Hammaste Kárriseminne.
 Nink Jesus úttel se Sóa: Pámihhe wasta:
 Minne, sülle sundko nida, kui sinna ollet usku.

Nink temmä Sullane saije terweß selfammal
Tunnil.

Dominicâ VI. post Epiphan.

Neljändel Pühhä-Päivöäl perräst Kolme Run-
ninga Päivöä Epistli. Rom. 13, 8.

Näge olge kelleke middäte wölgö, kui ennege töine töist
armastada: Eest ke töistarmastay, se om Säduß
räüttnu. Eest se, mes ütteleld om: Sinna ei peä mitte
Abbi-Ello rikma. Sinna ei peä mitte tapma. Sinna
ei peä mitte warrastama. Sinna ei peä mitte karowas-
lat Tunnistust andma. Sinna ei peä mitte himmusta-
ma. Nink kui weel üttele maund Kästui om, se moetas se
Sönnä sissen üttele: Sinna peät omma Lähhebät ar-
mastama kui hendä essi. Arm ei te Lähhebälle Kurja.
Sis om nüüd Arm Säduße Täutminne.

Evangelium neljändel Pühhä-Päivöäl perräst
Kolme Runninga Päivöä. Matt. 8, 23.

Sink kui temmä Laitwa sisse aste, sis lät siwä
temmä Jüngre temmä perrä. Nink näe
se, suur Tuust tössi Järwe pääl, nida et ka se
Laitw Lainist saije kattetus. Ent temmä mag-
gas. Nink ne Jüngre astsiwa temmä manui,
nink ärrätivä teddä ülles, nink ütliwä: Jssand,
awwita meid, meije läme hukka. Sis üttele
temmä neide wasta: Kuis teije ni pelglikko ol-
lete, teije wäiko Ustja? Nink tössi ülles nink äh-
wärd seddä Tuust nink seddä Järwe. Sis saije
lohhalt wäik. Ent Rahwas pand seddä Jm-
niä, nink üttele: Märänes se om, et Tuul nink
Järw temmäle sönnarwötlik om?

Dominicâ V. post Epiphantias.

Wijendel Pühhä Päiwäl perräst Kolme Kuninga Päiwä. Epistli Kol. 3, 12.

Sis wötte niid henne päle, kui Jummalä ärräwä
 litsetu Pühhä nink Arma, Sämelikko Hallestamist,
 Heldust, Madalust, Tassust, Pikkämeeld. Sallige
 töine töist, nink andke töine töisele andis, kui kellele töise
 wästa om kaibust, etse kui ka Kristus teite om andisando
 ni, nida ka teije. Ent päle se fig: (wötte henne päle)
 Armastamist, kumb om Täwweusse Keüdu. Nink
 Jummalä Rahho wallitsego teije Söämen, kumm: sisse
 teije ka ollete kutsutu ütten Jhhun, nink olge tennoütto,
 Kristusse Söäna ellägo rikkalikkult teije seän, tigen Tar-
 kussen. Oppetage nink mannitsege heüda essi Laulo nink
 Kirtusse Laulo nink waimolikko Luga armsaste, nink
 laulke Jssandalle omman Söämen. Nink kii, mes toi-
 je eäle rede, Söäna ehk Teggoga, seddä tekke kii Jssan-
 da JEsusse Nimmel, nink tännäge Jummalat nink Essä
 labbi temmä.

Ewangelium wijendel Pühhä Päiwäl perräst
 Kolme Kuninga Päiwä. Matt. 13, 24.

Semma pand neile töist Moistu. Könnel
 ette, nink üttel: Tairwane. Rikkus om ütte
 Innimisse saarnane, kumb hääd Semend om-
 ma Pöllo päle külw; Ent kui Rahwas mag-
 gast, sis tulli temmä Wainlanne, nink külw
 Umbrohto Niisso sekkä, nink läts ärrä. Kui
 niid Orras kasti nink Wilja kand, sis nätti
 ka se Umbrohhi. Sis lätsiwä Sullase se Waja-
 Essanda mannu, nink ütliwä tälle: Essand, es
 sinna olle hääd Semend omma Pöllo päle
 külw.

Kulvnu? Kustas sis se Umbrohhi teggines?
 Ent temmä üttel neile: Seddä om Wainlanne
 tennu. Ne Sullase ütliwä temmä wasta: Kas
 sinna sis tahhat, et meije läme nink forjame seddä
 kofko? Temmä üttel: Gimitte, et teije ka Nisso
 so üttelisse ärrä ei kitsso, kui teije Umbrohhto kofko
 forjate. Laske möllembat kashwada Poimo Uja-
 ni; Nink Poimo Ujal tahha minna Poimijille
 ütteldä: Koggoge esmält se Umbrohhi kofko,
 nink feütke Kuppo, et teddä ärräpallotetas.
 Ent se Nisso koggoge minno Aita.

Dominicä VI, post Epiphan.

Epistli kuwendel Pühhä Päiwäl perräst Kol-
 met, Päiwä. Kol. 3, 18.

Nisse, olge allabeitlikko omnille Meestelle, nida kul-
 sunnis Issandan. Mihke, arnastage omme Naisi,
 nink ärge olge kärkeä neide wasta. Laske, olge sönnä
 wötlükko Wannambille, kigin Assun. Gest se om Jes-
 sanda Mele perräst. Wannamba, ärge lihhotage om-
 me Latsi mitte Wihhale, et nemmä ei lä argas. Sul-
 lase kuulge kigin omme ihholikko Essandid, ei Silmi een-
 orjaten, kui Innimiste Mele perräst olla, enge Svärme
 Waggaußen, Zummalat peljäten. Nink kii, mes teije
 eäle tede, seddä tekke Süddärest, kui Issandalle nink ei-
 mitte Innimistille. Nink teedke, et teije Issandast sad-
 Verrändusse Tassomist sama. Gest teije orjate Issan-
 dat Kristust. Ent kää Körtöverust om tennu, selle saap tää-
 sötus, mes Körtöverust temmä om tennu. Nink säät
 olle Innimisse Kaemist. Essanda, mes olge nink par-
 om, seddä tekke Sullasille, nink teedke et teilete Essanda
 om Taiwan.

Evangelium knendel Pühhä-Päiwäl perräst
Kolme Runninga Päiwä. Matt. 25, 1.

Sis saap taiwane Running-Rikkus kum-
me Junkruide saarnane ollema, kumma
omma Dlli Lühte wöttiwa, nink lätšiwä wäljä
Pöignihhe wasta. Ent wiis neide seäst olliva
targa, nink wiis olliva rummala. Ne rum-
mala wöttiwa omme Dlli Lühte, ent nemmä
es wötta mitke Dlli hennega. Ent ne Targa
wöttiwa Dlli omme Annunide sisse, omme D-
li Lühtega. Kui nüüd Pöignees wiwi, sis
saiwa nemmä kif unnitšes, nink uinowa mag-
gema. Ent kesh Dse tekkü üts Hölli: Nätse
Pöignees tulley, minge wäljä temmä wasta.
Sis töššiwä nesanma Junkro ülles, nink ehhi-
tiwä omma Dlli Lühte. Ne rummala ütšiwä
tarfu wasta: Andte meile ka ommas Dllist, sest
meije Dlli-Kiünle kistusse ärrä. Ent ne targa
kostšiwä nink ütšiwä: Gimitte et meile nink teile
ei pu. Ent minge Müjide mannu, nink ostke
hennele ešš. Ent kui nemmä ostma lätšiwä,
tulli Pöignees. Nink kumma walnu alliva,
ne lätšiwä temmäga Saja, nink Us panti kinni.
Wimäte tulliwa ka ne töise Junkro, nink ütš-
iwä: Eššand, Eššand, awwa meile ülles. Ent
temmä koste nink ütštel: Töttelikkult, minna ütšle
teile, minna ei tunne teid mitte. Seperräst
walwke, sest teije ei tijä mitte seddä Päiwä, ei ka
seddä Tundi, kummal Innimisse Poig tulley.

Dominicâ Septuagesima.

Episteli üttesammäl Pühhä-Päiwäl enne Kristns
se üllestössemisse-Pühhä. 1. Kor. 9. n. 10.

Seije tiä, et ne, kumma woito joostrwa, we joostrwa
kui kii, eni ütš saap Woitusse Hinna. Jooſke nida,
et telje teddä sade. Ent eggäüts keä maadlep, se om kii
giu kassin. Nesamma (teddä seddä) seperräst, et nem-
mä hukkaminneiwät Wannikui saissi, ent meije, ütte
hukkaminnemättä. Minna jofe niind nidadē, kui se per-
rä, mes teedmättä ei olle. Minna taple nida, einitte kui
se, keä Tuuld lööp. Euge minna sunni omma Jhho nink
te teddä Orias, et minna miile Juttust ütteldeñ essi ei sa-
äräheitlikkuš. Ent minna ei tabba, et telje ei peä teed-
mä, Wellitse, et meije Wannamba omma kii Pilwe al-
olnu, nink omma kii läbbi Merre lännu; Nink nemmä
omma kii Mofesse päle viſtita Pilwen nink Merren.
Nink omma kii üttesuggust waimoliſko Söki jömmu, nink
kii üttesuggust waimoliſko Joko jonu. Gese nemmä
joiwä waimoliſkust perrätullesast Paest. Ent se Paest
olli Kristus. Ent mitma päle es olle neist Jummalal-
hä Meel. Gese nemmä omma Panen mahha lödu.

Ewangelium üttesammäl Pühhä-Päiwäl enne
Kristusse üllestössemisse-Pühhä. Matt. 29, 1.

Saiwa-Nikkus om ütte Maja-Eſſanda
saarnane, se Hommogult warra wäljä
läš, Töteggijid pälkina omma Wina-Mäkke.
Nink kui temmä neide Töteggijidega leppi Tene-
gä päle Päiwäš, sis lähhät temmä neid omma
Wina-Mäkke. Nink temmä läš wäljä kolman-
del Tunnil, niuk näggi töiſi Turro pääl tühjä
ſaiwat, nink üttel neide wasta: Minge teije ka
Wina

Wina-Mäkke. Nink mes öige om, seddä tah-
 ha minnä teile anda. Nink nemmä lätsiwä
 sinnä. Nink temmä läsjälle wäljä kuendel nink
 üttesämmäl Tunnil, nink teggi nisammute.
 Ent üttestöistkümne Tunni Ujal läsjäl temmä wäl-
 jä, nink löis muud tuhjä saiwat, nink üttel neide
 wasta: Mes teije sin saiwate fige Päiwä ilma
 Tötä? Nemmä ütliwä tälle: Meid ei olle keäke
 palganu. Temmä üttel neile: Minge teije ka
 Wina-Mäkke, nink mes kohhus om, seddä peä-
 ti sama. Kui niuid Öddang saije, sis üttel se
 Wina-Mäe Essand omma Päleäeja wasta:
 Kutsu neid Tötägejid kolko, nink massa neile
 Palka, nink nakka wimätsest ammat eddimät-
 seni. Sis tulliwa no, kumma üttestöistkümne
 Tunni Ujal (ollixa palgaru), nink saiwä eggä-
 mees omma Tengä. Ent kui ne esmätse tul-
 liwa, mötliwa nemmä hendä ennämb sawat.
 Nink uemmä saiwä ka eggämees omma Ten-
 gä. Ent kui nemmä seddä saijewa, sis niirrisi-
 wä nemmä se Waja-Essanda wasta, nink ütli-
 wä: Mesinatse wimätse omma ütte Tunni Töod
 tennu, nink sinna ollet neid meije arwolijes
 tennu, kumma se Päiwä Koormat nink Pal-
 lawat olleme kandnu. Ent temmä koste nink
 üttele üttele neide seäst: Söbber, minna ei te
 sulle mitte liga. Es sinna minnoga olle Tengä
 päle lepnu? Wötta mes sinno om, nink minne
 omma Teed. Ent minna tahha selle wiini-
 selle.

felle ka nida anda, kui sulle. Ehk, es mul olle
Lubba onnaga tetta, mes minna tahha? Kas
om sinno Meel se verräst vahha, et minna ni
helde olle? Nida sawa wimätse eddimätse olle-
ma, nink eddimätse wimätse. Sest paljo om-
ma, kutsutu, ent weidi ärräforjatu.

Dominicâ Sexagesimâ.

Kattesammal' Pühhä Päiwäl enne Kristusse Ül-
lestõssemisse Pühhä Epistli. 2. Kor. 11, 19. 20.

Sest teije sallite, kui teid keäke Sull' seš teep, kui teid
keäke ärräsööp, kui teid keäke wöttap, kui keäke teije wassta
surustelleg, kui teile keäke Palge päle lööp. Minna ütse
seddä Hään kumbel, örsse kui ollesse meije nõrgas lännu
Ent mink päle üts julge om, (minna ütse Hullussen) se
päle olle minna ka julge. Kui nemmä Heebrealisse om-
ma, minna olle ka. Kui nemmä Israelitre omma, min-
na ka. Kui nemmä Abrahammi Semen omma, min-
na ka. Kui nemmä Kristusse Sullase omma, (minna
pajata Hullo wärki) minna olle weel ennämb. Minna
olle ennämb Tööd tennu, minna olle ennämb Lõki kan-
uatanu, minna olle, ennämb Wangin, saggembe Gur-
ma Häddän olnu. Minna olle wiistörd Judalissist, ütse
waja, nellikümmed Lõki sanu. Minna olle kolmförd
Witsuga lahutu, ütseörd Kirwega lödu, kolmförd
Lahwa-Häddä kannatanu, minna olle S nink Päiwäl
Merre Sirowiussen olnu. Minna olle saggabe Te
päääl lännu, minna olle Häddän olnu We päääl, Häddän
Kõwõlde seän, Häddän Judalisse seän, Häddän Pag-
ganidä seän, Häddän Linan, Häddän Lanen, Häddän
Merre päääl, Häddän kawwala Wellisse seän. Tööd
nink

nint Walwan, paljo Walwmissen, Näljän nint Jan-
 nun, paljo Paastmissen, Kälmän nint Allastussen, il-
 ma seddäta, mes muido eggapäiw minno päle tulley,
 Hoopl like Roggoduste eest. Kes nõrk om, nint min-
 na ei lä nõrgas? Kes pahhandetas, nint minna ei pala
 la mitte? Kui littä sünnis, sis tahha minna hendä om-
 nast Nõrkussest littä. Jummal nint meije Jssanda
 Jesusse Kristusse Essä, ke om littetu iggawes, tijap, et
 minna ei wõlji. Kuninga Areta Lina-Pällik hois Ta-
 massun Tamaskeenride Lina, nint taht minno tiini wõl-
 ta. Nint minna lasti läbbi Alna Korwiga Muri läbbi
 mahha, nint pässi ärrä temmä Käest.

Kitminne ei lä jo mulle tarbiß. Sissi tahha minna
 Jssanda Näljäniste nint Arowaldamiste päle tulla.
 Minna tunne ütte Jnnimist Kristussen, neljätõistkümmne
 Aastaja eest, (kas temmä Jhhun olnu, seddä ei tija min-
 na; Ehl kas temmä Jhhust ärrä olnu, seddä ei tija min-
 na ka mitte; Jummal tijap seddä:) sesamma haarti ä-
 rä ammal kolmanda Tawatte. Nint minna tunne
 seddäsamma Jnnimist (kas temmä Jhhun, wai Jhhust
 ärrä olnu, seddä ei tija minna. Jummal tijap seddä.)
 Temmä haarti ärrä Paradisi sisse, nint kuld ärräpä-
 ja tamatta Sõnnu, kumma Jnnimissel ei sünni üteldä.
 Sestisampast tahha minna händä littä, ent hennesest ei
 tahha minna joht littä, kui ennege ommast Nõrkussest.
 Sest kui minna hendä tahhas littä, sis es olles minna
 seperräst hul. Sest minna kõnneles Tõttet. Ent minna
 jättä seddä, et keäke minnust ennämb ei mõtle, kui tem-
 mä minnust näep, ehl mes temmä minnust kulep. Nint
 et minna hendä suurde Arowaldamiste perräst es üllen-
 däs, sis om mulle antu Tulp Lihha sisse, Satana Engel,
 ke minno Nussikidega lööp, et minna hendä ei üllendä.

E

Sesam

Sesamma perräst olle minna kolmikörd Jssandat palle-
nu, et temmä minnuust ärrätagganes. Nink temmä om
mulle üttelnu: Minno Urmo saap sulle kuul. Gest minno
Wäggi om Nörkussen wäkkew. Seperräst tabha minna
hendä ennämbe ennembeste ommast Nörkussessittä, et
Kristusse Wäggi minno sissen elläs.

Ewangelium kattesammal Pühhä-Päiwäl enne
Kristusse illestössemisse Pühhä. Luk. 8, 4.

Ent kui palio Rahwast foon olli, nink Li-
S nust temmä mannu rühk, sis üttel temmä
läbbi Moistukönne: Uts Kälwja läsk wäljä om-
ma Semend kuulwomä. Nink kui temmä kuulw,
satte mönni Te weerde, nink sökkuti ärrä, nink
Linno Taiwa al söiwä seddä ärrä. Nink mön-
ni satte Pae päle, nink kui se illes kaskwi, sis kui-
wi temmä ärrä, sest et temmääl Kōhkust es olle.
Nink mönni satte Ohhakiwe sekkä, nink Ohhaka
kaskwiwa illes, nink lämmätiwä seddä ärrä.
Nink mönni satte hä Ma päle, nink se kaskwi,
nink kand sawōrräst Wilja. Nink kui temmä
seddä üttel, sis heigas temmä: Kel Kōrwi om
kuulda, se kuulge. Ent temmä Jūngre kūsse-
wä temmäält, mes se Moistukönne olnes. Ent
temmä üttel: Teise om antu Jummalä Nikkusse
Sallausi tedä, ent muille Moistukōnnin, et
nemmä nättē ei näe, nink kuulden ei moista.
Ent se om se Moistukönne: Se Semen om
Jummalä Sōnna. Ent ne, kumma Te weren
omma, omma ne, kumma seddä kuulwa;
perräst tullep Kurrat, nink wōttap seddä
Sōnna neide Sōāness ärrä, et nemmä ei

ussu, nint õnsaß ei sa. Ent ne, kumma Pae
 pääal omma, omma ne; kui nemimä kuulwa,
 sis wõtwa nemimä seddä Sõnna Rõmuga was-
 ta, nint neil ei olle Juurd, ürrikest Uliga uskwa
 nemimä, ent Riufatusse Ujal tagganewa nem-
 imä ärrä Ent mes Ohtjide sekkä om saddanu,
 omma ne, kumma seddä kuulwa, nint läwä
 sesinatse Ello Murre, Rikkusse nint Himmu
 alla, nint läppätasse ärrä, nint ei kanna wal-
 mist Wilja. Ent mes hä Ma päle satte, omma
 ne, kumma seddä Sõnna kuulden seddä tallele
 pannewa hä kauni Soame sisse, nint rowa
 Sukku Kannatussen.

Domincâ Quingvagesimâ, five Esto mihi.

Epistli Paasto Pühhä-Päiwäl. I Kor. 13, 1.

Kui minna Jannimiste nint Englide Keliga pajataß,
 nint mul es olles Armo, sis olles minna kui kummi-
 saw Wass, ehl hõllisaw Kuljus. Nint kui mul olles
 Kirja-Selletämist, nint tijäß kil Sallaust nint kil Tuud-
 mist, nint kui mul olles kil Usk, nida et minna ka Mäkke
 ärrätõstas, ent mul es olles Armo, sis es olles minna
 middäke. Nint kui minna kil omma Hääd Waistille
 jaas, nint kui minna omma Jhho ärräannaß, et ma
 saas ärräpallotetus, ent mul es olles Armo, sis es aw-
 wittaß se minno middäke.

Arm om pikkämeleline nint helde, Arm ei wißhastelle,
 Arm ei aja Wallatust, temmä ei paiso ülles, temmä ei peä
 hendä kurjaste, ei otsti omma Kaswu, temmä ei sa wiß at-
 seß, temmä ei mõtle Kurja. Temmä ei rõmusta hendä Ülles
 Eohtust, ent temmä rõmustap hendä Tõttest. Temmä sal-
 lip kil temmä ussup kil, temmä lodap kil, temmä kannap
 kil,

Vit. P. Arm ei wássi eále árrá. Kulutamisse saraa ár-
 rálopma, nink Keie saraa árrálopma, nink Sundminne
 saap árrálopma. Gest meije Sundminne om tikkilun-
 ne, nink meije Kirja. Eelletáminne om tikkilunne. Ent
 kui Távvelinne saap sullema, sis saap Tikkilunne árrá-
 lopinc. Kui minna Laž olli, sis kónnell m nna kui Laž
 minna olli taik kui Laž, nink mul olli Lažse Wóite. Ent
 kui ma Mihhes saije, sis jätti minna mahha, mes Lažse
 Wóis om. Gest meije náeme nüüd lábbi Warjo-Ka-
 jetusse pimmedán Gónnan, ent sis Palgest Palgeni.
 Nüüd tunne minna Tikkil wárki, ent sis sa minna tundu-
 ma nida kui minnake olie tuttu. Ent nüüd jääp Ust, Lo-
 tus, Arm, ne kolm; ent sure. nb neist om Arm.

Ewangelium Paasto Pühhá. Päiwál Luk. 18, 31

S Ent temmä wót henne mannu neid káts-
 töistkunnend, nink üttel neide wasta
 Nátse, meije láme ülles Jerusalemmie, nink kiff
 peap táudetámá, mes Prowete lábbi om kirjo-
 tetu Innimisse Pojast. Gest temmä saap árrá-
 antus Pagganille, nink williteldus, nink teote-
 tus nink temmä pále saap sulletus. Nink kui
 nemma teddá omma pesnu, sis saraa nemma
 teddá arrátavma. Nink kolmandel Päiwál saap
 temmä jälle ülles toufina. Nink nemmä es mois-
 ta sest middáke. Nink se Kónne olli neide cest ár-
 rápedetu, nink es moista mes ütteleidi. Ent joh-
 to, kui temmä Jeriko lähhüde tulli, sis iste üt-
 Sökke Tee weren nink kerjás. Nink kui temmä
 kuuld Nahwast móda minnewát, sis kússe tem-
 má, mes se plnes. Ent nemmä tulutiwa tälle,

et Jesus Naatsarettist lát mödá. Sis tánnit
 temmá nink úttel: Jesu, Zawida Poig, hei-
 dá Armo minno pále. Et ne, kumma een lát-
 siwa, tórriwa teddá, et temmá wait olles. Ent
 temmá tánnit weel ennemb: Zawida Poig
 hejda Armo minno pále. Ent Jesus saisati,
 nink kást teddá henne mannu turwa. Ent kui
 temmá láhhúde temmá mannu tullí, sis kússe
 temmá temmált, nink úttel: Mes sa tahhat,
 et ma sulle peá teggemá? Ent temmá úttel: Is-
 sand, et minne náes. Nink Jesus úttel tálle:
 náe; Sinno Ist om sinno arwitanu. Nink
 temmá nággi seddamait, nink lát Jummalat
 fitten temmá perrá. Nink kít Nahwas, ká
 seddá nággi, and Jummalalle Kikkust.

Dominicâ Invocavit.

Epistli eddimársel Pühha Päiwál Paastmu

2 Kor. 6, 1.

Ent meije mannsseme seid ka kui Abbilisse, et tesse
 Jumjala Armo táhjáß wassta ei wóttá. Gest tem-
 má úttel: Minna olle sinno wastawóttlikku Njal kuul-
 nu, nink olle sinno Onsusse Päiwál arwitanu. Nátse,
 núüd om wastawóttlik N'g, náse, núüd om Onsusse
 Päiw. Meije ei anna kelleke minki sissen nink suggu
 Pabhandust: et meije Ammet ei teotea: Enge meije
 náudáme hendá fige Asja sissen úlles, kui Jumjala
 Eullase, suren Kannatamissen, Willitussen, Háddán,
 Obhun, Hawun, Wangin, Mássemissen, Eöw,
 Walromissen, Paastmissen, Puhtussen, Eundmissen,
 Pikkámelen, Eöbbrussen, pühhán Walmun, Kawwa-
 süsseta Armun, Eötte Sönnan, Jumjala Wäen, lábbi

Digusse Sda. Riista, haäl nink kurrat Käel. Läbbi Nuro
nink Häu, läbbi kurja Rönne nink hä Rönne, ni kui
Sukkutaja nink siski töttelikko, ni kui tundmatta, nink
siski tutwa, ni kui koolwa, nink nätsse, meije elläme, ni
kui karristetu, ei siski tapetu: Ni kui murrelikko, en
siski ikkes röömisa, ni kui Waise, ent kumma paljo ri-
kaß teggewä, ni kui no, kummil middäke ei olle, nink
kummil siski kii om.

Ewangelium eesmärsel Pühhä Päiwäl Paas-
stun. Marr. 4, 1.

Jes saije Jesus Waimust Laände widus,
et temmä kurratist saab kiusatus. Nink
kui temmä nellikummend Päiwä nink nellik-
kummend Söd olli paastnu, sis istsi temmä
wimäte. Nink se kiusaja aste temmä mannu
nink üttel: Kui sinna ollet Jummalä Poig, sis
üttele, et nesiñatse Kiwwi Leiwäß sarwa. Ent
temmä koste nink üttel: Kirjotet om: Inna
menne ei ellä mitte ütfindä Leiwäst, enge eg-
gäüttest Sönnäst, kumb Jummalä Su läbbi
wälia tullep. Sis wöt teddä kurrat hennega
pühhä Lina, nink sääd teddä Jummalä Koa
Harja päle, nink üttel tälle: Kui sinna ollet
Jummalä Poig, sis heidä hendä siit mahha;
Sest kirjotet om, et temmä saap omme Englid
sinno pevräst kästmä, nink nemmä sarwa sinno
Kätte pääl kandma, et sinna omma Jälia Kiw-
wi wasta ei touka. Jesus üttel temmäle: Jäl-
le om kirjotet, Inna ei peä Jummalat omma
Issandat mitte kiusama. Jälle wöt teddä kurrat

rat hennega ütte ülli förge Mäe päle, nink näüt
 temmäle fik Alma Kunning. Rikkuffit nink
 neide Nurvustust; nink üttel tälle: Seddä fik
 tahha minna sulle anda, kui sinna mahha sat-
 tat, nink minno kummarbat. Sis üttel Jesu
 temmä wasta: Taggana ärrä Satan. Sest
 kirjotet om: Sinna peät Jummalat omma Jõ-
 sandat kummarbama, nink teddä ütfindä orja-
 ma. Sis jät teddä Kurrat mahha. Nink nä-
 se, Engli astsiwa temmä mannu, nink orjasi-
 wa teddä.

Dominicâ Reminiscere.

Tõisel Pühhä-Päiwäl Paastun. Epistli.

I Tessal. 4, 1.

Päle se, Wellitse, sis palleme teid, nink männitsemme
 Jssand n Jesussen, nida kui teije meist ollete sanu,
 kuitav teije peäte kääma, nink Jummalala Meleperräst
 ollema, et teije illes terowembäu läässe. Sest teije tijäte,
 määrdsit Käsku meije teile olleme andnu, läbbi Jssanda
 Jesusse. Sest se om Jummalala Tahminne teije Püh-
 händäminne, et teije tagganate. Portust, nink et eggäüts
 teist tijäs omma Jhho piddädä Pühhändämissen nink
 Numun: Eimitte Himmo-Kannatämissen, nida kui
 Paggana, kumma Jummalat ei tunne. Nink et keäke
 ei peä ülli kawwette haarma, nink ommalt Bellest Ah-
 must ajama Kauplemissen: Sest Jssand om Sundja
 ülle lige se, nida kui meije teile ka enne olleme ütelnu
 nink tunnistanu. Sest Jummal ei olle meid mitte
 kutsnu Nojusse sisse, enge Pühhändämissen;

Evangelium tõisel Pühhä-Päiwäl Paastun.

Matth. 15, 21.

S Inſ JEſus lāk ſāält ärrā, nink taggasi Zi
 ruſſe nink Sidoni Kottuſte ſiſſe. Nink näv
 ſe, ütſ Kananea Ma Naine lāk wäljā feſtſam
 maſt Piriſt, nink tāmmit temmā perrā, niuſ
 üttel: Iſſand, Zaiwida Poig, heidā Armo
 minno päle, minno Tüttär waiwatas ſurjaſte
 Kurratiſt. Ent temmā es lauſo tālle üttele
 Sōnna. Siſ aſſiwa temmā Zungve temmā
 mannu paſſiwa teddā nink ütliwa: ſata teddā
 ävrā, feſt temmā tāmmitāp meije perrā.
 Ent temmā koſte nink üttel: Minna ei olle
 mitte lähhäter kui ennege ävrākaddonu Lammas
 te mannu Iſraeli Roaſt. Ent temmā tulli nink
 kummarv teddā, nink üttel: Iſſand, arwita
 minno. Ent temmā koſte nink üttel: Ei olle mit
 te hä, Laſſe Leibā wōdta nink Pennelle heitā. Ent
 temmā üttel: Ja, Iſſand: Ent ſiſki ſowā Pen
 niſeſſe neiſt Kaiuſt, kumma neide Eſſandide
 Lawwa päält mahha ſaddawa. Siſ koſte JE
 ſus nink üttel temmā waſta: O Naine, ſinno
 Uſt om ſuuw. Gülle ſündro ni, kui ſinna tahhat
 Nink temmā Tüttär ſaije terweſ ſelſammal
 Tuntul.

Dominicā Oculi.

Epistli Kolmandel Pühhä Päiwäl Paastun.

Ewees. 5, 1.

S Is olge müüd Jummalala Verrantāim ni kui arma
 Laſſe. Nink lāuge Armun, nida kui ka Kristus
 meid om armōſtanu, nink henda eſſi meije eest ärrā and
 nu Andeſ nink Ohwriſ Jummalalle, maggusaſ Haisuſ.
 Ent Portus nink ligesugguane Rojas, ehk Abnus, ärrā

sagofe nimmitetus teije seän, nida kui Pühhil sünuis.
 Ei ka Häütus, ei ka hul Rõnue, ehk Malja Heitminne,
 Lumma ei sünni; Enge paljo ennämbest Tännäminne.
 Gest se olgo teije teddä, et üttele Porthal, ehk Kojatsel,
 ehk Abnel, ka om Waär-Zummala Orjaja, ei olle
 mitte Perrändust Kristusse nink Zummala Rikkussen.
 Keäke ärräpetko teid tühjätse Sõnnuga: Gest neide
 läbbi tullep Zummala Wihha Umbuffu laste päle. Ges
 perräst ärge olge mitte neide Ossalisse. Gest teije ollite
 ennemuste Pimmendus, eut näid ollete Walgus Issan
 dan; Käuge kui Walgusse laste. (Gest Waimo Sug
 gu om tigesuggune Heidus, Digus nink Tõtte.)

Evangelium Kolmandel Pühhä. Päiwäl
 Paastmi. Luk. 11, 14.

Sink temmä aije Kurratit wäljä, nink se
 Jamma olli kelleto. Ent se sündi, kui se Kur
 rat olli wäljä lännu, sis kõnneli se Keleto. Nink
 Rahwas pand seddä Zummest. Ent mõnne nei
 de seäst ütliwä: Temmä ajap Kurratid wäljä
 läbbi Peeltseubbi, Kurratide Päliko. Ent mu
 kusiwä teddä, nink piisiwä temmäst Tähhe
 Täiwast. Ent temmä moist neide Mõrtid, nink
 üttele neide waasta: Eggänts Kunningrikkus,
 kumb essi hennega wihhatseb saap, se lat per
 ratus, nink Kodda sattap Koa päle. Ent kui
 Kurrat essi hennega wihhanõ om, kuis sis tem
 mä Rikkus saap saisma? Gest et teije minno
 ütlete, läbbi Peeltseubbi Kurratid wäljä aja
 wat. Ent kui minna läbbi Peeltseubbi Kur
 ratid wäljä aja, kink läbbi es teije laste neid
 wäljä

wäljä ajawa? Seperräst sawa nemmä teije
 Sundja ollema. Ent kui minna läbbi Jum-
 mala Sörme Kurratid wäljä aja, sis tulley jo
 Jumala-Rikkus teije mannu. Kui kange
 Söa-Riistuga ehhitetu (Söddamees) omma
 Moifat hoijap, sis om temmä Hä rahhul. Ent
 kui üts kangenib tedda päle tulley, nink wäräp
 tedda ärrä, sis wöttap temmä ärrä temmä Söä
 Riista, kumma päle temmä loot, nink jaap ärrä
 temmä Saki. Kä minno pool ei olle, se om minno
 wasta, nink ke minnoga ei koggio, se pillap ärrä.
 Kui rojane Waim Innimissest om wäljä lännu,
 sis käup temmä läbbi wetä Paiku, nink otsip
 Hengust. Nink kui temmä seddä ei löwwä, sis üt-
 ley temmä: Minna tahha taggasi minnä omma
 Maija, kust ma olle wäljä lännu. Nink kui tem-
 mä tulley, sis löwwäp temmä seddä pühhitu
 nink ehhitetu ollewat. Sis lat temmä, nink
 wöttap hennega säitse muud Waimo, kumma
 kurrjamba omma, kui temmä esfi. Nink kui nem-
 mä sinnä tullewa, sis elläwä nemmä sääl. Nink
 se wiimne Luggu lat sesamma Innemissega kurr-
 jembas, kui eddimanne. Ent johto, kui temmä
 nisuggust üttel, sis töst üts Naine Rahwa
 seäst Häält, nink üttel tälle: Onnis om se Jhho,
 ke sinno om kandnu, nink ne Minna, kumbe
 sinna ollet immenu. Ent temmä üttel: Ja,
 önsa omma ne, kumma Jumala Sönnä
 kuulwa nink seddä hoitwa.

Dominicâ Lætare.

Epistli neljändel Pühhä Pärwäl Päästun.

Kalat, 4. 21.

Utlege mulle teije kumma tabhate Sädusse al olla, es teije Sädust olle kuulnu? Sest kirjotet om, et Abrahämil olli kaš Poiga: üts Näätsifikust, nink üts Wabbast. Ent ká Näätsifikust olli, se om Eibha perrá sündinu. Ent ká Wabbast olli, se om lábbi Towotusse sündinu. Neil Sönnul om omma Tábhendáminne: Sest nesamma omma ne kaš Lappingut; üts Sina-Máest, kumb Sullaseš sünnitáp, se om Agar. Sest Agar om Sina, se Mäggi Arabia-Maal, nink om se Jerusalemmi armolinne, kumb nüüd om, kumb omme Lastega orjap. Ent Jerusalemm, kumb üllewán om, se om se Wabba, kumb meije kike Emmá om. Sest kirjotet om: Olle rõõsma sinna Suggüta, ke Zimale ei to; Eõsta Hääld nink heika, ke rasse ei olle, sest sel, ká ütsündá om, om ennámbe Eatsi, kut sel, kel Mees om. Ent meije Wellitse, olleme kui Isak, Towotusse Eatsi. Ent õtse kui sis se, ke Eibha perrá olli sündinu, seddá perránkiusas, ke Waimo perrá olli sündinu; Nida om ka Järg nüüd. Ent mes Kirri ütlep? Heidá wálijá Näätsifikut, nink temmá Poiga. Sest Näätsiko Poig ei peá mitte perrándámá se Wabba Pojaga. Eis ei olle meije nüüd, Wellitse, Näätsiko, enge se Wabba Eatsi.

Ewangelium neljändel Pühhä Pärwäl Päästun. Jan. 6, 1.

Berrást seddá láš Jesus ülle Kalilea-Ma Järwe Liberia man. Nink paljo Rahwast láš temmá perrá, et nemmá temmá Imme-Lahte náirwa, kumbe temmá Tõbbiste man teggi. Ent Jesus láš ülles Mäe päle, nink iste sinna

nã mahha omme Jüngridega. Ent Pasja,
 Judalisse Pühhä olli lähhün. Sis tõst JEsus
 Silmi ülles, nink näggi suurt Hulka Rahwast
 henne mannu tullewat, nink üttel Wilipi was-
 ta: Kustas meije Leibã ostame, et ne sõwa.
 (Ent temmã üttel seddã, teddã kiusata; Gest
 temmã tees essi kül, mes temmã taht tetta.)
 Wilip koste talle: Katte saa Tenga eest Leibã
 olle neile kül, et eggãuts neist Pallakest wõttast.
 Sis üttel uts temmã Jüngrist temmã wasta
 Andrees, Simoni Petri Belli: uts Poisiken-
 ne om sün, sel om wiis Keswast Leibã, nink kãst
 Kallakeist. Ent mes se ni mitina teãn om? Ent
 JEsus üttel; Laske Rahwast mahha istu. Ent
 pahõ Haina olli ton Paigan. Sis istewa mah-
 ha lähhüd wiis tuhhat Meest. Ent JEsus wõt-
 neid Leibũ, tãnnãs, nink and neid Jüngriile, ent
 ne Jüngre Miaan; Istjile; nida ka neist Kalla-
 keisist, ni paljo kui nemmã tahtsiwa. Ent kui
 nemmã ollirwa sõnuß sanu, sis üttel temmã om-
 me Jüngride wasta: Korjake kõkko neid üllejã-
 nu Kasu, et middãke hukka ei sa. Sis korjasiwa
 nemmã kõkko, nink tãutsiwa kãstõistkõmmend
 Korwi Kasuga, neist wijest keswatsest Leitwãst/
 kumma Sõjist ollirwa üle jãnu. Kui niüd Itã-
 was seddã Jime: Tähte näggi, mes JEsus
 teggi, sis ütliwã nemmã: Se om tõttelikult se
 Proweet, ke Jlima sisse peãp tullema. Kui niüd
 JEsus moist, et nemmã tahhiwa tulla, nink
 teddã

teddâ Finni haarda, et nemmâ teddâ Runnin-
gas teesse, sis taggasi temmâ jälle Mäe päle essi
ütšinda.

Dominicâ Judica,

Epistli wijendel Pühhä-Päiwäl Paastun.

Heebr. 9, 11.

Ent Kristus, tullewatse Hä Kõrge-Preester om tulnu,
läbbi suremba nink tärwembâ Teldi, kumb ei olle
Kättega tettu, se om kumb nida ei olle ehhiäru, ei ka
läbbi Sitta eht Wassika Berre, enge temmâ om läbbi
omma Berre ütškõrd Pühhä sisse lännu, nink iggawest
Lunastamis löidnu. Gest kui Härvä nink Sitta Ber-
ri, nink Lehmä Tuhk, kumb rojatsid jingutap, neidsam-
mu pühhändäp Lihha Pohhastamisest; Kuis paljo en-
nämbest saap Kristusse Berri, ke läbbi iggawestse
Waimu hendä essi Jummalalle pürretämät:ä om ohw-
ritsenu, meije Süddäme Teedimis pohhastama kolu
Teust, ellämät Jummalat orjama? Nink seperräst om
temmâ ka wastse Leppingo Wahhe Mees, et, perräst ted-
dâ kui (Kristusse) Surm om sündinu Urvälunastamis-
est Essitustist, kumma eesmätsse Leppingo al olliva, ne,
kumma omma kutsutu. towotetu iggawest Perrändust
wõtasse,

Evangelium 5. Pühhä-Päiwäl Paastun.

Jan. 8, 46.

Jesus üttel Judaliste wasta: Kes woip teije
seäst üttese Pattu minno päle ülles tunnis-
tada? Ent kui minna Tõttet üttele, melles teije
minno ei ussu? Ke Jummalast om, se kulep
Jummala Sõnna. Seperräst ei kule teije, et
teije Jummalast ei olle. Sis kostsiwa Judaliso

se, nink ütliwá temmá wasta: Es meije õigede
 üttele, et sinna ollet Samaritaninne, nink sul om
 Kurrat? JEsus koste: Mul ei olle Kurratit,
 enge minna aawusta omma Eßä, nink teije teo-
 tate minno. Ent minna ei ocsi mitte omma Au-
 wo, üts om, ke seddä ocsip nink sunnip. Tõtte-
 likkult, tõttelikult minna üttele teile, ke minno
 Sõnna saap piddamá, se ei sa iggawel Surma
 näggemá. Sis ütliwá Judalisse temmá wasta:
 Niid tunneme, et sul Kurratit om. Abra-
 ham nink Proweti omma árráfoolnu, nink sin-
 na ütlet: Ká minno Sõnna saap piddama, se ei
 sa iggawel Surma maitisma: Kas sinna ollet
 suremb meije Eßä Abrahamini, ke om árrá-
 foolnu. Nink Proweti omma árráfoolnu
 Keddás sinná hendá essi teet? JEsus koste: Kui
 minna hendá essi aawusta, sis ei olle minno Auwo
 middáke. Minno Eßä om, ke minno aawustap,
 kumba teije ütlete, et temmá om teije Jummal.
 Nink teije ei tunne teddä mitte. Ent minna tun-
 ne teddä. Nink kui minna ütles, et ma teddä ei
 tunne, sis olles minna sáráne Wõlsja, kui teije.
 Ent minna tunne teddä, nink peá temmá Sõn-
 na. Abraham teije Eßä olli rõõsma, et temmá
 minno Päiwá saas näggemá, nink temmá näg-
 gi, nink rõmüst hendá Sis ütliwá Judalisse tem-
 má wasta: Siia ei olle weel wiiskummend Ajas-
 taiga wanna, nink ollet Abrahamini nannu?
 JEsus üttel neide wasta: Tõttelikult, tõttelik-
 kult

Fult minna üttele teile, enne kui Abraham saiie, sis olle minna. Sis wöttiwä nemmä Kirwe ütles, et nemmä temmä päle heidässe. Ent Jesus peet hendä ärrä, nink kâz feskelt neide läbbi minnen Jummalä Roast wäljâ.

Dominicâ Palmarum.

Epistli Urbe = Päiwäl. Wilip. 2, 5.

Aräne Mötte olgo teil, kui Kristussel Jesusse ka oli, te, ehk temmä tül Jummalä Balgen olli, es arwa Riismisses, Jummalä Arwolinne olla, sisti alland hendä essi, wöt Sullase Balget hennele, nink saiie dtse kui töine Jumminne, nink löiti Kombist kui Jumminne, nink alland hendä essi, nink olli sönnawötlik Surmaui, ja Riisiti Surmaui: Seperräst om teddä ka Jummal üllendäinu, nink tälle Nimme andnu, kumb lige Nimme üttele om: Et Jesusse Nimmel peawä kummarutama fik neide Pölowe, kumma Taiwan nink Ma pääl, nink Ma al omma. Nink fik Kele peawä tunnistama, Jesusst Kristust Issandad ollewat, Jummalä se Issa Aurwuf.

Evangelium Urbe = Päiwäl. Matt. 21, 1.

Sink kui nemmä Jerusalemimi lähhüde tulsiwa, nink Petwagehe se Sli-Mäe mannu saawa, sis lühhat Jesus kâz Jungrib, nink üttele neile: Minge sunnä Allewette, kumb teije eenom; Nink seddämaid sade teije löidmä üttele Emma. Essit kinni keidetü ollewat, nink Warja temmä man. Pâstte teddä wallale, nink toge neid mulle. Nink kui teile keäke saap middäke ütlemä, sis üttele, et Issandalle om neid waja: Nink temmä saap neid seddämaid lähhätämä. Ent se om

om kii sündinu, et täudetus saas, mes üttele om
 läbbi Proweti, kumb ütley: ütlege Zioni Züt
 relle: Nätse, suno Runningas tulley sinu
 mannu, hiljamelelik, nink söidap üttele Emma
 Esi, nink koormakandja Emma-Esi Warsa
 Säljan. Ne Jungre lätsiwä, nink teiwä nida
 kui Jesus neid olli kaskenu, nink töiwä sedda Em
 ma-Esit nink sedda Warsa; Nink panniw
 omme Keiwid neide päle, nink istutiwa ted
 temmä Sälga. Ent paljo Rahwas laotiw
 omme Keiwid Tee weerde. Ent mu rajewa O
 Puist nink puistiwa neid Tee weerde. Ent
 Rahwas, kumb een kätwe, nink perräst tulli
 tännit nink üttele: Hosianna Tawida Pojal
 Kittettu olgo, keä tulley Jiffanda Nimmel. H
 sianna Kõrgen.

Feriä I. Paschatos.

Epistli Kristusse Ülestõssemisse Pühhä eesmätsel
 Päiwäl. 1 Kor. 5, 6.

Sei Kittus ei olle mitte hä. Es teijä, et weid
 Zuretust terwet Taignit hapnes teep? Seperräst
 pihibige wäljä wanna Zuretust, et tei e wastne Taign
 ollesse, nida kui teije hapnematta ollete. Sest melje
 Pasja-Lammas om meije eest ärrätappetu, Kristus
 Seperräst piddagem Pühhä, eimitte wannan Zuretust
 sen, ei ka Kurjusse nink Tiggeusse Zuretussen, enge Se
 gusse nink Tõtte hapnematta Taignen.

Evangelium Kristusse Ülestõssemisse Pühhä
 eesmätsel Päiwäl. Mark. 16, 1.

Sink kui se suur-Pühhä olli möda lännu

nis ostsiwa Maria Maddalena nink Maria
 Jaffabi, nink Salome kallist Salwi, et nem-
 mä tullesse nink tedda wojasse. Nink nemmä
 tulluwa Harwa mannu eesmätsel Maddale
 Päiwäl, ülle warra, kui Päiw töissi. Nink
 nemmä ütliwä töine töist wasta: Kes meile se
 Riwwi Harwa Usse eest ärräweritäv? Nink
 nemmä kaiwa sinä, nink näiwa, et se Riwwi
 olli ärräweritetu. Sest temmä olli wäega suur.
 Nink nemmä lätsiwä Harwa sisse, nink näiwa
 ütte noort Meest hääl polel isiwat, sel olli pik
 walge Särk Säljän. Nink nemmä heitiwä
 ärrä. Ent temmä üttel neide wasta: Urge
 heitige mitte. Teije otsite Jesust Naatsaret-
 tist, se Risti päle olli podu. Temmä om ülles
 tösnü, nink ei olle mitte sün. Nätse, sün om
 se Usse, kohhe nemmä tedda olliwa pannu. Ent
 minke, nink ütlege temmä Jungrielle, nink
 Peetrille, et temmä teije ette lat Kalilea Male,
 sääl sade teije tedda näggemä, nida kui tem-
 mä teile om ütrelnu. Nink nemmä lätsiwä äf-
 kitselt wäljä, nink paggesiwä Harwa mant;
 Sest Wärriseminne nink Hiru olli neide päle
 tuknu. Nink nemmä es üttele kelleke middäke,
 sest nemmä pelgsiwä.

Feriä II. Paschatos.

Epistli. Luggu Kristusse üllestösemisse Pühhä
 töisel Päiwäl. Ap. Teg. 10, 34.

Et Peter awogas ülles omma Suud, nink üttel:

Miind tunne minna töttest, et Jummal ei kaje mitte määrätsest Suggust Jnnimine om. Enge kigesuogutse Rahwa seän om se temmäl wastawötlik, ke teddä peltgäp nink Digust teep. Se om se Sömma, kumba temmä om lähhätänu Israeli Katsile, nink kulutanu Rahho JEsusse Kristusse läbbi; sesamma om like Essand. Teije tijäte seddä Sömma, kumb om sündinu ülle koga gona JudaMa, nink alletu KalileaMaalt, perräst seddä Kristmist, kummast Jaan Juttust üttel; kui oo Jummal JEsust Nazarettist om woidnu, pühhä Waimu nink Wäega, ká om ümbrelast kánnu nink Hääd tennu, nink süntanu kil, kumma Kurratist olliwa ärráwáártu, sest Jummal olli temmága. Nink meije olleme Tunnistaja kigest, mes temmä om tennu JudaMaal nink Jerusalemin, kumba nemmä omma ärráwáártu nink Pu külge ponu. Seddä om Jummal ülle ärrátänu kolmandel Päiwäl, nink om teddä lastnu awwalikkus sada eimitte kigille Rahwale, enge Jummalast enne ärráwáallitsetu Tunnistajille, meile, kumma temmága olleme sönu nink jonu, perräst seddä, kui temmä om Ülestösinu Kooljist.

Ewangelium Kristusse Ülestösemisse. Pühhä keeskneisel Pühhäl. Luk. 24, 13.

Sink näitse, ká k neist olliwa selsammal Päiwäl minnemán ütte Allewötte, kánná olli Jerusaleminist kuskummend Wagger Maad, sel olli Nimmi Emaus. Nink nemmä kónneliwa toine toisega kigist neist Usjust, kumma olliwa sündinu. Nink johto, kui nemmä niida kónneliwa, nink toine toiselt küssitelliwa, sis tulli ka JEsus essi neide mannu, nink káw

we neidega. Ent neide Silmi peti, et nemi
 mā reddā es tunne. Nink temmā üttel neide
 wassta: Mārätse Kōnne es ne omma, kumbe
 teije kārwen tōine tōiseqa peāte, nink ollere
 murrelikko? Ent üts, kummal Nummi olli
 Kleowas, koste nink üttel temmā wassta: Sin-
 nas ütfindā Wōras ollet Jerusalemmin, nink
 ei tija mes se sissen neil Pārwil om sündinu?
 Nink temmā üttel neile: Mes? Ent nemmā
 ütliwā tälle: Se, Jesussen Naotsare tist,
 kumb olli Proweet, wākkāw Tōōn nink Sōn-
 nan Jummalala nink fige Rahwa ren. Kuitao
 meije Kōrge Preestre nink Pāliko teddā Sur-
 ma Hukkatusse sisse omma ärrāandnu, nink
 omma teddā Nisti päle ponu. Ent meije lodi-
 me teddā ollewāt, ke Israelt pididi unastama.
 Nink päle se fige om niūd tāāmbā kolmas
 Pārw, kui se sündi. Ent mōnne meije Naisist
 omma meid ka heiditanu, kumma ülli warra
 Hawwa man omma olnu. Nink kui nemmā
 temmā Rehā es löwā, sis tulliwa nemmā,
 nink ütliwā hendā Englide Nāütmist nānnus,
 kumma teddā ütliwā ellāwāt. Nink mōnne
 meije seāst lātsiwā Hawwa mannu, nink lösi-
 wa nida, kui ne Naise ütliwā; Ent teddā hen-
 dā es nāe nemmā. Sis üttel temmā neide was-
 ta: O teije rummala nink rasseda Eōāmeit,
 seddā fik usēma, mes Proweeti omma ütli-
 nu! Es Kristus nisuggust peā kannatama nink

omma Autvustusse sisse minnemä? nink temmä
 mä nakkas Mošessäst nink eigist Proweetiit, nink
 sellet neile ärrä kigen Kirjan, mes temmäst
 olli Kirjotetu. Nink nemmä tulliva se Ullero
 lähive, kohhe nemmä lästivä. Nink temmä
 pand henda karwemballe minnewas. Nink
 nemmä wäijewä teddä nink ütliwä: Jä meije
 mannu, sest Oddang jowwawap, nink Päiw
 kaldus Otša nunnemä. Nink temmä läz sisse,
 neide mannu jämä. Nink sündi, kui temmä
 neidega Larwa man iste, sis wöt temmä Lei
 vä, tännäs nink murs, nink and neile. Sis
 awwati neide Silmi ülles, nink nemmä tusti
 wa teddä. Nink temmä kacte neist ärrä. Nink
 nemmä ütliwä toine toist wasta: Es meije
 Soä meije sissen palla, kui temmä meijega pa
 jat te pääl, nink kui temmä meile Kirja ärrä
 sellet? nink nemmä tössiwa selsammal Tunnil
 ülles, nink kaniwä jälle taggasi Jerusalemni,
 nink löisiwä neid Utstöistkummend, nink kum
 ma neide man olliwa, koon ollewät, nink üt
 lewät: Jssand om töttelikkult üllestöinu, nink
 henda Simmonille näütneu. Nink nemmä
 juttustiva, mes Tee pääl olli sündinu, nink kuit
 tao temmä Leiwä Moordmissen neist olli tusttu.

Feria III Paschatos.

Epistli Luggu Kristusse Üllstössemisse Pühhä
 kolmandel Päiwäl. Ap. Teg. 13, 26.

M Jhhe Wellitse, Abrahammi Suggu Larje, nink
 kumma

Kumma teije seän Jummalat pelgäwä, teile om seft-
 naste Onsusse Sönnä lähhätetu. Sest kumma Jerus-
 salemmun elläwä, nink neide Pälikko, et nemmä sed-
 dä es runne, ei ka neide Prowete Häälid, kumbe eggä
 püh ä Päiwä ülles loetas, ne omma neid Kohhu moiss-
 ten täütneu. Nink kui nemmä üttele Gurma Südä
 es löwä, sis passwa nemmä Pilatusi teddä ärrähuk-
 kata. Nink kui nemmä kil olliwa täütneu, mes tem-
 mäst om kirjotetu, sis wötkwa nemmä teddä Pu päält
 mahha, nink panniwa teddä Hauda. Ent Jummal
 om teddä Kooljist ülles ärrätänu. Nink temmä om
 hendä näünnu mitro Päiwä neile, kumma temmäga
 Kalilea. M. alt Jerusalemmi olliwa ülles lännu, kum-
 ma omma temmä Tunnistaja Rahwa wasta. Nink
 meije kulutame teile ka seddä Tomotust, kumb meije
 Wannambidde wasta om sundinu, et Jummal seddä
 om täütneu meile, neide Eatsille, kui temmä Jesust
 om ülles ärrätänu.

Evangelium Kristusse üllestöffemisse Pühhä
 kolmandel Päiwäl. Luk. 24, 36.

SEt kui nemmä seddä pajatiwa. sis sais
 Jesus essi neide kessen, nink üttele neile:
 Rahho olgo teijega. Ent nemmä heitiwä ärrä,
 nink saiwa pelgikkus, nink mörtiwa hendä
 Waino näggewät. Nink temmä üttele neile:
 Kuus teije ni heitinu olle e, nink melles särätse
 Mörte teije Söämätte tullewa? Kajege min-
 no Kässi nink minno Jalgu, et minna olle essi.
 Putte minno nink kajege, sest Wainul ei olle
 mitte Lihha nink Luid, nida kui teije näete mul
 ollewät. Nink kui temmä seddä olli ütteleu,

sis näüt temmä neile kassi nink Jalgu. Ent
 kui nemmä weel Rāmu perräst es ussu, nink
 immetälliwä, sis ürtel temmä neide wasta: Kas
 teil sijn middäke sūrwä om? Nink nemmä pane
 niwa tälle ette Tükki kitsetut Kalla nink Kūm
 mälisse Diet. Nink temmä wöt nink söije neide
 een. Ent temmä üttel neide wasta: Ne omma
 ne Rōnne, kumbe minna teije wasta ol'e pajata
 nu, kui minna weel teije man olli, sest kif peap
 täidetämä, mes minnust om kirjotetu Mojesse
 Säduffen, nink Proweetin nink Paulnu. Sis
 awwas temmä neide Moistust, et nemmä Kir
 ja moistiwa. Nink temmä üttel neile: Eida
 om kirjotetu, nink nida pididi Kristus kannat
 tama, nink illestõusma Kooliist kolmandel
 Päiwäl, nink lastma kulutada omma Nimme
 pääl Pattuü. Käändinist nink Pattuandisand
 mist kige Rahwa seän, nink allustada Jeru
 salemnist.

Dominca Quasimodogeniti.

Epistli eesnärsel Pühhä, Päiwäl, perräst Kris
 tusse illestõssemisse Pühhä. 1 Jan. 5, 4.

Ast, mes Jummalast om sündinu, se waräp Ilma
 ärrä. Nink se om se Woimus, kumb Ilma om ärr
 räwäärä, meije uss. Kes om, ká Ilma ärräwaräp,
 kui se, ká ussup, et JEsus om Jummalä Poig? Se
 om jesamma, ke tullep We nink Werrega, JEsus
 Kristus; ei ütündä Wega, enge We nink Werrega.
 Nink Waim om, ke tunni stav, sest Waim om Tõtte.
 Sest kolm omma, kumma, tunnistawa Taiwan, Essä,
 Sõn

Sönnä nink pühhä Waim. Nink ne kolm omma üts.
 Nink kolm omma, Jumma tunnistawa Ma pääl,
 Waim, Wessi nink Weri. Nink ne kolm omma
 ütten koon. Kui meije Jumimiste Tunnistust wastawõt-
 tame, sis om Jummalä Tunnistus suremb. Gest se
 om Jummalä Tunnistus, kumba temmä ommast Po-
 jast om tunnistanu. Ke Jummalä Poja sisse ussup,
 sel om Tunnistust henne sissen.

Evangelium eesmätsel Pühhä Päiwäl perräst
 Kristusse illestössemisse Pühhä. Jan. 20, 19.

Tlli nüüd Oddang olli tolsammal eesmätsel
 Näddäle Päiwäl, nink Usse olliwa finni
 pantu, kun ne Jüngre koon olliwa, Judaliste
 Peljo perräst, sis tulli JEsus, nink säis neide
 feskette, nink üttel neide wasta; Rahho olgo
 teijega. Nink kui temmä jeddä olli üttelnu, sis
 näüt temmä neile omme Kässi nink Külle. Sis
 sairwa ne Jüngre röömsas, et nemmä Issan-
 dat näijewä. Sis üttel JEsus jälle neide wasta:
 Rahho olgo teijega. Stse kui Issä minno om
 lähätänu, nida lähätä minna teid ka. Nink
 kui temmä jeddä olli üttelnu, sis puhk temmä nei-
 de päle, nink üttel neide wasta: Wötke pühhä
 Waimo. Kelle teije Pattu andisammate, neile
 omma nemmä andisantu. Nink kelle teije Pat-
 tu finnitäte, neile omma nemmä finnitetu.
 Ent Tomas üts neist Kaktöiskümnest, kumb
 kutsutas Karstkesse, es olle mitte meide man,
 kui JEsus tulli. Sis ütliwä ne töise Jüngre
 tälte: Meije olleme Essandat nännu. Ent tem-
 mä

mä üttel neide wasta; Kui minna ei näe temmä
 Käte sissen Nagla Tähhä, nink panne omma
 Sörme Nagla Tähte sisse, nink panne omma
 Käte temmä Külle sisse, sis ei rahha minna usku.
 Nink kattesä Päiwä perräst olliva temä Jung-
 re taas sääl sissen, nink Tomas neidega. Sis
 tulli JEsus, kui Usse olliva finni vantu, nink
 sais neide keskette, nink üttel: Rahho olgo tei-
 jega. Perräst üttel temmä Tomalle: Kunitä
 tännä omma Sörme, nink kae minno Kässi;
 Nink kuni ä tännä omma Käte nink panne min-
 no Külle sisse; Nink ärrä olgo umbusklik, enge
 usklik. Sis koste Tomas nink üttel temmä was-
 ta: Minno Jssand nink minno Jummal. JEs-
 sus üttel temmä wasta: Sest et sinna minno ol-
 let nannu Tomas, sis ollet sinna usknu. Onsa
 omma ne, kumma ei näe, nink siski uskwa. Ka
 paljo muud Tähte reggi JEsus omme Jungride
 een, kumma ei olle mit:e kirjotetu sensinatsen
 Ramatun. Ent ne omma kirjotetu, et teije us-
 sisse, et JEsus om Kristus, Jummal Poig,
 nink et teil usken Ello olles temmä Nimmel.

Dominicâ; Misericordias

Epistli toisel Pühhä; Päiwäl; perräst Kristusse
 üllestõffemisse Pühhä. 1 Peetr. 2, 21.

S E päle ollette kuesutu, et ka Kriidus meije eest om
 kannatana, nink meile Genkirja jänu, et teije tem-
 mä Jälgu perrä peäte kaimmä. Kä üttele Pattu ei olle
 tem, ei olle ka Pettust temmä Su sissenõbitu. Ke was-
 ta es sõlma, kui teddä sõimgiti, äink es ähwähredä mitte
 kui

Kui temmä kannat, ent temmä and se Kättä, ke õigede sun-
 nip. Ke esse meije Pattu omman Jh̄un om kōndnu
 Pu pääal, et meije Pattule ärräkoolden Diguselle ellässe;
 Kumma Kaigi läbbi teije ollete suttiteu. Sest teije ollite
 õise kui ärräessinu Lamba: Ent nüüd ollete ümbreläantu
 omma Henge Karjusse nink Piiskopi pole.

Evangelium tõisel Pühhä. Päivõal perräst
 Kristusse üllestõssemisse Pühhä. Jan. 10, 11.

Sinna olle se hä Karjus. Hä Karjus
 jättäp omma Ello Lammaste eest. Ent
 Palgalinne, ke Karjus ei olle, kummal Lamba
 omma ei olle, näep Sut tullevat, nink jättäp
 Lambid mahha, nink lät pakko. Nink Susst
 harap neid, nink pillap Lambid ärrä. Ent Pal-
 galinne pakkep, sest temmä om Palgalinne, nink
 temmä ei holi Lammaste perräst. Minna olle
 se hä Karjus, nink tunne Omme, nink sa Om-
 mist tutkus. Mina kui se Essä minno tunnep,
 nink minna tunne Essä. Nink minna jättä om-
 ma Ello Lammaste eest. Nink minnul om weel
 müid Lambid, kumma ei olle sest Lautast. Nink
 minna peä neid ka tännä toma. Nink nemmä
 sama minno Hääd kuulma, nink saap üts Karri
 nink üts Karjus sama.

Dominicâ Jubilate.

Epistli Kolmandel Pühhä, Päivõal perräst Krist.
 üllest. Pühhä. I Peetr. 2, 11.

Kma, minna mannitse teid, kui Kulläieisk nink Te-
 Käuüid, hoitke hendä libhalikko Himmo eest, kumma
 Henge wasta taplewa: Nink piddäge hääd Käüki Pag-
 ganide

ganide seän; Ent ne, kuma teist Kurja pajatarwa, kui Kur-
 jateggijist, teije Hääd-Zekko nädden, Zummalat littässe
 Koddo. Okmisse Päiwäl. Sis olge nüüd allabeitlikko
 ligelle Innimiste Säädmisselle, Issanda perräst; Olgo
 Kuningalle kui Ullembälle, ehk Pälikuile, kui neile, kuma
 ma temmäst omma lähätetu, Kurjateggijille kül Nuht-
 lusse, ent Häateggijille Kirtusses. Sest se om Zummala
 Tahtminne, et teije Hääd tetten moistmatta Innimiste
 Kumalust kinni sülle. Kui Wabba, nink eimitte nida,
 di se kui olleß teil Wabbaus Kurjusse Katmisses, enge kui
 Zummala Sullase. Aurustage eggämeest. Armas
 tage Wellitsid. Peljake Zummalat. Aurustage Kum-
 ningat. Sullase olge ligen Peljun Essandille allabeit-
 likko, ei ütfindä hürwile nink waale, enge ka wihsatille.
 Sest se om Arm, kui ütš Süddäme-Zeedmisselle perräst
 Zummala een Waiwa kannap, Ullekohhut kannaten.
 Sest maränes se Kirtus om, kui teije Wattu tetten, nink
 pissetu kannatade? Enge kui teije Hääd teilen nink kan-
 naten kannatate, se om Arm Zummala man..

Ewangelium kolmandel Pühhä-Päiwäl perräst
 Kristusse Ullestössemisse Pühhä. Jan. 17, 16.

Uri perräst sis ei sa teije minno mitte nägge-
 mä. Nink taas Uri perräst, sis sade teije
 minno näggemä, sest minna lä Essä mannu.
 Sis ütliwä mönne temmä Jüngerist toine toist
 wasta: Mes se om, mes temmä meile ütley?
 Uri perräst, sis ei sa teije minno näggemä, nink
 taas Uri perräst, sis sade minno näggemä? Nink
 et minna lä Essä mannu: Nink nemmä ütliwä,
 mes se om, mes temmä ütley, Uri perräst? Mes
 ie ei tija mes temmä könneley. Sis moist J. C.

sus, et nemmä temmält tahhiwa küssidä, nink
 üttele neide wasta: Seperräst küssitellete töme
 töisega, et minna olle üttele: Uri perräst, sis ei
 sa teie minno näggemä: Nink tas Uri perräst,
 sis sade minno näggemä? Tö telikkult, töttelik-
 kult minna üttele teie, teie sade ikma nink kaib-
 ma, ent Jlm saap röömsa ollema. Teie sade
 murretama, ent teie Murre saap Römüs min-
 nemä. Kui Naine Jlmale toop, sis om tal Mur-
 ret, sest temmä Tund om tulnu. Ent kui Lak om
 sundinu, sis ei mötle temmä ennämb se Waiwa
 päle, Römü perräst, et Jnnimine Jlmale om
 sundinu. Nink teil om ka nüüd Murre. Ent
 minna sa teid jälle neggemä, nink teie Süddä
 saap hendä römüstama, nink keäke ei sa teie Römü,
 teil ärrawötma. Nink tolsammal Päi-
 wäl ei sa teie mult middäke küssima.

Dominicâ Cantate,

Epistli neljändel Pühhä, Päiwäl perräst Krist.
 Ullest. Pühhä. Jak. 1, 16.

Uge essige mitte, minno arma Welle. Kik hä And-
 minne nink kik täwwekik Ande om üllewäst, nink tul-
 sep mahha Walgusse Essäst, kumma man ei olle Wal-
 gusse nink Pinnedusse Arrämudutamist, ehk Umbrewah-
 hetamist. Temmä om meid sunnitānu omma Taht-
 misse perrä, läbbi Töisidusse Sönnä, et meie ollese tem-
 mä Lojusse Esiko. Seperräst, minno arma Welle, eg-
 säüts Jnnimine olgo noppe kuulma, ent hiljak kōnne-
 lema, hiljak Wibhale. Sest Jnnimisse Wibha ei te
 mitte mes Jummalä een öige om. Seperräst heitke ärrä

lit Rojust, nink lit Kurjust, nink wötke Tassaussego
 Sömma wästa, kumb teije sisse om igtotetu, kumb teije
 Henge woip önsaf tetta.

Ewangelium neljändel Pühhä, Päiwäl perräst
 Kristusse üllest. Pühhä. Jan 16, 5.

Sit niüüd lä minna se mannu, se minno om
 lähhätänu, nink kedke teije seäst ei küssi mult
 Kohhes sinna läät? Enge sest et minna teile
 seddä olle ütelnu, sis om Kurbus teije Söänd
 täütneu. Ent minna ütle teile Töttet, teile om
 hä, et minna ärrä lä, sest kui minna ei la, sis et
 tulle se Römustaja mitte teije mannu. Ent kui
 minna lä, sis tahha minna teddä teije mannu
 lähhätädä. Nink kui sesamma tulley, sis saap
 temmä seddä Ilma nuhtlema Pattu perräst,
 nink Digusse perräst, nink Kohto perräst. Pat
 tu perräst, et nemmä minno sisse ei ussu Digusse
 perräst, et minna omma Essä mannu lä, nink
 teije minno ennämb ei näe. Ent Kohto perräst,
 et sesnarse Ilma Pälik om sunnitu. Mul om
 teile weel paljo ütlemist, ent teije ei löhta seddä
 niüüd mitte kanda. Ent kui temmä saap tulles
 ma, se Tö sidusse Waim, sis saap temmä teid
 lige Tötte sisse jubhatama. Sest temmä ei sa
 mitte hennesest essi pajatama, engelmes temmä
 saap kuulma, seddä saap temmä pajatama, nink
 mes tullew om, teile kulutama. Temmä saap
 minno ärräselletämä, sest minno Ommast saap
 temmä wötma, nink teile kullutama. Kik mes
 Essäl

Essäl om, se om minno; Seperräst olle minna teile üttelnu, et temmä saap minno Ommast wõtma, nink teile kolutama.

Dominicâ Rogate.

Epistli wijendel Pühhä = Päiwäl perräst Kristusse üllest. Pühhä. Jak. 1, 22.

Met olge Sõnna Teggigä, nink ei mitte kuulja ütfindä, kuinnaga teije hendä ärräpettäte. Eest ke Sõnna Kuulja om, nink ei olle mitte Teggigä, se om Mihhe saartane, ke omma ihho'ikko Palget Warjo-Kajetusen kaep. Eest temmä saap hendä kajenus, nink lát ärrä, nink unnetap seddämaid ärrä, märäne temmä olnu. Ent kã Babbusse tãrowelikko Sädusse sisse kaep, nink sinna jääp, se ei olle mitte unnetaja Kuulja; Enge Eõ Teggigä, se jamma saap õnnis ollema omman Eõõn. Ent kã hendä teije seän arway Jummalä Drjaja ollewat, nink ei peä omma Keeld kinni, enge pettãp omma Sõänd, se samma Drjus om tühhü. Se om poshas nink pürretã mättã Drjus Jummalä se Issã een, perrãto Eatsi, nink Easte neide Willitsussen kaema, nink hendä Beata pidõ dãmã Ilmast.

Evangelium wijendel Pühhä. Päiwäl perräst Krist. üllest Pühhä. Jan. 16, 23.

Üttelikkult, tõttelikkult minna üttele teile: Mes teije eäle Eßäst sade pallemä minno Nummel, seddã saap temmä teile andma. Senni Ajani ei olle teije muddãte pallelnu minno Nimmel. Pallege sis sade sama, et teije Rõõm tãrowelik om. Seddã olle minna teile Moistukõn nink pajatanu; Ent se Uig tulles, et minna ennãmb ei sa Moistukõnnin teijega pajatama,

enge

enge arowalikkult Eßäst teile kulutama. Tol
 Päiwäl sade teije minno Nimmel pallema.
 Nink minna ei ütlet teile mitte, et minda seddä
 Eßä teije eest tahha pallelda. Sest se Eßä ar-
 mastay teid eßi, et teije minno ollete armastanu,
 nink usknu, et minna Jummalast olle wäljä län-
 nu. Minna olle Eßäst wäljä lännu, nink Ilma
 sisse tulnu; Jälle jättä minna seddä Ilma mah-
 ha, nink lä Eßä mannu. Sis ütliwä temmä
 Jungre temmä wasta: Nätse, miüd pajatat
 sinna arowalikkult, nink ei ütlet üttele Moistu-
 kōnnet. Miüd tjamä, et sa fik tijät, nink sul ei
 olle waja, et sult teäke küssis. Sest ussume, et
 sinna Jummalast ollet wäljä lännu.

Feriä Ascensiones Christi.

Epistli. Luggu Kristusse Taiwa. Minnemisse
 Päiwäl. Apost. Teg. 1, 1.

Esmäst kōnnet olle minna kōi temnu, Teowil, figest
 sest, mes Jesus näsi teggemä nink oppetama, tobe
 Päiwäni, kummal temmä ülles woeti, kōi temmä neid
 Apostlid, kumbe temmä olli ärrawallisenu, läbbi pühhä
 Waimo olli käsknu. Kummile temmä bendä ka ellä
 welt perräst omma Kannatust olli näüttnu, mitmasuggut-
 se Tähtega, nink nätti neide seän nellikūmmend Päiwä,
 nink pajat Jummalä Nakkussest. Nink kōi temmä neid
 olli kōkko kōggonu, es kässe temmä neid Jerusalemmist
 minnä, enge se Eßä Towotust ota, kumba teije (ütlet
 temmä) minnust ollete kuulnu. Sest Jaan om kōi
 Wega ristnu, ent teid peäp pühhä Waimuga ristitämä,
 eimitte karowa perräst neid Päiwä. Sis küßewä ne tem-
 mäst

mält, kumma olliva kofko tulnu, nink ütliwä: Estand, kas sinna sel Ajal jälle saat ülles säödmä Israeli Rikust? Ent temmä ü tel neide wasta: Teil ei sunni mitte teddä Uiga ehk Tundi, kumbe se Essä ommale Melewallale om tallele pannu. Enge teije sade sama pühhä Waimo Wakke; kumb teije päle saap tullesma, nink sade ollesma minno Tunnistaja Jerusalemmin, nink koggona Juda nink Samaria Maal, nink Ma Ofsani. Nink kui temmä seddä olli üttelnu, sis woeti temmä neide nättien ülles, nink Pilw wot teddä neide Silmi eest ärrä. Nink kui nemmä Tairwatte kajeliwa, kui temmä ärrä läs, nässe sis saisiwa kas Moest neide man walgen Keiwini, kumma ka ütliwä: Kalilea Ma Mihhe mes teije sa sate, nink kaje te Tairwatte? Sesamma Jesus, ka teist Tairwatte om ülles woetu, saap nidade tullesma, kui teije teddä ollete nannu Tairwatte minnewät.

Evangelium Kristusse Tairwa, Minnemisse Päiwäl. Mark. 16, 14.

Simate, kui ne Utstöistkummend Lawwa man istewa, sis näüt temmä hendä niuk söimas neide Umbuskui nink Soäme Kallestust, et nemmä neides olle usknu, kumma teddä olliva nannu üllestösnü ollewat. Nink temmä üttel neide wasta: Minge kige Alma sisse, nink tulutage Urmo - Dopust kigelle Lojusselle. Kä ussup nink ristitäs, se saap onsaß sama, ent se ei ussu, se saap ärräsunnitus. Ent Uskjide perrä sawa nisuggutse Tähhe tullesma: Minno Nijnmel sawa nemma Kurratid wäljä ajama, wassse Keeldega pajatama, Siugu ärrä ajama. Nink

Nink kui nemmä middäke surmlikko sarwa joma, sis ei peä neil middäke wiikka ollema. Eöb biste päle sarwa nemmä Kässi vannema, sis sarwa nemmä varrembaß sama. Nink se Jssand, kui temmä neidega olli pajatanu, woeti ulles Täi warte, nink istup Jummalala hääl Käel. Ent nemmä lästiwä wäljä, nink ütliwä Juttust kigin Paigun, nink se Jssand arowit neid, nink kinnit seddä Sönnä läbbi perräntullewa Tähhe.

Dominicâ Exaudi.

Epistli kuendel Pühhä. Päiwoäl perräst Krist. Ullest. Pühhä. i Peetr. 4, 7.

Ent kige Asia Ots om lähhunu. Sis olge nüüd targa nink kaine Palwufelle. Ent kige Asia eest piddäge henne wajjel langet Armo; Sest Arm kattap Pattu Hulka kinni. Olge töine töise wasta Wöra. Wastawötja, ilma nürisemättä. Eggäüts orjako töist se Andega, kumba temmä om sanu, kui Jummalala mitmasugutse Armo hä Majapiddajä. Ke pajatap, se pajatago kui Jummalala Sönnä. Ke orjap, se orjako kui Jourowust, kumba Jummal annap; ei kigin Jummalat kitle täß JEsusse Kristusse läbbi, selle olgo Nurw uink Kangus iggawest iggawesseß U. as. Amen,

Ewangelium kuendel Pühhä Päiwoäl perräst Kristusse Ullestösemisse Pühhä. Jan. 15. n. 16.

Ent kui se Rõmustaja saap tullema, kumba minna teile ja lähhättämä Essäst, (se Tõist dusse Waim, kä Essäst wäljä läst, sesamma saap minnust tunnistama. Nink teije sade ka tunnistama, sest teije ollete Algmissest minno man olnu.

olnu. Seddâ olle minna teile pajatanu, et teije hendâ ei pahhanba. Nemmä jawâ teid Koggodussit waljâ toukma. Ent se Aig ullep, et se, se teid arratappay, saap môtlemâ hendâ Jummalalle Dielehâad tegg wat. Nint seddâ jawâ nemmä teile seperrâst teggemâ, et nemmä ei olle seddâ E ä, ei ka minno tundnu. Ent minna olle teile seddâ pajatanu, et, kui se Aig tullep, teije se päle môtiete, et minna teile seddâ olle üttelnu. Ent seddâ ei oll minna Algnis- sest teile mitte üttelnu, sest minna olli teije man.

Periä I. Pentecostes.

Epistli Luggu Surowiste Pühhä eddimätsel
Päiwäl. Ap. Te. 2, 1.

Nint kui Surowiste Pühhä Päiwä täüdeti, sis olliva nemmä kii üttemelelittult ütten koon. Nint Murtseminne sündi äktseläi Tawast, ötse kui kange Tuu olles puhknu, nink täüt seddâ koggona Majja, kun nemmä olliva istmân. Nint Kele nätti neil arräjaetu olle wat ötse kui tullitse, nink se iste eggäütte päle neide seäst. Nint neid täüdeti kii pühhäst Waimust, nint naksiva kōnnelema töiste Keeldega, nida kui Waim neile and kōnnelema. Ent Jerusalemmin olliva Judalisse ellämân, Jummalapelglikko Nibbe, kigešt Kanwast, kumma Tawâ al omma. Kui niüd se Hääl sündi, sis tullit se Hull kōkko, nink jammâti arrâ, Eest eggäü's kuuld neid ommal Kelel kōnnelewat. Nint nemmä heitwâ kii arrâ, nint panniva Zimmes, nink ütliwâ töine töise wasta: Nätse, es nesmatse kii kumma kōnnelema, olle kōnnelelisse? Kuis meije sis kuleme eggäü's neid pajawat ommal Kelel, kumman meije olleme sündinu?

Varde nink Mede nink Elämitte, nink kumma elläimä
Mesopotamia, Juda nink Kappadochia, Ponto nink
Asia Maal, Brügian nink Pamrossian, Egiptin nink
Libia-Ma Viril, kumb-om Kurene Kottal, nink wöda
Romalisse, Judalisse nink Juda Ussu Wötja, Kreetre
nink Arabe meije kuleme neid meije omma Kelel Zum
mala suri Tekko pajatawat. Nink nemmä heitwä
fik ärrä, nink olliwä kätte Kalo päääl, nink ütliwä töimä
töist wasta: Mes seft tabines sada? Ent mi narimä
nink ütliwä: Nemmä omma täüs maggusat Wina.

Ewangelium eesmärsel Suwwiste-Pühhä

Päiwäl. Jan. 14, 23.

Jesüs koste nink üttel Juda wasta? Ke min
no armastap, se saap minno Sömma piddä,
mä, nink minno Essä saap teddä armastama,
nink meije same temmä mannu tullema, nink
temmä mannu assuma. Ke minno ei armastap,
se ei peä minno Sömma: Nink se Sömma, kum
ba teije kulete, ei olle mitte minno, enge se Essä,
se minno om lähätänu. Seddä olle minno
teile pajatänu, teije man ollen. Ent se Römüs-
taja, se pühhä Wain, kumba se Essä lähätäp
minno Nimmel, se saap teile fik oppetama,
nink fik teije Meelde algatama, mes minna teile
olle üttelnu. Rahho jättä minna teile. Omma
Rahho anna minna teile. Minna ei anna tei-
le mitte nida, kui se J'm annap. Teije Sö
ärrä sago kurbas, nink ärrä peljako mitte. Tei-
je ollete kuulnu, et minna teile olle üttelnu.
Minna lä ärrä nink tulle jälle teije mannu. Kui
teije

teije minno armastasse, sis saasse teije ka
 rõõmsa ollema, et minna olle üttelnu, minna
 lä Essä mannu. Gest minno Essä om suremb
 minno. Nink nüüd olle minna teile seddä
 üttelnu, enne kui se sünnip, et teije usute,
 kui se sünnip. Minna ei sa ennämb paljo tei-
 jega pajatama: Gest festinatse Ilma Päsit
 tulley, nink minnust ei sa temmä middäke.
 Enge et Ilm tunneß, et minna seddä Essä
 armasta, nink nida te, kui se Essä minno om
 kásknu. Touste illes, nink lektem sut ärrä.

Feriä II. Pentecostes.

Epistli. Luggu Surowiste Pühhä röisel Päi-
 wäl. Ap. Teg. 10, 42.

Nink temmä om meid kásknu Rahwale kullutada nink
 tunnistada, et temmä om se Jummalast säetu Ellä
 wide nink Kooljide Sundja. Festinatsest tunnistawa
 kíl Proweti, et lábbi temmä Nimme peätwä Pattu An-
 disandmist sama kíl, kumma temmä sisse uswa. Kui
 Peter Reid Sõnnu weel pajat, sis satte pühhä Wain
 kile päle, kumma seddä Sõnna kulirwa. Nink ne us-
 silko Umbreleikamisset, kumma Peetriga ollirwa tulnu,
 Jämmätirwä ärrä, et ka Paggauide päle pühhä Waino
 Unde kallati. Gest nemmä kulirwa Reid Kelil pajata-
 wat, nink Jummalat wäega kúrwát. Sis kofte Peter:
 Kas woip keäke Wet keeldä, et Reid es peäß ristitirwä.
 Kumma pühhä Waino omma sanu, nida kui meijete?
 Nink temmä kásk Reid risti Issanda Nimmel.

Ewangelium Surowiste Pühhä röisel Päiwäl
 Jan. 3, 16.

Sida om Jummal seddä Ilma armastanu.
 Et

et temmâ omnia aino sündinu Poiga om and
 nu, et kii kumma temmâ sisse uskwa, hukka ei sa
 enge iggâwest Ello sawa. Sest Jummal
 olle omnia Poiga Ilma sisse lähätanu, et tem
 mâ Ilma sunniß, enge et Ilm temmâ läbbi om
 saß saß. Ke temmâ sisse ussup, se ei sunnita
 mitte: Ent ke ei ussu, se om jo sunnitu, sest tem
 mâ ei ussu mitte Jummal aino sündinu Poiga
 Nimme sisse. Ent se om se Sundus, et Wal
 gus Ilma sisse om tulnu nink Innimisse armast
 tiwa ennâmb Pimmedust kui Walgust, sest
 neide Teo olliwâ Kurja. Sest ke Kurja teep, se
 wihtap Walgust, nink temmâ ei tulle mitte
 Walgusse mannu, et temmâ Tekko ei nuhhelda
 Ent kâ Töttet tep, se tullep Walge mannu, et
 temmâ Teo arwalikkus saasse, sest nemmâ
 omnia Jummalan tettu.

Feriâ III. Pentecostes.

Epistli Luggu Surowiste. Pühhä Kolmandel
 Päiwäl. Ap. Teg. 8, 14.

Sest kui Apostli Jerusalemmiin kuliva, et Samaria
 Ma Jummal a Edna olli waista wötru, sis lähä
 tiwâ nemmâ neide manna Petrit nink Jani. Kui ne
 sinnä tulliva, sis peijerwâ nemmâ Palwust neide eest, et
 nemmâ pühhä Waimo saasse. (Sest temmâ es olle
 weel kenki päle neide seäst saddanu, enge nemmâ olliwâ
 ütfindä ristitu Issanda Jē sisse Nimme päle) Sis pan
 niwâ nemmâ Kassi neide päle, nink nemmâ sain
 Pühhä Waimo.

Ewangelium Surowiste, Pühhä Kolmandel
Päiwäl. Jan. 10, 1.

Töttelikkult, töttelikkult minna üttele teile, se
Uffe läbbi ei lä Lammaste Lautta, enge astup
muualt sisse, se om Warras nink' Rõwel.
Ent se Uffe läbbi sisse lät, se om Lammaste Karjus.
Selle arowap Uffehoidja ülles, nink' Lamba
kuulwa temmä Häald. Nink' temmä kutsup
omme Lambid Nimme piddi, nink' sadap
neid wäljä. Nink' kui temmä omme Lambid
om wäljä lastnu, sis käup temmä neide een:
Nink' Lamba säwä temmä perrä, sest nemmä
tundwa temmä Häald. Ent Wõra perrä ei lä
nemmä mitte, enge paggewa temmäst: Sest
nemmä ei tunne Wõra Häald. Seddä Moistu-
fõnnet üttele JEsus neile. Ent nemmä es moista
mitte, mes se olli, mes temmä neile pagat.
Sis üttele JEsus jälle neide wasta: Töttelikkult,
töttelikkult minna üttele teile, minna olle Lam-
maste Us. Kit kumma enne minno omma
tulnu, ne omma Warga nink' Rõwoli olnu.
Ent Lamba ei olle neid mitte kuulnu. Minna
olle se Us: Kä minno läbbi sisse lät, se saap
onlas sama. Nink' temmä saap sisse käimä nink'
wäljä minnemä, nink' Sõtä löidmä. Warras
ei tulle mitte, kui ennege, et temmä warrastas
nink' tappas nink' hukka sadas. Minna olle
tulnu, ent neil Ello nink' kit wiljast olles.

In Festo Trinitatis.

Epistli Kolmainouffe Pühäl. Rom. II, 33.

S Rikkusse nink Tarkusse nink Jummalä Tundmissä
 Sinwivist! Kui ärränoudnasta omma temmä
 Kohro, nink ärrä ohmatta temmä Te? Sest kes on
 se Jssanda Meeld tundnu? Ehk kes om temmä Nouru
 Andia oluu? Ehk kes om tälle enne middäike andnu,
 et tälle jälle saas massetus? Sest temmäst, nink
 läbbi temmä, nink temmä sissen omma kiz. Temmä
 mäle olgo Auro Iggawessel Nii, Amen.

Ewangelium Kolmainouffe Pühäl. Jan. 3, 1.

S Ut ütš Juneminne olli Wariseerde seäst,
 sel olli Niinmi Nikodemus, Judalisse Pä-
 lif. Se tuli Nsel JEsusse mannu, nink üttel
 temmä wasta: Rabbi, meie tuame, et sunna
 ollet Jummalast tulnu Ovetain: Sest keäke
 ei woi neid Jmme. Tähte tetta, kumbe sinna
 teet, kui Jummal temmäga ei olle. JEsus
 koste nink üttel temmä wasta; Tötrelikkult, töt-
 telikkult minna ütse sulle, kui keäke wastsest ei
 sunni, sis ei woi temmä Jummalä Rikkust nä-
 tä. Nikodemus üttel temmä wasta: Kui
 woiw Juneminne sündidä, kui temmä io wai-
 na om? Kas temmä jälle woiw omma Emma
 Jhho sisse minna, nink sündidä? JEsus koste
 kui keäke ei sunni Weest nink Waimust, sis ei
 woi temmä Jummalä Rikkusse sisse sada. Me
 Eihhast om sündinu, se om Eihha: Nink me
 Waimust om sündinu, om Waim. Ärrä
 pango Jmmes, et minna sulle olle ütelnu:
 teie

Teije peäte wastfest sündimä. Tuul puhhup
 kohhe temmä tahhap; Nink sinna kullet kii
 temmä Pöötšmist, ent sinna ei tija, kustas
 temmä tu nes, ehk kohhe temmä lannes. Nida
 om ka eggäuts, se Waimust om sündinu.
 Nikodemus koste nink üttel temmä wasta:
 Kuis se woip sündidä? Jesus koste nink üttel
 temmä wasta: Sinnaš Dopperaja ollet Isra-
 elin, nink ei tija seddä? Töttelikkult, tötteli-
 kult minna üttele sulle, et meije kōnneleme,
 mes meije tijaime, nink tunnistame, mes
 meije olleme nānu: Nink teije ei wotta meije
 Tunnistust wasta: Kui minna teile maitsist
 Usjust üttele sis ei ussu teije. Kuis teije sis
 ussuse, kui minna teile tairwalikkust Usjust
 ütles? Nink keäke ei lä ülles Tairwatte, kui
 se, se Tairwast om tulnu. se Junnissime Poig,
 se Tairwan om. Nink ötse kui Moses üttele
 Siuwo Lanen om üllendānu, nida peap ka
 seddä Junnissime Poiga üllendetānā; Et fik,
 kumma temmä sisse uskwa, hukka ei sa, enge
 iggawest Ello sawa.

Dominicā I. post Trinitatis.

Epistli eesmärtsel Pühhä, Päiwäl perräst Kolmo
 ainousse Pühhä. 1 Jan. 4, 17.

SE sissen om Arm tairwelik meije man, et meil Jul-
 gust om Kohto Päiwäl, sest ötse kui temmä om, nida
 olleme meije ka sensinatsen Ilman. Armun ei olle mitte
 Pelgo, enge tairwelik Arm ajap Pelgo wäljä: Sest
 Peljul om Waiwa. Ent Pelgajä ei olle mitte tairwe-

lit Armun. Armastakem teddä, sest temmä om meid eesmält armostanu. Keä ütley: Minna armasta Jummalat, nink wihtap omma Belle, se om Wölsja. Sest se omma Belle ei armasta, keddä temmä näep. Kuis temmä Jummalat woip armastada, keddä temmä ei näe? Nink se Käst om meil temmäst, et se Jummalat armastap, se armastago ka omma Belle.

Ewangelium eesmätsel Dühhä Väiwäl perräst Kolmainousse Dühhä. Luk. 16, 19.

S N. üts rikkas Mees olli, se ehhit henda Purpuri nink kalli linnatse Reimaggas, nink elli eggäwäwä Rõmun nink torredaste. Ent üts Sant olli, Nimnega Laatsarus, se olli maan temmä Usse een, tãüts Paist. Nink temmä viüis sõnuks sada neist Kasust, kumma se Rikka Lawwa päält mahha sartewa. Sisti tulliwa Penni, nink laksiwa temmä Paist. Ent joh'o, et se Sant ärräkoli, nink kanneti Englisk Abrahammi Uskä. Ent se Rikkas koli ka ärrä, nink matteti mahha. Kui temmä niüd Põvõgun nink Wallun olli, sis tõst temmä omme Silmi ülles, nink näggi Abrahammi karmwest, nink Laatsarust temmä Usjån. Nink temmä heigas nink üttel: Eßä Abraham, heidä Armo minno väle, nink lähätä Laatsarust, et temmä omma Sodme Oesa Wette kastap, nink jahhotas minno Keeld? sest minna wairwatta sensinatsen Kirren. Ent Abraham üttel: Poig, mötle, et sinna omma Haab ollet sanu

Janu omman Ellun, nink Laatsarus se wasta Kurja. Ent niid römusetas temmä, ent sinna waiwatat. Nink wäle se kige om meije nink teije waijel suur Wahhe kinnitetu, et ne, kumma sūt tahtwa teije mannu alla minna, ei woi mitte, ei ka säält meije mannu tulla. Ent temmä üttel: Sis walle minna sinno, Essä, et sinna teddä lähhätät minno Essä Kotta; Sest minnui om (weel) wiis Belle, et temmä peile kunnistat, et nemmä ka ei tulle siä Wallo Paita. Abraham üttel tälle: Neil om Mosest nink Prohwete, kuulge nemmä neid. Ent temmä üttel: Gimitte, Essä Abraham; enge kui ütš Kooljist neide mannu lääs, sis saasse nemmä henda Pattust kaändmä. Ent temmä üttel tälle: Kui nemmä Mosest nink Prohwete ei kule, sis ei sa nemmä ka uskma, kui ütš Kooljist illes tösses.

Dominicâ II. post Trinitatis.

Epistli röisel Pühhä, Päiwäl. perräst Kolmannousse Pühhä, 1. Jan. 3, 13.

Si Kge pange mitte Immes, minno Welle, kui teid Ilm-wihkap. Meije tiäme, et meije Surmast olleme Ello tulnu, sest meije armastamo Wellisid. Ke Welle ei armasta, se jääp Surma. Eggänts, ke omma Welle wihkap, se om Kowel, nink teije tiäme, et üttelke Kõdowil ei olle iggawest Ello henne sissen jäädmä. Sest olleme Armastamist tundnu, et temmä omma Ello meije eest om jättnu: Nink meije olleme wölgo, Welliste eest Ello jättä. Ent kel ihmlikko Patoitust om, nink näepom-

male Wellele waja ollewat, uink sulley finni omma
 Svänd temmä eest, kuis Jummalä Arm temmä
 kisse jääp? Minno kasselesse, ärge armastakem mitte
 Sönnäga, ei ka Kelega, enge Eö nink Eöttega.

Ewangelium töisel Pühhä: Päiväl perräs
 Kolmainouffe Pühhä. Luk. 14, 16.

U ts Jnnimine teggi suurtt Öddango-Söönä
 U Uiaa, nink kuz paljo. Nink temmä lähäl
 omma Sullast Sööm-Uia Tunnil, Kutsuta
 wille ütlemä: Tulae, sest kii om io walmis.
 Nink nemmä naksiva kii järgi mödä hendä
 wabbandama. Gesmänne üttel tälle. Minno
 olle Pöllo ostnu, nink peä wäljä minnemä nink
 teddä kaema. Minna palje sinno, wabbanda
 minno. Nink töine üttel: Minna olle wuis
 vari Härgi ostnu, nink lä neid kaema. Minna
 palje sinno, wabbanda minno. Nink töine
 üttel: Minna olle Naist wötnu, nink seperäst
 ei woi minna tulla. Nink se Sullane tulli tag
 gasi, nink üttel seddä ommaie Essandalle. Si
 saie se Mgja Essand wihhatsek, nink üttel om
 ma Sullase wasta: Minne peä wäljä Lina
 Ullitside nink Teije päle, uink to tämmä sisse
 Waiß nink Häddäpolitsid, nink Jallorummä
 nink Söggedid. Nink se Sullane üttel: Es
 sand, se om sündinu, nida kui sinna ollet käästnu,
 ent saäl om weel Maad. Nink se Essand üttel
 Sullase wasta: Minne Ma, Teije päle, nink
 Tannumid mödda, nink wäitä sisse tuwwa, et
 minne

minno Rodda täüs saap. Gess minna üttele,
 et ütse neistsammust Mehhist, kumma
 omma katsutu, ei sa minno Soddango Söömä
 Uliga maitsma.

Dominicâ III. post Trinitatis.

Epistli kolmandel Pühhä Päiväl perräst Kolmo
 ainouffe Pühhä. 1. Peetr. 5, 6.

Sis allandage hendä nüüd kummala vägaewä
 Käe alla, et temmä teid üllendäff ommal Ujal,
 Heitke kii omma Murretamist temmä päle, fest tem
 mä kannay Hoold teije eest. Olge kaine, walwke,
 fest teije Wainlanne, Kurvat käu umbre, kui wöölwä
 Louro nink oisip, teddä temmä ärräneläff; Gesamma
 wasta sasse kindmält Ussun, nink teedke, et teise Wel
 litsil Ilman neidsammu Kannatussi om täütmist. Ent
 tige Armo kummal, se meid Kristusen Jesussen om
 ma iggawetse Auroustusse sisse om kutsuu, se walwita
 go tärwelikkult, kinnitāgo, teffo kangeff nink pohjanda
 go teid, kumma weidi (Uliga) kannatate. Temmäle olgo
 Alu nink Kangus iggawest, iggawetseff Ujaf. Amen.

Evangelium kolmandel Pühhä Päiväl perräst
 Kolmain. Pühhä. Luk. 15, 1.

Ent kii Mäütniko nink Pättatse tulliwä
 temmä mannu, teddä kuulma. Nink Wa
 riseri nink Kirjatundja nürriwä nink ütliwä:
 Gesinane wöttap Pättatsid wasta nink sööp
 neidega. Ent temmä üttele neide wasta seddä
 Moistukonnet, nink üttele: Kumbes Jumimin
 ne teije seän om, kel sadda Lammas om, nink
 kui temmä üttele neist ärräkotap, se ei jättä neid
 üttele

üttesä kumminend nink üttesä Laande, nink ei la
 se perrä, kumb kaotsin om, senni kui temmä
 seddä löwwäp? Nink kui temmä teddä om löid
 nu, sis panney temmä seddä omma Pihha päle
 Römuga; Nink kui temmä Roddo tulley, sis
 kutsup temmä kofko omme Söpru nink Kullaa
 leisi, nink ütley neite: Römustage hendä min
 noga, sest minna olle löidnu omma Lammast,
 kumb kaotsin olli. Minna ütse teile, et nida
 saap Rööm ollema Taiwan ülle ütse Pattust
 läänjä Pattatse, ennämb kui ülle üttesä kum
 mend nink üttesä Digedat, kummil Pattust
 Käändmist waja ei olle. Ehk kumb Naine es
 om, kummil kumme Tengä om, kui temmä
 ütse Tengä ärräkaotav, ke ei läüdä Künält, nink
 ei wühhi Kotta, nink ei psti ussinaste, senni kui
 temmä löwwäp? Nink kui temmä om löidnu,
 sis kutsup temmä kofko omme Söpru nink Kullaa
 läleisi, nink ütley: Olge röömsä minnoga, sest
 minna olle löidnu seddä Tengä, kumba minna
 olli ärräkaotanu. Nida, ütse minna teile, saap
 Rööm ollema Jummalala Englide een, ülle ütse
 Pattustkäänjä Pattatse.

Dominicâ IV. post Trinitatis.

Episteli neljändel Pühhä, Pärwäl perräst Kolm
 ainousse Pühhä. Röm. 8, 18.

MJunna arwa, et sesmatse Nja Kannatus ei olle se Aua
 wustusse wäart, kumb meije kullen peäp arwalde
 lama. Gest Lood. Nija ikläw Dotminne, odap Jum
 mala

mala Laste Alwwaldamist. Gese Eood, Alssi om Eüh-
 hüsse alla heidetu, eimitte häälmeelel, enge se Allabeitijä
 perräst. Se Lotusse päte, et ka Eood, Alssi esii saap wab-
 bas sama Eadduwa Orjusses, Zummala Laste Alwus-
 tusse Wabbausse jisse. Gese meije tijame, et kii Eood
 Alssi pu kaa nink waiwatas meijega, senni Aljani. Ent
 se ei pu kaa) ütfindä, enge ka meije, kummil Waimo
 Eijent om, pu kame essi heunesen, Eatsesut oten, meije
 Jhho Arräunaastamisse perrä.

Ewangelium neljändel Pühhä: Päiwäl perräst
 Kolmainouffe Pühhä. Luk. 6, 36.

Esperräst olge armolikkö nida kui ka teije
 Essä armolik om. Urge sundke, sis ei sun-
 nita teid ka. Urge pange hukka, sis ei sa teije ka
 hukka pantus. Andke andis, sis saap teile ka
 andis antus. Andke, sis antas teile ka:
 Hä kinnitikkitu, rappotetu nink Kuhja: Päga
 Mööt peap teije Uskä antama. Gese kumma
 Mödoga teije mödate, sega möddetas teile jälle.
 Ent temmä üttel neile Moistukönnet: Kas
 woip Sökre Söggedalle Teed johhatada; Es
 nemmä möllemä ja Hauda saddama? Opja-
 Pois ei olle mitte ülle omma Oppetaja. Ent
 eggäüts jaap täroweliä ollema, kui temmä ni
 om, kui temmä Oppetaja. Ent mes näet sinna
 Pinda omma Wellä Silmän: Ent seddä Hirt,
 kum sinno omma Silmän om, ei kawwatse
 sinna mitte? Ehk kuis sa voit ommale Wellele
 üteldä: Oda, Welli, minna taha seddä Pin-
 da, kumb sinno Silmän om, wäljä tömmata;
 Nink

Nink sinna ei nae essi Hirt omman Silman?
 Pulgia, tōmba eesmält Hirt ommast Silmäst
 nink kae sis Pinda omma Welle Silmäst
 wäljä tōmnata.

Dominicâ V. post Trinitatis.

Epistli wijendelpühhä, Päiwäl. perräst Kolm
 ainouffe Pühhä. 1 Peerr. 3, 8.

Ent wimate, olge iik üttemelelisse, ka kannataliello
 wellelisko, armolisko, söbralisko. Ärge tassoge
 Kurja Kurjaga, ehk Sömist Sömamissega: Ent
 waista önnistage, nink teedke, et teije selle ollete kutsu
 tu, et teije Önnistamist perrändasse. Gest kã omma
 Ello tahhap armostada nink hüwvi Päiwä nättä, te
 hoidko omma Keeld Kurja eest, nink omme Hüli Peli
 rust pojatamast. Temmä kãändko hendã Kurjast
 nink tekko Hääd; Oskte Rahho, nink kiusake se perrã.
 Gest Issanda Silmä kaewa Digide päle, nink tem
 mä Kõrwa neide Päiwe päle. Ent Issanda Päige
 (kaep) neide päle, kumma Kurja teggewã. Nink
 kes om, te teile Kurja teep, kui teije Hä Taggaajaja
 ollete? Nink kui teije ka kannatasse Digusse perräst,
 ssis ollete õnsa. Ent ärge peljake mitte neide Abwãre
 dãmist, ärge hirmuge ka. Ent pühhändage Issandat
 Jummalat omman Sõameti.

Ewangelium wijendel Pühhä, Päiwäl perräst
 Kolmainouffe Pühhä. Luk. 5, 1.

Ent sündi, kui Rahwas tetmä manni
 tükke Jummalala Sõna kuulma, nink
 tetmä fais Keneetsaretti Jãrwe weren, nink
 någgi kãz Päiwa Jãrwe weren jãrwat. Ent
 ne Kallamihhe ollwa neist wäljä astnu, nink
 nink

uhtsiwa Nota. Sis ast temmä ütte Laiwa,
 kumb olli Simmoni perräst nink palel tedda
 weidi Berest ärrätougata. Nink temmä iste
 mahha, nink oppet sedda Rahwast Laiwast.
 Nink kui temmä löppi kōnneldä, sis üttel temmä
 Simmoni wasta: Uja Siuwä, nink heitke
 wäljä omma Noot Lomusselle. Nink Sim-
 mon koste nink üttel tälle: Oppetaja, meije olle-
 me kige S Lōöd tennu, nink ei olle middäke sanu.
 Ent sinno Sōnna päle tahha minna Nota
 wäljä heitä. Nink kui nemmä sedda teijerä,
 sis tabbaswa nemmä sure Julga Kallo. Ent
 neide Noot kaks ärrä. Nink nemmä heitswa
 Käega onmille Seldsi Meestelle, kumma tōisen
 Laiwan olliva, et nemmä neile Appi tullesse
 weddäma. Nink nemmä tulliva nink täüt-
 siwä möllembid Laiwu, nida et nemmä wajo-
 siwa. Gen kui Simmon Peter sedda näggi,
 sis satte temmä Jesusse Pölwille mahha, nink
 üttel: Jssand, minne ärrä minnust, sest minna
 olle parrane Innimenne. Sest Hirni olli tul-
 nu temmä nink kife neide päle, kumma temmä-
 ga sesinatse Kalla-Lomusse man olliva, kumba
 nemmä ütten olliva weddänu: Selsamual
 Kōmbel ka Jakkabi nink Jani, Zebedeusse Poigi
 päle, kumma olliva Simmoni Seldsi-Miöhe.
 Nink Jesus üttel Simmoni wasta: Arräpel-
 iako, sest Ujast sani saat sinna Innimissi piid-
 ma. Nink nemmä aiwä Laiwu Randa, nink
 jättiwä

Jättiwá kif mahha, ninf látsiwá temmá perrá.

Dominicâ VI. post Trinitatis.

Epistli kuendel Pühhä-Päiwäl. perräst Kolmainoussse Pühhä. Rom 6, 3.

S teije tijá, et mi to meid Kristusse Jesusse päle om ma ristiu, temmá Surma sisse olleme ristitu? Sisse olleme nüüd temmága mahha matteru lábbi Kristusse Surma sisse. e: ötse kui Kristus om ülles árrátetu Koolijist lábbi Essá Nawustusse, nida peáme ka meije wastisen Eilun láumá. Gest kui meije temmága olleme istotetu ütte saarnatse Surma sisse, sis same ka Ullestösssemisse saarnatse ollema. Gest et meije seddá tijáme, et meije wanná Innuminne temmága Kristi päle om podu, et patlif Jhho tühjäs láás, et meije ennám Vattu ei orjast. Gest te árrá om kolu, se om öigeß tettu Vattust. Ent kui meije Kristussega olleme árrákoolu, sis ussume, et meije ka temmága same ellámá; Ninf tijáme, et Kristus Koolijist ülles árrátetu, ennám ei tole: Surm ei sa ennám temmá ülle wallitsema. Gest mes temmá om koolu, seddá om temmá ütškörd Vattule koolu. Ent mes temmá elláp, seddá elláp temmá Jummalalle. Nida mötlege teije ka, hendá kúl kolu ollewat Vattule, ent Jummalalle elláwat, meije Issanda Jesusse Kristusse sissen.

Ewangelium kuendel Pühhä-Päiwäl perräst Kolmainoussse Pühhä. Matth. 5, 20.

Gest minna üttele teile, et kui teije Sigus ei olle mitte valjo parremb, kui Siriatundá jide ninf Bariseerde (Sigus), sis ei sa teije mitte Tainva Kikkusse sisse. Teie ollere kula et Wannule om ütteledu: Sinna ei pe mitte tapma:

tapma: Ent keä tappap, se om Kohtoga wölgo.
 Ent minna üttele teile, et keä ilmasjata omma
 Wellega Wihha peap, se om Kohtoga wölgo.
 Ent keä omma Welle wasta ütley, Kaka, se om
 Sure-Kohtoga wölgo: Ent keä ütley: Sinna
 Haugu, se om Pörgu Tullega wölgo. Se-
 perräst, kui sinna omma Andet Ultri päle toot,
 nink sääl tulley sinno Meelde, et sinno Wellel
 weel minkisuggust sinno wasta om; Sis jättä
 sinna omma Andet Ultri ette, nink minne, nink
 leppi enne ärrä omma Wellega, nink tulle sis,
 nink to omma Andet. Olle hämelelit omma
 Wihhalissegä lepmä, senni kui sinna weel tem-
 mäga Te pääl ollet, et sinno se Wihhalinne
 ärrä ei anna Sundjalle, nink Sundja annap
 sinno Sullaselle, nink saat Bandi Torni hei-
 detus. Töttelikkult minna üttele sulle, sinna ei
 sa säält mitte wäjä pässemä, senni kui sinna
 sa wiimset Tengä ärrämässat.

Dominicâ VII post Trinitatis.

Epistli säitsmel Pühhä-Päiwäl perräst Kolm-
 ainouffe Pühhä. Rom. 6, 19.

Minna pajata Junimisse kombel, teije Lihha Nöök-
 usse perräst. Sest ötse kui teije omme Lulikmissi
 Orjast ollete andnu Rojusselle, nink Ulleobtulle Ulleob-
 tus; Nida andke niüd omme Lulikmissi Orjast Digus-
 selle Pühhäussest. Sest kui teije Vattu Sullase ollite,
 is ollite Digussest wabba. Maranes teil sis Sullu olli,
 tummast eeije niüd habbenette? Sest neide Dis om
 Surm. Ent niüd, et teije Vattust ollete wabbandetu,
 nink

nink Jummalat orjate, sis om teil omma Tullu Püh
 häusses: Ent Ots om iggawenne Ello. Gest Wattu
 Palk om Gurm: Ent Jummaja Unde om iggawenne
 Ello Kristusse Jesusse meije Issanda sissen.

Ewangelium säitsmäl Pühhä. Päiwäl perräst
 Kolmainonisse Pühhä. Matt. 17, 1.

Sink fue Päiwä perräst wöt Jesus hen
 nega Peetrit, Jakkabit nink Jani, temmä
 Belle, nink weije neid ütte förge Mäe päle üt
 Andä. Nink temmä saije neide een ärräselletes
 tus, nink temmä Palge päist kui Päiw. Ent
 temmä Keiwa saiwa walges kui Walgus.
 Nink nätsse, Moses nink Elias näutsiwä henda
 neile, nink kōnneliwa temmäga. Ent Peter
 koste nink üttel Jesusse wasta: Issand, sin om
 meil hä olla. Kui sinna tahhat, us tekem siä
 kolm Korjussid, ütte sulle, ütte Moselle, nink
 ütte Eliale. Kui temmä weel pajat, nätsse, sis
 ullewario neid ütts selge Pilw. Nink nätsse,
 ütts Hääl Pilwest üttel: Sesinane om minno
 armas Poig, kummast minnul Melehä om?
 Seddä kuulge. Kui ne Jüngre seddä kulirwa,
 sis satterwa nemmä omma Palge päle mahha,
 nink pelgsiwä wäega. Nink Jesus ast neide
 mannu, putte neid nink üttel: Tousse ülles
 nink ärge peljäko. Ent kui nemmä omme Silo
 mi üllestöstsiwa, eshnäe nemmä feddäke, kui
 Jesust üttsinnä. Nink kui nemmä Mäest alla
 latsiwä, käst neid Jesus nink üttel: Ärge üttele

ge felleke seddā Nāggemist, senni kui se Jun-
misse Poig Kooljist ulles tōssep.

Sel Pūbhā-Pāiwāl loetas ka wannast se Ewan-
gelium Matt. 8, 1.

Seil Pāiwil, kui Paljo Rahwast foon olli,
nink neil middāke es olle sūrwā, sis kuz
Jesus omme Jūngriid, nink üttel neide wasta:
Dinnul om halle seddā Rahwast, sest nemmā
omma niud kolm Pāiwāl minno man olnu,
nink neil ei olle middāke sūrwā. Nink kui
minna neid sōmāttā lassēs Koddo minnā, sis
sais nemmā Te pāwāl rammotus minnemā, sest
mōnne neist olliwa kawwest tulnu. Temmā
Jūngre kostsiwa talle: Kustas siin ütse neid
Leiwāga woip sōnnus tetta Lanen? Nink tem-
mā kuzje neist: Wittus Leibā teil om? Nemmā
ūcliwā: Saitse. Nink temmā kāsē seddā Rah-
wast mahha istu, nink wōt neid sātse Leibā,
tānnās nink murs, nink and ommille Jūngrii-
le, et nemmā seddā ette pannesse. Nink nemmā
panniwa Rahwa ette. Nink neil olli widdi
Kallakeisi. Nink temmā tānnes, nink kāsē neid
ka ette panna. Ent nemmā sōiwā, nink saiwa
sōnuš, nink wōttiwa ulles neid ūlle jānu Kaso,
sātse Kōrwi. Ent neid, kumma sōijewā, olli
lābhūd nelli tuhhat. Nink temmā last neid
arā.

Dominicâ VIII. post Trinitatis.

Epistli Katesammal Pühhä - Päiwäl. perräst
Kolmainouffe Pühhä. Rom 8, 12.

Sis ei olle meije niid, Wellitse, Wölglassse Lihhale,
Lihha perrä ellääd. Gest kui teije Lihha perre
elläte, sis sade ärräköolma. Ent kui teije läbbi Waimo
Lihha Tekko koletate, sis sade ellämä. Gest kumb
Zummala Waimust ajetas, ne ommä Zummala Latse.
Gest teije ei olle mitte Sullasusse Waimo sanu, jälle
veljäätä, enge teije ollete Latseusse Waimo sanu, kum
man meije heikame, Abba, Essä. Gesamma Waimo
annay ka Tunnistust meije Waimulle, et meije Zum
mala Latse olleme. Ent kui meise Latse olleme, sis
olleme ka Perrändäjä, Zummala Perrändäjä, nint
Kristusse Raas. Perrändäjä: Kunna meije ka kannap
tame, et meid ka Autoustusse sisse röstetas.

Evangelium Katesammal Pühhä - Päiwäl per
räst Kolmainouffe Pühhä. Matt 7, 15.

Soidke hendä Walle-Prowete eest, kumma
Lammaste Neirwin teije mannu tullewa,
ent sisset piddi omma nemmä kiskja Soe. Neide
Suggust peäte teije neid tundma. Kas korja
tas! Orijawitsust Wina. Marju, ehk Ohharist
Wiji. Marju? Nida kannap eggäuts, ihä Pu
hääd Sukku. Ent kōlbmatta Pu kannap
kōlbmatta Sukku. Hä Pu ei woi mitte kōlb
matta Sukku kanda, nint kōlbmatta Pu ei woi
mitte hääd Sukku kanda. Eggäuts Pu, kumb
hääd Sukku ei kanna, saap mahha rajorus nint
Tulle heidetus. Seperräst peäte teije neid
neide

neide Suggust tundma. Kik ei sa mitte, kum-
 ma minno wasta ütlemä, Issand, Issand,
 Tawwa Kikkusse sisse: Enge feä teep minno Essä
 Tahemist, kumb Taiwan om. Valjo sawa
 tol Päiwäl minno wasta ütlemä: Issand, Is-
 sand, es meije olle sinno Nimmel kulutanu?
 Nint sinno Nimmel Kurratid wäljä ajanu?
 Nint sinno Nimmel pahjo wäggewid Tello
 tennu? Nint sis sa minna neile tunnistama:
 Minna ei olle teid weel eäle tundnu: Taate
 ärrä minnuft teije Kurjateggija.

Dominicâ IX. post Trinitatis.

Epistli üreesämmäl Pühhä - Päiwäl perräst
 Kolmainouffe Pühhä. 1 Kor. 10, 6.

Ent se om meile Eenkojus sündinu, et meije ei peä
 Kurja Himmustaja ollema, nida kui nemmä omma
 himmustanu. Arge sage ka Wdär-Zummala Pallesih,
 nida kui mõnne neist. Otse kui kirjotet om: Rahwas
 iste mahha söma nint joma, nint tössi ülles mängma.
 Arge porokem ka mitte, nida kui mõnne neist omma poro-
 nu, nint satterwa üttel Päiwäl ka kummend päle kolm
 tubhat. Arge kiusakem ka mitte Kristust, nida kui ka
 neist mõnne omma kiusanu, nint sawa Siunwust ärrä
 riklotus. Arge nürri-sege ka mitte, nida kui neist mõnne
 omma nürri-senu, nint sawa. Arrahäetajast hukka. Nint
 se om neile Kik Eenkojus sündinu. Ent se om meije
 Mannisemisse kirjotetu lumbe päle se Ilma Dis van
 joudnu. Seperräst se bendä mõtlep salswat, se kajego,
 et temmä ei satta. Teid ei olle weel mu kui lunimisse
 Kik kiusatus tabbanu: Ent Zummäl om usutaw, te teid

ei lasse kiusatta ille teije Jouwwo, enge saap ka kius
sattassa Oisa teggema, et teije suttate kanda.

Ewangeliumm ütressämmäl Pühhä. Päiwäl per
räst Kolmainouisse Pühhä. Luk 16, 1.

Sit temmä üttel ka omme Jüngeride wa
sta: Üts rikkas Mees olli, sel olli Maiapid
daja, sesamma päle olli temmä een Keelb pesse
fui olles temmä temmä Hääd ärr huffant.
Nink temmä kus tedda, nink üttel temmä wa
sta: Kuis minna sedda sinnust kule? Minno
Uwwo ommaast Maiapidämissest, sest sinna
woi ennamb eddispäide Maana pidada. Ent
se Maiapidajä üttel essi henne man: Mes mi
tedda? Minno Essand wöttap Maiapidämissest
minnust ärrä. Kawa ei kōhta minna, Häbb
om mul kerjädä. Minna tuä, mes ma rahha
tetta, et kui minna Maiapidämissest ärräbe
deta, nemmä minno wasta wōtwa omme Ma
ju sisse. Nink temmä kus henne mannu
omma Essanda Wolglasi, nink üttel eesmäle
wasta: Kuis paljo es sinna minno Essandalle
wolgo ollet? Ent temmä üttel: Sada Pürt
lli. Nink temmä üttel tälle: Wōtta omma
Kamat, istu mahha, nink kirjota peä wiskum
mend. Perräst üttel temmä tōne wasta: Ent
paljo es sinna wolgo ollet? Temmä üttel: Sada
da Waska Nisso. Nink temmä üttel tälle:
Wōtta omma Kamat nink kirjota kattesä kum
mend. Nink se Essand kit tedda üttelekōtosest

Maajapiddajat, et temmä targalikkult olli ten-
nu; Sest festinatse Ilma Latse omma targem-
ba kui Walgusse Latse omman Suggun. Nint
minna ütse teile ka: Tette hennelle Gövru ülle-
tahto Mammomast, et kui teile waja om, nent-
mä teid wasta wötwa iggaweste Korjuse sisse.

Dominicâ X. post Trinitatis.

Epistli künnel Pühhä, Päiwäl peträst Kolme
ainousse Pühhä. I Kor. 12, 1.

Et waimolikkust Andat, Wellitse, ei tabha minna,
et teise es peas teedmä. Teise tijate, et teise ollete
Paggana olnu nint ollete lännu keletumme Waat-
summalide mannu, kui teid weti. Seperräst anna
minna teile tedda, et teate ei wannu Jesust, te läbbi
Summala Waimu pajatap, nint teate ei woi Jesust
Essandas kutsu, kui läbbi pühhä Waimo. Ent Ande
omma mitmasuggutse, ent sesamma Waim; Nint
Ammeti omma mitmasuggutse, nint sesamma Jhand:
Nint Teo omma mitmasuggutse, ent sesamma Sum-
mal om, te kil tighi talitap. Ent eggäutte sisse
näütwa hendä Waimo Ande (Lähhämbä) Tullus-
Sest üttele antas läbbi Waimu Tarkussest pajatada,
ent toiselle Sundmissest kwanelda, sesamma Waimo
perrä. Ent toiselle antas ussu, sesamma Waimun.
Ent toisele Süttitämisse Andet, sesamma Waimun.
Ent toiselle wäggewid Tetta tetta, ent toiselle Kirja
felletada, ent toiselle Waimu labhutada, toisele mit-
masuggu Keeld, ent toisele Keleselletämist. Ent sede-
pä teep kil üts nint sesamma Waim, ynt jaggap
eggäustelle omma, nida kui temmä tabhap.

Evangelium künnel Pühhä, Päiwäl perräst
Kolmainousse Pühhä, Luk. 19, 41.

Sint kui temmä lähhüde tulli, sis kaije tem
mä se Lina päle, nink ik teddä, nink üttel:
Kui sinna seddä tijäs, sis saib sinna ka mõrtlem
selfinartsel ommal Ujal, mes sinno Nabhule
tarbiš olles. Ent niüd om se sinno Silmi eest
ärräpedetu. Sest se Uja saap sinno päle tult
lemä, et sinno Wainlasse sawa sinno ümbre
Walli ülles heitmä, nink sinno ümbre piirmä,
nink sawa sinno kigelt poolt waiwama: Nink
nemmä sawa sinno mahha lömä, nink sinno
Latsi sinnoga. Nink nemmä ei sa sinno sisse
Kiwwi Kiwwi päle jätmä; Seperräst et sinna
ei olle tundnu omma Koddo: Ohmisse Uiga
Nink temmä läb Jummalä Kotra, nink nark
wähä ajama neid, kumma sääl sissen möijewa
nink ostsiwa, nink üttel neile: Kirjotet om
Minno Kodda om Palwusse Kodda, ent teie
ollete teddä Kõõwli Harwas temmu, Nink
temmä olli egaapäiw oppetaman Jummalä
Koan. Ent Kõrge, Preestre nink Kirjätundia
nink Rahwa Üllemä otsewa teddä hukka sata.
Nink nemmä es löwwä, mes tettä; Sest ik
Rahwas olli temmä pool teddä kuulman.

Dominicâ XI, post Trinitatis.

Epistli ütretõistkünnel Pühhä, Päiwäl perr
räst Kolmainousse Pühhä, 1. Kor. 15, 1.

Sint minna anna teile tedä, Wellitse, seddä Armo
Oppust.

Dypust, kumba minna teile olle kulutanu, kumba teije
 ka ollete wastawõtnu, kumman teije ka saisate: kumma
 läbbi teije ka õnsak sade, kui teije seddã nida peate,
 Tuitao minna teile olle kulutanu; Et teije muido ei
 olle aõjata usknu. Sest minna olle teile seddã eddimãste
 seãn andnu, mes minna ka olle sanu, et Kristus om
 arrãkoolnu meije Yattu eest Kirja perrã; Nink et
 temmã om mahha mattetu, nink et temmã om ülles
 arrãteta kolmandel Päiwäl, Kirja perrã; Nink et
 temmã hendã om näutnu Kewalle, perrãsti nelle Kat-
 tetõistkõmmelle. Perrãst om temmã näutu ennãmb kui
 wiis sadda Wellitsist üttelisse, kummist weel paljo sen-
 ni Ajani allale omma, ent mõnne omma ka jo uinonu.
 Perrãst om temmã näutu Jakkabist, perrãst ligist
 Apostlist. Ent lige wiimselt, sis om temmã ka minust
 näutu, kui enne Uiga sündinust. Sest minna olle lige
 wõõhãmb Apostlide seast, ke wõãrt ei olle, et minna
 Apostlist peã kutsutama, sest et minna Jummalã Kog-
 godust olle perrãnkusõnu, Ent Jummalã Armust olle
 minna, ke ma olle; Nink temmã Arm minno wasta
 ei olle mitte tübbi olnu, enge minna olle ennãmb neid
 kile Tõõd tennu. Ent ei mitte minna, enge Jumma-
 la Arm, kumb minnosman om.

Evangelium üttertõistkõmmel Pühhã, Päiwäl
 perrãst Kolmainusse Pühhã, Luk. 18, 2,

S Et temmã ütteri ka mõnne wasta, kumma
 essi henne man mõtlivã hendã õige olle
 wat, nink muid arrãwõlgõwa, seddã Moistu-
 kõnnet; Kas Innimist lãrsivã ülles Jumma-
 la Kotta Palwust piddãma; Uts olli Wariseer,
 nink tõnne Miütnik. Se Wariseer sais nink
 luggi essi henne man nidade; Minna tãnnã

sumo Jummal, et minna ei olle ni kui mi
 Rahwas, Riisia, Ullekohtu Teggija, Abbi
 Ello Kikja, ehk ka kui sesinane Miinik. Miin
 na vaasto kaskford Naddalen, nink anna Kumi
 nist figist, mes minnul om. Nink se Miin
 ni sais kawwest, nink es tahha omme. Silmi
 se Taira pole illes tosta, enge loi omma Riin
 na wasta nink uttel: Jummal olle mulle Pat
 tatselle armolik. Minna uttle teile, sesinane
 las digendetu alla omma Maaja, een sedda toist.
 Sest se hendä essi ullendap, se saap allandetus.
 Ent se hendä essi allandap, se saap ullendatus.

Dominicâ XII. post Trinitatis.

Ewangelium: Karteroistkümmel Pühhä. Päiwäl
 perräst Kolmain. Pühhä. 2 Kor 3, 4.

Sei meil om säräst Lotust Kristusse läbbi Jummal
 pole: Eimitte, et meije hennesest essi kōlbame
 middake midlema, kui hennesest essi, enge meije kōlb
 minne om Jummalast; Ke meid ka om kōlblikkus teie
 ni wāstse Lepplingo Sullasis, eimitte Tähhen, enge
 Waimu; Sest Täht koletap, ent Waim teep ellā
 wāst. Ent kui Surma Ammetil Tähten, kumb Riin
 me sisse olls kirjoretu, Selgust olls, wida et Israelli
 Laife ei woi mitte Mofesso Patge päle kaeda, temmä
 Wilgo Selgusse perräst, kumb ärrälōppi: Kuis es weh
 pallo ennāmbest Waimo Ammetil Selgust ollema?
 Sest kui hukkarusse Ammetil Selgust olls, paljo ennāmb
 best saap Digusse Ammetil weel surembat Selgust ollema.

Ewangelium Karteroistkümmel Pühhä. Päiwäl
 perräst Kolmainousse Pühhä. Mark. 7, 31.

Sink kui temmä kille Turo nink Sidon

Wirist wäljäläs, tulli temmälä Kalilea Järwe
 mannu, neide kumme Linu Piri keskette. Nink
 nemmälä töiwa temmälä mannu ütte kurre (In-
 nimist), kel kange Keel olli, nink pälšiva
 teddä, et temmälä omma Kät temmälä päle pan-
 nes. Nink temmälä wöt teddä Nahwa seäst essi-
 ärräde nink pand omma Sörme temmälä Kōr-
 wa sisse, nink sihäs nink ligut temmälä Keeld.
 Nink temmälä kaje ülles Taira pole, pohhati
 nink üttel temmälä wasta: Ewata, se om, arowa
 henda ülles. Nink seddämaid arowati temmälä
 Kōrwu ülles, nink temmälä Kele Keudis passi
 wallale, nink pajat selgede. Nink temmälä keeld
 neid ärrä, et nemmälä es peä seddä kelleke ütle-
 mä. Ent jo enhämb temmälä neid ärräkeeld, jo
 enhämbeste kulutiwa nemmälä seddä ülles. Nink
 nemmälä immetelliwä ülli wäega nink ütliwä:
 Temmälä om kii häste tennu: Kōrwetumme teep
 temmälä kunnma, nink Keletumme pajatama,

Dominicä XIII. post Trinitatis.

Epistli kolmandel röistkümnel pühhä, päiwäl
 perräst Kolmainousse pühhä. Kal. 3, 15.

Wellise, minna pajata Innimisse wärki. Innimisse
 Wäimset-Saadmist ei pölle jo teäke ärrä, kui se
 om kinnitetu, ei säe ka miiddäke siinä mannu. Ent miind
 omma no Tomotusse Abrahamille nink temmälä Seem-
 nelle ärräkönueldu. Temmälä ei ütse mitte, Nink sinno
 Seemni, kui mitmast, engo kui üttest: Nink sinno
 Seemnen, se om Kristus. Ent minna ütse seddä: se
 Säduš,

Sādus, kumb perräst nehä saa päle kolme künne
 Njattaja perräst om antu, ei te mitte tühjäs seddä
 Sädmiest, kumb Jummalast Kristusse päle om enne
 künneten, et se Tomotust peäs löppetama. Gest kui
 Perrändus Sädussäst om, sis ei olle se ennämb To
 motust. Ent Jummal om seddä läbbi Tomotusse
 Abrahammille künne. Mes sis Sädussäst (ürrelde)
 Temmä om Pattu perräst päle tulnu, sennit kui se
 Semen tulles, kummale (Perrändus) olli tomptettu
 nint (Sādus) om säetu Englis, läbbi Wabhe-Mihhe
 Käe. Ent Wabhe-Mees ei olle mitte ütte (Wabhe
 Mees): Ent Jummal om üts. Kas sis Sādus
 Jummal Tomotusse wasta om? Ewritte. Gest kui
 Sādus olles antu, kumb wolß ellawäs tetta, sis tul
 les Dians tötrelikkust Sädussäst. Ent Kirri om kii
 Pattu olla sulgnu, et Tomotus Ussust Jesusse Krist
 usse siie Ustjille saas antus.

Ewangelium kolmandel töistkümmel pühhä
 Päiwäl perräst Kolm. Pühhä Luk. 10, 23.

S In tenimä känd henda omme Jüngeride
 pole, nint üttel essiävräide: Onsa omma
 ne Silma, kumma näggewä, mes teije näete.
 Seit minna üttele teile, et wahjo Proweti nint
 Kunniga omma tahtnu nättä, mes teije näe
 te, nint ei olle seddä mitte nannu; Nint kuu
 da, mes teije kulete, nint ei olle seddä mitte
 kuulnu. Nint näise, üts Kiriatundia tössi üs
 les kiusas teddä nint üttele: Oppetaja, mes ma
 peä teggemä, et ma iggawest Ello perrändä?
 Ent temmä üttele temmä wasta: Mes Sādus
 sen kirjotet om? Kuis sinna loet? Ent temmä

Koste nink üttel: Sinna peat armastama Jē-
 sandat omma Jummalat figest ommast Sōā-
 mest, nink figest ommast Hengest, nink figest
 ommast Jouwwust, nink figest ommast Me-
 lest: Nink omma Lāhhembāt kui hendā essi.
 Ent temmā üttel tälle: Sinna ollet oigede
 kostnu, te seddā, sis sa saat ellāmā. Ent temmā
 taht hendā essi oigendada, nink üttel Jēsusse
 wasta: Kes sis om minno Lāhhāmb? Ent Jē-
 sus koste nink üttel: Uts Jmmimine lāz Jeru-
 salemmist alla Jerikutte, nink johto Rōōwlide
 sekkā: Kui ne teddā olliwa ārrāri: nu nink pes-
 nu, sis lātsiwā nemmā ārrā, nink jātiwā teddā
 pool foolu mahha. Ent uts Preester lāz fog-
 gomarta alla seddāsamma Teed; Nink kui
 temmā tedda nāggi, sis lāz temmā mōdā. Sel-
 sammal kombel ka uts Lewiit, kui temmā se
 Paiga kottale saije, tulli temmā nink kaije, nink
 lāz mōdā. Ent uts Samaritiline soit seddā-
 samma Teed, nink kui temmā temmā kottale
 tulli, nink teddā nāggi, sis olli tāl teddā halle.
 Nink temmā lāz mannu, keūt Finni temmā
 Hawu, nink walli Oli nink Wina sinna sisse.
 Perrašt tošt temmā teddā omma Tōpra pāle,
 nink weije tedeā Dmaija, nink kand Hoold tem-
 mā eest. Nink toisel Pāiwāl lāz temmā ārrā,
 nink tōmmas wāljā kaž Tengā, nink and Perre-
 Wihhele, nink üttel tälle: Rae teddā, nink mes
 sa muido saat huffama, seddā tahha minna
 sülle

sulle taggasi tullen massa. Mes sul niud tuta ta, kēs neist kolmest Pähhemb olnu selle, kē Nõdwlide sekkä olli johtonu? Temmä üttel: Se, kã tälle Armo näüt. Sis üttel JEsus temmä wasta: Sis minne sinna, nink te ka nideda.

Dominicâ XIV. post Trinitatis.

Epistli neljändel röistkümnel Pühhä, Päiwäl perräst Kolmainousse Pühhä. Röm. 5, 16.

Ent minna üttele: Käüge Waimun, sis ei sa teije Eihha Himmo mitte täütma. Eest Eihha himmustap wasta Waimo, nink Waim wasta Eihha. Mesamma omma tõlne tõlse wasta, et teije seddä ei te, mes teije tahhate. Ent kui teid Waimust wetäs, sis el olle teije mitte Säduisse al. Ent Eihha Teo omma arowalikka kumma omma; Abbi. Ello. Nifminne, Pontminne, Rojus, Turakus, Wäär. Jummalä. Valleminne, Nõidminne, Wain, Riid, Wibhastelleminne, Wibha Eõera, Tulli, Kawwal. Oppetaminne, Kaddeus, Nõõrominne, Liigjominne, Liigsõminne, nink mes nifuggust ennämb om, kumb minna teile enne üttele nida kui minna ka enne olle üttelnu, et kumma nifuggust teggewä, ne ei sa Jummalä Nifkust mitte perrändämä. Ent Waimo Suggu om Arm, Nõõm, Rahho, Nifmeel, Sõbrus, Heldus, Uff, Tassaus, puhka Ello Piddäminne. Säräs side wasta ei olle Säduist mitte. Ent kumma Kristusse perräst omma, ne panna newa omma Eihha Nifsti, Himmo nink Tahtmistega.

Ewangelium neljändel röistkümnel Pühhä, Päiwäl perräst Kolmainousse Pühhä. Luk. 17, 11.

Sink johto, kui temmä Jerusalemimi läb

sis fõnd temmã fesset labbi Samaria nink Ra-
 lea. Na. Nink kui temmã ütte Allewette
 tulli, sis tulliwa kunnne piddãitõbbist Dieest
 temmã wasta, ne fãsiwa kawwest. Nink nem-
 mã tõstõwa Hãald nink ütliwã: Jesu Oppeta-
 ja, heidã Armo meije pãle. Nink kui temmã
 heid nõggi, sis üttel temmã heide wasta: Min-
 ge nink nõutke hendã Preestrille. Nink se sündi,
 kui nemmã lãtsiwã, sis fãiwa nemmã puhtaß.
 Ent uts neist, kui temmã nõggi, et temmã olli
 terweß sanu, tulli taggasi, nink kit Jummalat
 sure Hãlega. Nink temmã satte mahha Palge
 pãle temmã Jalgu ette, nink tãnnes teddã Nink
 sesamma olli Samaritilinne. Ent Jesus
 koste nink üttel: Es kunnne olle puhtaß sanu?
 Ent kus ne üttesã õmma? Es muido keãke olle
 lõitu, ke taggasi olles tulnu, nink Jummalalle
 Alwo andnu, kui sesinane Wõras? Nink
 temmã üttel temmã wasta: Tõsse ülles, minne.
 Sinno Use om sinno arwitanu.

Dominicã XV. post Trinitatis.

Epistli wijendel tõistkõmmel Pühã-Pãiwãl
 sperrãst. Kolmainouffe Pühã. Kal. 6, 1.

Kui meije Waimun elleme, sis kãugem ka Waimun.
 Arge olgem tũhjã Alwo Pũudjã, tõine tõist wihha-
 nama, nink tõine tõist wihkama. Wellitse, kui Juni-
 minne wahhest ütte Essitusse sisse johhus, sis saatke teije,
 summa Waimolisse ollete, teddã jãlle Usjemelle, tassatse
 Waimuga; Nink kãe essi hendã, et sinno ka ei kiusata.

Kand:

Kandke tõine tõise Koormat, nink nida sade Kristusse
 Sädust täütmä. Sest kui kedke hendä möslep middä
 ke ollewat, kunna temmä jo middäke ei olle, sis peträp
 temmä hendä essi ärrä. Ent eggäüts kiusake omma
 Tekko, nink sis saap tal hennesest ütfindä Kitmist ol
 lema, nink eimitte tõifest. Sest eggäüts saap omma
 Koormat kandma. Ent ke Sönnaga oppetetas, se
 jaggago ka ligesuggust Hääd selle, ke teddä oppetap.
 Ärge effige mitte: Jummal ei lasse hendä mitte naaru
 da. Sest mes Jnniminne külwäp, seddä saap tem
 mä ka poimama. Ke omma Eihha päle külwäp, se
 saap Eihha päält Ärrärilmist poimama. Ent ke Wai
 mo päle külwäp, se saap Waimust iggawest Ello
 poimama. Ent ärge wässilem mitte ärrä Hääd tet
 ten. Sest meije same ka ommal Äjal poimama, kui
 meije; Mötten nõrgas ei lä. Kunna meil nüüd Älge
 om, sis teklem ligille Hääd, ent lige ennämbest neile,
 kumma meije Usku omma.

Ewangelium wijendel tõistkümmel Pühhä-päi
 wäl perräst Kolmainouffe Pühhä.

Matth. 6, 24.

Käke ei woi katt Essandat orjata, sest ehk
 temmä saap ütte wihkama, nink tõist ra
 mastama; Ehk saap ütte mannu, jama, nink
 tõist ärräpõlgma. Teije ei woi mitte Jummal
 lat orjata nink Mammonat. Seperräst ütle
 minna teile: Ärge kandke mitte Hoold omma
 Ello eest, mes teije sade söma nink joma; Ei ka
 omma Jhho eest, nink ka teije hendä sade kato
 ma. Es se Ello ennämb olle, kui Söök, nink
 Jhho ennämb, kui Keirwa? Kajege Linnokaisa
 te

te päle Taiwa al, nemmä ei kuluwä mitte, ei poi-
 ma ka mitte, nemmä ei foggo ka mitte Uicu sisse,
 nink teije taiwane Jssä töitap neid. Es teije
 paljo parremba olle, kui nemmä? Ent kes woip
 teije se st omma Holekandmissoga hendä iute
 Kiinre Ossa pikembäs rettä? Nink minkeper-
 räst kannate teije Hoold Keiwaste perräst?
 Pange tähhelle Lillikuid Wähä pääl, kui ad
 nemmä kajuawa. Nemmä ei te Tööd, nem-
 mä ei fetträ ka mitte. Ent minna iute teile, et
 ka Salomon figen omman Aluwustussen ei olle
 midade ollu ehhi etu, kui üts neistsammust.
 Kui niüd Jummal seddä Haina Wäjä pääl
 midade ehhi äp, kumb tämbä saiap, nink
 hommen Ahjo sisse heideräs, es temmä sed-
 dä paljo ennambeste teile peäs teggemä, teije
 wäiko Ustja? Seperräst ei peä teije mitte mur-
 retama nink ütlemä; Mes meije same sömä,
 ehk mes meije same joma, ehk nink ka es
 meije hendä same katma? Sest seddä kif ok-
 wa Paggana; Sest teije taiwane Eßä tijap
 käl, et teile seddä kif waja om. Ent okte ees-
 mält Jummal Riikkust, nink temmä Digust,
 sis saap teile se kif päle antus. Seperräst ärge
 murretage mitte hommetse Päiwä eest? Sest
 homminungunne Päiw saap henne eest mur-
 retama. Se om käl, et eggäl Päiwäl omma
 Wigga pr.

Dominica XVI. post. Trinitatis.

Epistli kuendel röistkümnel Pühhä-Päiwäl perräst Kolmainousse Pühhä. Ewées 3, 13.

Seperräst valle minna, et teije ärrä ei wässi minno Willitsussen teije eest, kumb teije Armo om. Seperräst painota minna omma Võlwe meije Issanda Jesusse Kristusse Essä pole, ke kife öige Essä om, mes Latfis ninnimitetäs Taiwan nink Ma pääl, et temmä teile annabi omma Arwustusse Riikusse perrä, wdäga kangeß sada läbbi temmä Waino sisseliffest Junimiffest; Et Kristus läbbi Ussu teije Svämin elläs: Et teije ollesse läbbi Armo juretetu nink pohjandetu, et teije woisse moista kife Pühhidäga, märäne se Laijus nink Pikkus, nink Sürwius, nink Kõrgeus olnes, ka tutta Kristusse Armo, kumb kige Sundmisse ülle lät, et teid täudetäs kige Jummalä Säwweussäga. Ent selle, ke ülle kige paljo ennämb woip tettä, kui meije palleme nink moistame, se Wäe perrä, kumb meije sissen wäkkew om, selle olgo Armo Koggodussen, läbbi Kristusse Jesusse, eggäl Ujal, iggawest iggawetseß Ujast, Amen!

Ewangelium kuendel röistkümnel Pühhä-Päiwäl perräst Kolmainousse Pühhä. Luk. 7, 11.

Sink perräst sündi, et temmä ütte Lina läbbi kumb kutsutas Nain; Nink paljo temmä Jungrid läb tenimäga, nink paljo Rahwast. Ent kui temmä liggi Lina Wärräjät tulli, näte se, sis kanneti Koolja wäljä, se olli ainus Poig omma Emmäl, nink temmä olli Läst. Nink suur Hulf Lina Rahwast olli temmäga. Nink kui se Issand teddä näggi, sis halleti temmä temmä päle, nink üttel temmä wasta: Ärrä ikko.

Nink

Nink temmä ast mannu, nink ligut seddä Koolia Kirsto (ent ne Kandja sašwa) nink üttel: Pois, minna üttele sulle, töise ülles. Nink se Koolia töisse isto nink nakši kōnelema. Nink temmä and teddä temmä Emmale. Nink Hirm tulli tike päle, nink nemmä kitanwä Jummal. t nink ütliwä: Suur Proweet om meije ieän töinu, nink Jummal om omma Rahwast koddo oknu. Nink sesinnane Kōnne laggosi temmänt wälhä ulle kōggona Juda Dia, nink tige umbrekaotse Male.

Dominicâ XVII. post Trinitatis.

Epistli säicsmel töistkūnnel Pühhä Päiwäl perräst Kolmainoussse Pühhä. Exeef. 4, 1.

Sis manitse minna teid niüd, minna teudet. Sis sandan, et teie nida kände, kui teije Kusmisselle sunniš, kumman teije ollete kutsutu, tige Aliandusse nink Tassaussega, Pikkamelega, nink tallige töine töist Armun; Nink olge ussina Waimo Urteust piddämä. läbbi Rahho Keudusse. Üts Jbho nink üts Waim, nida kui teije ka ollete kutsutu, teije Kusmisselle ütten Eorassen. Üts Issand, üts Ust, üts D. j. minne, üts Jumma. nink tike Essä, te om ulle tige, nink läbbi tige, nink teije tike ussen.

Ewangelium säicsmel töistkūnnel Pühhä Päiwäl perräst Kolmainoussse Pühhä. Luk. 14, 1.

Sink sündi, kui temmä üttele Bariseerde Päliko Kotta tulli pühhäl Päiwäl Leiba sömä, sis olliwa nemmä temmä päle wachtman. Nink näitse, üts Jannimine olli temmä een, se olli Wötöbbine. Nink Jesus koste nink üttele

Kirjätundjide nink Wariseerde wastta: Kas
 sunnis pühhäl Päiwäl terwes tettä? Ent, nem-
 mä jäiwä waik. Nink temmä wöt Kätte, nink
 teggi teddä terwes, nink lass teddä ärrä. Nink
 temmä koste nink ütteleide wastta: Kes om tei-
 je seän, kummal Esel ehk Härg Käiwö sattap,
 nink temmä ei tõmba teddä seddämaid wälhä
 pühhäl Päiwäl? Nink nemmä es woi tälle se
 päle kosta. Ent temmä üttele Kutsutawide wast-
 ta Moistukõnnet, kui temmä moist, et nemmä
 wallitsiwa üllebän Paigan istu, nink üttele
 neide wastta: Kui sinna kenskist Saja kutsutat,
 sis ärrä ihto mitte üllebä Paika, et ütse au-
 samb sinno temmäst ei olle kutsutu: Nink kui sis
 se tulley, ke sinno niuk teddä om tutsnu, nink
 ütley sulle: Anna jelle Maad; Sis nakkut
 sinna Häüga allambahe Paika istma. Enge
 kui sinna kutsutat, sis minne nink istu allam-
 bahe Paika; Et, kui se tulley, ke sinno om kutsu-
 nu, sinno wastta ütley: Sõbber, istu üllebäha-
 he. Sis saap sul Uurw ollema neide een, kum-
 ma sinnoga Lawwa man istwa. Sest ke hendä
 essi üllendap, se saap allandetus, nink ke hendä
 essi allandap, se saap süllendetus.

Dominicâ XVIII post Trinitatis.

Epistli kateessammal tõistkümmel pühhä Päi-
 wäl perräst Kolmainousse pühhä. 1. Kor. 1, 4.

MAnna tänna; ikkes omma Jummalat teije eest, se
 Jummalä Urmo perräst, mes teilejon antu Kristus
 sen

sen Jesussen: Et teije läbbi temmä tige Af ju sissen ollete
 rikkaš sanu, kigen Oppussen, nink kigen Eundmissen, ni-
 da kui Kristusse Tunnistus teije sissen om kinnitetu. Et
 teit üttestike Under Pudust ei olle, nink odate meije
 Jssanda Jesu e Kristusse Arowa damist: Ke teid ka
 Ossani saap kinnitämä, laitmatta olla meije Jssanda
 Jesusse Kristusse Päiwäl. Jummal om ussutaw, kum-
 ma läbbi teije ollete kutsutu temmä Paja meije Jssan-
 da Jesussa Kristusse Ossausse sisse.

Evangelium kattesammal töistkümmel Pühhä
 Päiwäl perräst Kolmainousse Pühhä.

Matt 22, 34.

Ent kui Bariseeri kuliwa, et temmä Sadus
 zeerde Suud olli kinni sulgnu, sis foggost
 wa nemmä hendä ütte. Nink üts neide seäst,
 üts Kirjatundia, kusse, kiusas teddä nink üttel:
 Dyperaja, kumb es se suremb Käsk om Sadus-
 sen? Ent Jesus üttel tälle: Sinna peät Jum-
 malat omma Jssandas armastama kigest om-
 mast Soämešt, kigest ommast Hengest, nink ki-
 gest ommast Melest. Se om se eesmänne nink
 suremb Käsk. Ent töine om temmä saarnane:
 Sinna peät omma Lähembät armastama,
 kui hendä effi. Neide kätte Kässu kullen poov
 foggona Sadus nink Prowedi. Kui niuid
 Bariseeri koon olliwa, sis kusse Jesus neilt,
 nink üttel: Mes teit tutta Kristussešt, kensk
 Poig es temmä om? Nemmä ütliwä: Tarwi-
 da. Temmä üttel neide wasta: Kuis sis Tarwid
 teddä

teddâ Maimun Essandas kutsup? kui temmä
 ütley: Essand om ütteleu minno Essandalle,
 istu minno häle Käele, senni kui minna panne
 sinno Wainlaisi sinno Jalgu Allutseß. Kui
 niüd Tarwid teddâ Essandas kutsup, kuis tem
 mä sis temmä Poig om? Nink keäke es wol
 tälle Sönnake kosta. Nink keäke es tohhi ka
 sest Päiwäst temmäst middäke küssidä.

Dominicâ XIX. post Trinitatis.

Epistli üttesämmäl töistkünnel Pühhä - Päiwäl
 perräst Kolmainoussse Pühhä. Exoes. 4, 22.

Sis sunnis teil niüd henne päält ärräbeita, entli
 Käugi perrä wanna Jnnimist, ke läbbi petiikka.
 Himmo hendä ärrärikkup. Ent sage wastseß omma
 Mele Waimun, nink tömbke wastset Jnnimist henna
 päle, kumb Jumala perrä om lodu, töttelikkun Sigus
 sen nink Pühhäussen. Seperräst jätke mahha Wal
 let nink pajatage Töttet, eaganuis omma Lähembäga.
 Seit et meije olleme töine töise Eulimisse, Wibhastela
 ge nink ärge patke mitte, ärge lasse Päiwä mahha mitä
 nä ille omma Wibha. Ärge andke ka Maad Kurra
 tulle. Ke warrastanu se ärrä warrastago ennämb
 enge tekko p rreanbidde Tööd, nink saatto Kässiga Häädä
 et täl olles anda selle, kel waga om.

Ewangelium üttesämmäl töistkünnel Pühhä
 Päiwäl perräst Kolmainoussse Pühhä.

Mat. 9, 1.

Sink temmä aste Päiwä, nink läß jätke ille
 nink tulli omma Lina. Nink näse, sis
 töiwä nemmä temmä mannu ütte Ewallust.

se olli Wote päääl maan. Nink kui JEsus neide
 Usku näggi, sis üttel temmä selle Luwallututsel-
 le: Olle rõõmsa, Poig, sinno Pattu omma
 sulle andis antu. Nink näitse, mõnne neist Kir-
 jarundjist ütliwä effi henne man: Sesinane teo-
 tap Jummalat. Nink kui JEsus neide Möt-
 tid näggi, sis üttel temmä: Kuis teije ni Kurja
 mõtlete omman Sõamen? Sest mes om hõlp-
 samb üteldä: Sinno Pattu omma sulle an-
 dis antu? Wai üteldä: Tõsse ülles nink käu?
 Ent et teije tijate, et Innimisse Pojal Woimus
 om Ma päääl Pattu andis anda, sis ütley tem-
 ma selle Luwallututselle: Tõsse ülles, wõtta om-
 ma Wodet ülles, nink minne omma Roddo.
 Nink temmä tõssi ülles, nink läz omma Roddo.
 Ent kui Rahwas seddä näggi, sis immetelliwä
 nemmä, nink kittiwä Jummalat, te nisuggust
 Woimust Innimistille om andnu.

Dominicâ XX. post Trinitatis.

Epistli katekümnel Pühhä = Päiwäl perräst
 Kolmainouffe Pühhä. Exeef 5, 15.

Sis kajege nüüd, et teije targalikkult kände, eimitte
 kui Kummala, enge nida kui Targa. Piddäge Miga-
 tallis; Sest Miga om kurri. Seperräst ärge olge rum-
 mala, enge moistlikko, mes Jssanda Tahrminue olnek.
 Nink ärge joge hendä täüs Wina, kummast rigge Ello
 tõsses, enge sage täüs Waimo, nink pajatage wõine tõise
 seän Laulust nink Kittusse Luust, nink waimolikkust Lau-
 lust. Laulke nink mänke Jssandalle omman Sõamen.
 Nink tännäge ikles tige eest, meije Jssanda JEsusse Kris-
 tusse

tusse Nimmel, Jummalat nink Essä. Nink olge töine
tdiselne allahetlikko Jumjala Peljun.

Ewangelium katekümnel Pühhä. Päiwäl per-
räst Kolmainousse Pühhä. Matt. 22, 1.

Sink Jesus koste nink pajat neile jälle läbb
Moistukönne, nink üttel: Tawwa Rikkus
om ütte Kunninga saarnane, ke ommale Po-
iale Saja teggi, nink lähhat wäljä omme Sul-
lasid, Kutsuruid Saja kutsma. Nink nemmä
es tahha inirte tulla. Jälle lähhat temmä töist
Sullasid wäljä, nink üttel: Utlege neile Kutsu-
tawille: Nätse, minna olle omma Sööm-Üiga
walmistanu, minno Härjä nink Sööt Töpra
omma tappetu, nink kit om walmis. Tulge
Saja. Ent nemmä es holi fest, nink latsiwa
wäljä, üts omma Murme, töine omma Rauba
mannu. Ent toise wöruwa temmä Sullasid
kinni, willitelliwa nink tapsiwa neid ärrä. Kul-
se Kunnigas seddä kuuld, sis saije temmä wihe
hatsek, nink lähhat wäljä omma Söa wäkke,
nink hukkas neid Rööwliid ärrä, nink läüt neid
Lina pallama. Sis üttel temmä ommille
Sullasille: Se Saai om kül walmistu, ent ne
Kutsutu es olle seddä wäart. Seperräst minge
wäljä Ma Teije päle, nink kutske Saja, feddä
teije löwwäte. Nink nesamma sullase latsiwa
wäljä Teije päle, nink kaggostiwa kofko kit, kum-
be nemmä löisiwa, Hääd nink Kurja. Nink
Tawwa saiva kit läüs Wörid. Sis läb Kune
nink

ningas sisse Wöröd faema, nink näggi sääl ütte
 Finimist, sel es olle Saja Reiwast Säljän.
 Nink temmä üttele temmä wasta: Söbber, kuis
 sinna ollet sija sisse tulnu, nink sul ei olle Saja
 Reiwast? Ent temmä jäi kui teletummaß. Sis
 üttele Runningas ommille Sullasille: Keütke
 temmä Käe nink Jalla kinni, wötke tedda nink
 heuke tedda Pimmedusse sisse, kumb wäljän
 om; Sääl saap ollema Hundminne nink Ham-
 maste Kärriseminne. Sest paljo omma kut-
 suta, ent weidi ärräforjatu.

Dominicâ XXI, post Trinitatis.

Epistli eddimätsel Pühhä, Päiwäl Kolmat kuma
 mend perräst Kolmainousse Pühhä.
 Execl. 6, 10.

Wille se minno Welle, olge kanea Jssandan, nink tem-
 mä Wäe Kangussen. Wötke henne päle kii Jum-
 mala Sda. Riisto, et teije woisse saista Currati kawwala
 Labbamiße wasta. Sest meil ei olle mitte Taplemist
 Eibha nink Berre wasta, enge Pälikuide Walla nink
 Woimusside wasta sesinatse Alma Pimmedusse Essan-
 dide wasta, waimolikko Kurjusse wasta taiwalikkun Us-
 jun. Seperräst wötke kii Jummalä Sda. Riisto, et
 teije löhtate wasta saista kurjal Päiwäl, nink kii ärrätal-
 litada, nink saisma jäda. Sis saiste nung omma Nim-
 miße umbre wötu Töttega, nink Olgusse Raud. Reiroa-
 ga ehbitetu, nink kängitu Jalguga, walmi Käsho kusu-
 tama, Kige Ussa eest wötke Ussu Kiiwi, kummaga teije
 woidelärrätistutoda kii Kuria tullisid Noli; Nink wötke
 Duussu Raud. Kubbäret, nink Waimo Mäla, kumb om
 Jummalä Säma.

Ewangelium eddimärsel Pühhä, Päiwäl kol
märkummen perräst Kolmainousse Pühhä.

Jan. 4, 46.

S Inſ üts Kuninga Mees olli, se Poig
ollitöbbine Kappernaumin. Kuitemma
tuuld, et JEsus tulli Juda Maalt Kalilea
Male, sis läz temmä temmä mannu, nink
pallel teddä alla tulla, nink temmä Poiga ter-
weſ tettä? Gest temmä olli Koolmisse pääl.
Sis üttel JEsus temmä waſta: Kuit ei
tähte nink Jmmet ei näe, sis ei uffu teije.
Se Kuninga Mees üttel temmä waſta: Es
ſand, tulle alla enne kui minno Laž ärrä kol-
lep. JEsus üttel temmä waſta: Minne,
ſinno Poig elläp. Nink se Jmmine, uſt
ſeddä Söna, kumba JEsus tälle üttel, nink
läž ärrä. Ent kui temmä weel alla tulleman
olli, sis tulliva temmä Sullase temmä waſta,
nink kullutiwa tälle nink ütliwä: Sinno Laž
elläp: Sis nous temmä neilt ſeddä Tundi,
kummal temmä olli parrembas ſanu. Nink
nemmä ütliwä tälle: Heitä ſäitſine Tunni
Miat jät teddä Pallotustöbbi mahha. Sis
moist se Eſſä, et se se Tund olli, kummal JEs-
sus tälle olli üttelnu: Sinno Poig elläp.
Nink temmä uſt, nink temmä foggona Maja.
Se om jälle töine Jmmetäht, kumba JEsus
teggi, kui temmä Juda-Maalt Kalilea-Male
tulli.

Dominicâ XXII. post Trinitatis,

Epistli toisel Pühhä. Päiväl kolmar kummend
perräst Kolmainousse Pühhä. Wilip. 1, 3.

Minna tänna omma Jummalat, nisaggede kui min-
na teije päle mötle, (ikkes eigen omma Valvussen
teije like eest Nõmuga Valvust tetton) teije Ossusse per-
räst Armo Oppussen, eesmätsfest Päiväst senni Niani;
Nink olle sesamma päle kindmä, et se, ke teije sissen seddä
hädäd Eöd om nakkanu, se saap sedä ka tädümä Jē-
susse Kristusse Päiväni. Nida kui mul Kobhus om,
seddä teist kigist piddädä, sest et teije minno Sv. imen olles-
te, minno Kablun nink Centostmissen, nink Armo Op-
püsse Kinnitämissen, kuuna teije kii sest Armust minnoga
ossalisse ollete. Sest Jummal om minno Tunnist ja,
et mul om sõamelik Jhtaminne teije like perrä, JEsussen
Kristussen. Nink minna palle seddä, et teije Arm weel
ennämbest nink ennämbest tikkaß lääß. Tundmissen nink
eigen Moistmissen; Et teije kiusasse, mes parremb olnes,
et teije ollesse selge nink pahhandamatta Kristusse Päi-
väni, täüs Digusse Sukku, kumma tullewa labbi Jē-
susse Kristusse, Jummalat Arvust nink Kirtusseß.

Evangelium toisel Pühhä. Päiväl kolmar kum-
mend perräst Kolmainousse Pühhä.

Matt. 18, 23.

Seperräst om tairwane Nikkus ütte Kun-
ninga saarnane, ke omme Sullastega taht
Arvo piddädä. Nink kui temmä naksi Arvo
piddämä, sis todi ütš Wölgaine temmä ette, se
olli kumme tohhat Punda wölgo. Kui tem-
mäl nüüd es olle minf ka massa, sis käst temmä
Eßand ärrämüwä, teddä, temmä Naist nink
Latsi.

Latfi, nink kif, mes temmäl olli, nink massa. Sis
 satte se Sullane mahha, pallel teddä nink üttel:
 Essand, kannata minnoga, miina tahho sulle kif
 massa. Sis halleti se Essand sesamma Sullase
 päle, nink lass teddä wallale, nink se Bölla jat
 temmä tälle ka mahha. Sis läts sesamma Sulla-
 ne wäljä nink löis ütte omminst Raas. Sullasist se
 olli tälle sadda Tengä wölgo. Nink temmä wöt
 teddä finni, nink läkkist teddä, nink üttel: Massa
 mulle ärrä, mes sa wölgo ollet. Sis satte temmä
 Raas. Sullane mahha temmä Jalgu ümbre,
 pallel teddä nink üttel: Kannata minnoga, min-
 na tahha sulle kif massa. Ent temmä es tahha
 m-te, enge läts nink heit teddä Wangi Torni/
 senni kui temmä ärrämas, mes temmä wölgo
 olli. Ent kui temmä Raas Sullase näiwä mes
 sündi, sis saiwa nemmä wäega kurwas, nink tula
 liwa nink ütliwä seddä kif ommale Essandalle,
 mes olli sündinu. Sis kuz temmä Essand teddä
 henne ette, nink üttel tälle: Sinna kurri Sullas-
 ne, kif seddä Wölga olle minna sulle mahha jate
 nu, sest et sinna minno paksit. Es sis sul ka sinni
 hallestada omnia Raas. Sullase päle, nida kui
 minna sinno päle olle Armo heitnu? Nink tem-
 mä Essand saije wihhatseß, nink and teddä Bai-
 wajide Rätte, senni kui temmä ärrämas kif, mes
 temmä tälle wölgo olli. Nida saap minno taiwa-
 ne Essä teile ka teggemä, kui teije ommaß Suid-
 dänest.

Dämeſt andis ei anna eggäuts omniale Bellele
temmä Effitust.

Dominicä XXIII. post Trinitatis.

Epistli kolmandel Pühhä - Päiwäl kolmatküm-
mend perräst Kolmainouſſe Pühhä.

Wilip. 3, 17.

Olge minno Kaas, Perrätullejä, Wellitſe, nink pan-
ge tähhele neid, kumma nida löndwa, ötſe kui teil
meid Fenkoſuſ om. Eſt mitto käuwa, kummiſt minna
teille ſaggede olle üttele, nink üttele niüd ikken, Kriſtus-
ſe, Niſti Watlaſſe, kumbe Öts om Hukkaminne,
kummi! Köt Jummal om, nink litwä hendä onmaſt
Häiſt, kummi! maitſe Mötte omma. Ent meije Koddo,
Oleminne om Tairwan, kummaſt meije ka odame Su-
niſteggijät, Jſſandat Jeſuſt Kriſtuſt; Ke meije allan-
dikto Jhho ſaap ärrämuutma, et ſe temmä ärräſellete.
tu Jhho arwolliſſeſ ſaap, ſe Wäe perrä, kummaga tem-
mä fik woip henne alla heitä.

Evangelium kolmandel Pühhä Päiwäl kolmat
kümmand perräst Kolmainouſſe Pühhä.

Matt, 22, 15.

Sis lätsimä Warifeeri nink peijewä Nou-
wo, kuitao nemmä reddä kinnitabbaffe Pa-
lauriſſen, nink lähhätiwä temmä mannu omme
Jungrid, Herodianridega, nink ütliwä: Oppe-
taja, meije tijäme, et ſinna ollet töttelik, nink
oppetat Jummalä Teed öigede, nink ſinna ei
höli kenki perräst, ſeſt ſinna ei kae Jnnimiſſe Su-
ruſt. Seperräst üttele meile, meſ jul tutta? Kaſ
ſunnis; Keiſrille Tatſinat anda, wai ei ſunni?
Ent.

Ent kui Jesus neide Kawwalust moist, sis üt-
tel temmä: Pilgia, mes teije minno kiusatte?
Näutte mulle seddä säetu Tarsi Rahha. Nink
nemmä anniva tälle ütte Tengä. Nink temmä
üttei neide wasta: Kel es se Palge om, nink se
Pää- Kurri? Nemmä ütliwä tälle: Keisri.
Sis üttel temmä neide wasta: Sis andke Keis-
rille, mes Keisri perrält, nink Jummalalle,
mns Jummaia perrält om. Kui nemmä sed-
dä kuluwa, sis panniwa nemmä Immes, nink
jättiwä teddä mahha, nink lätsiwa ärrä.

Dominicâ XXIV. post Trinitatis.

Epistli neljändel Pühhä, Päiwäl kolmatküm-
mend perräst Kolmainousse Pühhä. Kol. 1, 9.

Sperräst ka meije, sest Päiwäst, kui meije seddä olle-
me kuulnu, ei jättä mitte mahha, teije eest Palwust
pidädä nink pallelda, et teid täudetäs temmä Tahmissen
Tundmissen, eigen Tarkussen nink waimolikkun Moist
missen, et teije nida käässe, kui sunnis, Issandalle liges
Melehdäs, nink suggulikko ollesse eigen hää Töön, nink
kastwasse Jummalan Tundmissen, nink lige Wäega wä-
gewäs läässe, temmä Nurwustusse Kängusse perrä, eigen
Kannatussen nink Pikkä-Melen, Kõmuga; Seddä Eisa
tännäden, ke meid om kõlblikkus teenu Pühhide Per-
rändusse Ossale Walgussen: Ke meid Wimmedusse
Woimussen om ärräpästnu, nink ümbre istotanu omma
arma Poja Kikkusse sisse, kummon meil om Arälunast
tust, läbbi temmä Berre, Pattu Andisandmist,
Evangelium neljändel Pühhä, Päiwäl kolman-
kümmand perräst Kolmainousse Pühhä.

Mat. 9, 18.

Tlli temmâ nisuggust neidega pajat, nâtse,
Sis tulli üts Pamees, nink satte temmâ ette
 mahha nink üttel: Minno Tüttär om parhella
 ärrâkolu. Ent tulle sinna nink panne onnma
 Kât temmâ päle, sis saap temmâ ellämä. Nink
Jesus tössi ülles nink lâs temmâ perrâ, nink
 temmâ Jungre. Nink nâtse, üts Naine, kum
 mal kaš töistkummend Njastaiga Werritöbbi
 olli olnu, aste takkast temmâ mannu, nink put
 temmâ Sârgi Pallistust; sest temmâ üttel essi
 henne man: Kui minna ennege saas temmâ
 Sârki putma, sis süttis minna ärrâ. Sis
 kâänd hendâ JEsus ümbre, nink näggi teddâ,
 nink üttel: Olle röömsa Tüttär, sinno Ust om
 sinno süttitânu. Nink se Naine saije terwes
 selsammal Tunnil. Nink kui JEsus se Pâ-
 Mihhe Kotta tulli, nink näggi neid Pillipuhk-
 sid nink Rahwasst mässawät, sis üttel temmâ
 neide wasta: Take ärrâ; Sest se Tüdrüköfen-
 ne ei olle mitte ärrâkolu, enge temmâ makkap;
 Nink nemmâ nariva teddâ. Ent kui Rahwas
 olli wäljä ajetu, sis lâs temmâ sisse, nink wöt
 teddâ Kât pitte. Nink se Tüdrüköfenne tössi
 ülles. Nink sesamma Kõnne laggosi wäljä se
 koggona Ma sisse.

Dominicâ XV. post Trinitatis.

Epistli wijendel Pühhä: Pätläl Kolmat kum-
 mend perräst Kolmainouffe Pühhä. 1. Tessal. 4, 13.

Ent minna ei tahha mitte, Wellitse, et teije es peäs-
 teedmä

seedmä neist, kumma omma uinonu, et teije kurwast
 lä, nida kui mu, kummil lotust ei olle. Gest kui meije
 ussune, et JEsus om ärräkolu nink üllestõsnu, nida saap
 ka Jummal neid, kumma JEsusse läbbi omma uinonu,
 temmäga ette toma. Gest seddä üleme teile, läbbi JEs
 sanda Sõnna, et meije, kumma elläme, nink ülle jäme
 Jssanda Tullemissen, ei sa mitte neide ette joudma, kum
 ma omma uinonu. Gest temmä essi, se Jssand, saap
 Hölli nink Pä-Engli-Häle, nink Jummal Passunaga
 Tawast maha tullemä, nink Koolia Kristussen sawa
 eesmält üllestõusina. Perräst veap meid, kumma elläme,
 nink olleme üllejänu. üttelisse neidega ärrähaartama
 Pilwin Jssanda wasta Tuie Tawatte. Nink nida same
 ikkes Jssanda man ollema. Sis römüstage nüüd tõs
 ne tõst neide Sõnnuga.

Evangelium wijendel Pühhä-Päiwäl Kolmas
 kummend perräst Kolmainousse Pühhä.

Matt. 24, 15.

TUti teije nüüd sade näggemä seddä Ärrähäes
 Atamisse Hirno, kummast om ütteldu läbbi
 Danieli se Proweti, et temmä saisap pühhäl
 Paigal. (Ke seddä loep, se pange tähhele. Ke
 sis Juda-Maal om, se paggege Mäkke päle. Ke
 Tarre pääl om, se ärräastko mahha, middäke
 wõtma ommast Koast. Nink ke Wäljä pääl
 om, se ärrä tulgo mitte taggast, omme Neiwid
 wõtma. Ent Häddä Rassejallutsille nink Jm
 metajille tol Wäl. Ent pallege, et teije Pogge
 minne ei johhu Talwel, ehk pühhäl Päiwäl.
 Gest sis saap ni suur Billitsus ollema, kui weel
 ei

ei olle ollu Alma, Algmiffest, senni Aliani, kui ka
 ei sa sama. Nink kui nesinatse Päiwä es saas
 ärrälühhendetus, sis es saas ütst Innimin-
 ne ütles petus. Ent Ürräwallituide perräst
 sawa nesinatse Päiwä lühhendetus. Kui tei-
 le sis keäke ütlev: Nätse, siin om Kristus, ehk
 sääl; Sis ärge usko mitte. Sest Wöls, Kris-
 tusse nink Wöls Prowedi sawa tousma, nink
 suri Tähte nink Immetekku teggema, nida et
 ka saissi ärröessitetus, kui se wois olla, Ürrä-
 wallitu. Nätse, minna olle teile (seddä) ette
 ärräüttelnu? Seperräst, kui nemmä teile üt-
 lewä: Nätse, temmä om Lanen; Sis ärge
 minge mitte wäljä. Nätse, temmä om Kam-
 bren; Sis ärge usko. Sest ötse kui Wälk töö-
 sep Hommungust, nink paistap ammat Od-
 dangohe, nida saap ka ollema Innimisse Poja
 Tulleminne. Ent kun eäle Reibe om, sinnä
 koggouffe Kotka.

Dominicâ XXVI. post Trinitatis.

Epistli kuendel Pühhä. Päiwäl kolmat kum-
 mend perräst Kolmainouffe Pühhä. 2. Tessal. 1, 3.

MEije olleme wölgo ikkes teije eest Jummalat tännä-
 dä, Wellitse, nida kui sünnis, sejt teije Ust lastwap
 wäega, nink eggäutte Arm teije like seän wötray Weerd
 töine töise wasta. Nida et meije hendä teist Littäme
 Jummalala Koggoduffin, teije Kannatamisse nink Ussu
 perräst, ligen omman Perränkiusatuffen nink Wilit-
 sussen, kumbeteije kannate, Jummalala öige Kohto ütles
 näüt.

ndütmisses, et teije Jummalat Nirkusse wäärt saast
 Jumma perräst teije ka kannatate. Gest Jumma
 man om Digust, neile Willitsust tassod, Jumma tel
 Willitsustsaatwa. Nink teile, Jumma Willitsust ka
 natate, meijega hengust, Jssanda Jesusse Arwald
 missen Saiwast, omma Wäe Engligea, Tuue Kirre
 neile tassoma, Jumma Jummalat el tunne, nink Jumma
 meije Jssanda Jesusse Kristusse Armo Oppust ei Pule
 Jumma Sundussef sawa kannatama iggarwest Hukk
 tust, Jssanda Palgest nink temmä Wäe Uuro st. Hest
 kui temmä saap tullemä, ülles aurostetus sama omma
 Pühhin, nink Jmmesf pattama figin Ustjin (et meije
 Tunnistus teije man om ussutu) tolsammal Päiwäl.
 Ewangelium kuendel Pühhä, Päiwäl Kolmain
 künnend perräst Kolmainousse Pühhä.

Mat. 25, 31

Sit kui se Junimisse Poig saap tullemä
 omma Aurostussen, nink fik pühhä Engli
 temmäga, sis saap temmä istma omma Auro
 wustusse Jarie pääl. Nink temmä ette saap
 fokko sama kotus fik Rahwas. Nink temmä
 saap neid töine töifest ärrälahbutama, nida kui
 Kurjus lahbutap Lambid Sikko seäst. Nink
 temmä saap Lambid ommale häle Pole, nink
 Sikko kurräle Käele säädmä. Sis saap se
 Kunningas ütlemä neile, Jumma temmä hääl
 Käel omma: Tulge tännä, minno Essi Ono
 nistetü, perrändage seddä Kunning. Nirkust
 kumb teile om walmisteru, Jlna Algmisset.
 Gest minna olle issone olnu, nink teije olle
 malle

mulle sūrwwá andnu. Minna olle jannone
 olnu, nink teije ollete minno jootnu. Minna
 olle wóras olnu, nink teije ollete minno wasta
 wótnu. Minna olle allaste olnu, nink teije ol-
 lete minno fatnu. Minna olle tóbbine olnu,
 nink teije ollete tulnu minno kaema. Minna
 olle Wangiu olnu, nink teije ollete minno man-
 nu tulnu. Sis sawa tälle ne Sigeda kostma,
 nink ütlemá: Jssand, kunnas meije olleme
 nánnu sinno issonu ollewát, nink olleme sinno
 söötnu? Eht jannone, nink olleme sinno joot-
 nu? Kunnas meije olleme nánnu, sinno wóras
 ollewát, nink olleme sinno wasta wótnu? Eht
 allaste, nink olleme sinno fatnu? Kunnas olle-
 me nánnu sinno tobbitse, eht Wangin ollewát,
 nink olleme sinno mannu tulnu? Nink se Kun-
 ningas saap kostma, nink neide wasta ütlemá:
 Tóttelikfult, minna üttele teile, mes teije eale ol-
 lete tennu üttele, neide minno wahhambide
 Welliste seást, seddá olle e minnole tennu. Sis
 saap temmá ka ütlemá neile, kumma kurrat
 Kael omma: Take árrá minnust, teije árrá
 wannotu, se iggarwetse Tulle sisse, kumb wal-
 mistetu om Kurratille nink temmá Englile.
 Sest minna olle issone olnu, nink teije ei olle
 mulle sūrwwá andnu. Minna olle jannone
 olnu, nink teije ei olle minno jootnu. Minna
 olle wóras olnu, nink teije ei olle minno wasta
 wótnu. Minna olle allaste olnu, nink teije ei

olle minno katnu. Minna olle többine nink
 Wangin olnu, nink teije ei olle tullu minno kaer
 ma. Sis sawa nemmä temmäle ka kostma
 nink ütlemä: Issand, kunnas meije olleme
 nännu, sinno issonu, ehk jannonu, ehk wöra,
 ehk allaste, ehk többitse, ehk Wangin ollewat,
 nink ei olle sinno orjanu? Sis saap temmä nei
 le kostma nink ütlemä: Töttelikkult, minna üt
 teile: Mies teije ei olle tennu üttele neide fige
 wähhämbide seäst, jeddä ei olle teije ka minnole
 tennu. Nink nemmä sawa iggawetse Wallo
 sisse minnemä: Ent Sigeda iggawetse Ulo
 sisse.

Epistli saiesmel Pühhä Päiwäl kolmat kum
 mend perräst Kolmainousse Pühhä. 1. Tessal. 5, 1.

Ent neist Ajast nink Tunnist, Wellitse, ei olle waia
 teile kirjotada. Sest teije tijäte essi törttest, et Issand
 da Päiw saap tullemä ötse kui Warras Ssel. Sest kui
 nemmä sawa ütlemä; Müüd om Rahho niuk ei olla Hä
 tä, sis saap Arvistikminne äkkitselt neide päle tullemä,
 öise kui Hallo rassejalla Naise päle: Nink nemmä ei sa
 ärräpässemä. Ent teije, Wellitse, ei olle mitte pimmet
 dan, et se Päim teid kui Warras peäß kinnitabbama.
 Teije ollete lik Walgusse Latse nink Päiwä Latse. Meije
 ei olle mitte Öst, ei ka Pimmedäst. Sis ärge makem
 müüd mitte, nida kui mu, enge waltokem, nink olgem kate
 ne. Sest kumma maggawa, ne maggawa Sse; Nink
 kumma joobnu omma, ne omma Sse joobnu. Ent meije
 je, kumma Päiwäst olleme, olgem kaine, nink wötkem
 henne päle Ussu nink Armo Kaudreiwäst, nink Kaud
 Kubbä

Rübbäret, Insusse Lotust. Gest Zummal ei olle meid
mitte säädnu Bihhalle, enge Innistusse Samisselle,
läbbi meije Zssanda Jesusse Kristusse; Kå meije eest om
äräköölm, et meije, ehk meije walwame ehk makkame,
üttelisse temmäga ellässe. Seperräst manniſege töine
töist, nink parrandage üts töist, nida kui teije ka tedde.

Evangelium särismel Pühhä-Päiwäl Kolmat
kümmand perräst Kolmainouſſe Püh-
hä, Matt. 25, 1.

S Is saap taiwane Kunning-Rikkus kinn
me Junruide saarnane ollema, kumma
omme Olli-Lühte wöttiwa, nink lätsiwä wäljä
Pöigini he wasta. Ent wiis neide seäst olliwa
targa, nink wiis olliwa rummala. Ne rum-
mala wötiwa omme Olli-Lühte, ent nemmä
es wötta mitte Olli hennega. Ent ne torga
wöttiwa Olli omma Annumide siſſe, omme
Olli-Lühtega. Kui nüüd Pöigmees wiwi, sis
saiwa nemmä kii unniseſ, nink uinowa mag-
gama. Ent keſt Oſe tekkü üts Hölli: Nätſe,
Pöigmees tulley, minge wäljä temmä wasta.
Sis töſſiwa kii nesamma Junkro ülles, nink
ehhi iwa omme Olli-Lühte. Ne rummala üt-
liwä tarku wasta: Andte meile ka ommast Olist,
keſt meije Olli Künle kustuſſe ärrä. Ent ne
targa koſtſiwa nink ütliwä: Eimitte, et meile
nink teile ei pu. Ent minge Müſide mannu,
nink oſte hennete eſſi. Ent kui nemmä oſtma
lätsiwä, tulli Pöigmees. Nink kumma wal-

mi olliva, ne latsiva temnaga Saja, nink Uš
panti finni. Wimmate tulliva ka ne toise Jun
kro, nink ütliwä: Essand, Essand, arowa meile
ülles. Ent temmä koste nink üttel: Töttelikä
kult, minna üttele teile, minna ei tunne teid mit
te. Seperräst walwke, sest teije ei tija mitte
seddä Päiwä, ei ka seddä Tundi, kummal Jn
nimisse Poig tullep.

Festo Purificationis Mariæ.

Epistli Luggu Maria Pohhastamisse ehk Kün
le Päiwäl. Malak. 3.

Mätse, minna lähätä ommä Englit, ke minno Valgo
een Teed peap walmistama. Nink pea saap ommä
Kotta tulles se Jssand, kumba teije otsite, nink se Sep
pingo Engel, kumba teije himmustate. Mätse, temmä
tullep, üttele se Jssand Zebaoth. Ent kes suttap temmä
Tullemisse Päiwä kannatada? Nink kes saaisina jääp
kui temmä henda näüdap? Sest temmä saap olles
kui Kuldsoppä Tulli, nink nida kui Mösside Seep, Nink
temmä saap istma nink sullatama, nink Hõbbetat puh
hastama; Nink temmä saap Lewi Eatti puhhastama
nink selletämä kui Kulda nink Hõbbetat. Sis sawa
nemmä Jssandalle Oõõl-Owrid wima Sigussen. Nink
sis saap Juda nink Zerusalemmi Oõõl-Owrew Jssand
dal makkus olles, nida kui mustsil Ajul, nink mitma
Ajastaja perräst.

Ewangelium Maria Pohhastamisse Päiwäl,
ehk Künle Päiwäl, Luk. 2, 22.

S Jnk kui temmä Pohhastamisse Päiwä
tulliva, Mofesse Sädusse perrä, sis toiwä
nemmä

nemmä teddä Jerusalemme, et nemmä teddä
 Issandalle ette säesse, (nida kui kirjotet om Is-
 sanda Säduffen: Eggäüts Poislas, kumb
 Emma Kohto arwaw, peap Issandalle vuh-
 hob kutsi tamo.) Nink et nemmä annasse Dw-
 rit, seperrä kui Issanda Säduffen om üteldu,
 Pari Hüttä, ehk kaz noort Turwikes. Nink
 ratsse, üts Inniminne olli Jerusalemmin, sel
 olli Nimmu Suneon. Nink sesamma Inni-
 minne elli wagga nink Jummalavelglit, nink
 dot Israeli Rõmu, nink pühhä Waim olli tem-
 mä süffen. Nink temmä olli Kostus sanu püh-
 häst Waimust, et temmä es saas Surma nõg-
 gemä enne, kui temmä Issanda Kristust näes.
 Nink temmä tulli läbbi Waimo (Ujamisse)
 Jummalala Kotta. Nink kui ne Wannamba
 seddä Last Jesus Jummalala Kotta tõiwä, et
 nemmä temmäga teesse Säduffe Rõmbe verrä,
 sis wõt temmä täddä omma Hõlma, nink lit
 Jummalat nink üttel: Issand, nüüd lasset sin-
 no omma Sullast Rahhun wallale, nida kui sa
 ollet ütelnu. Sest minno Silmä omma sin-
 na Onnisteggijät nannu, kumba sinna ollet
 walmistanu figelle Rahwalle, Walgusses, paist-
 ma Pagganille, nink sinno Israeli Rahwa
 Kittusses.

Feria Conceptionis Christⁱ
 Epistli-Luggu Maria Kulutus

Isa. 7. 10.

Nal Jssand pajat weel Ahasse wasta nink üttel: Küssi henneselle ütte Tähhe Jssandast omma Zummäläst, ehk Sürowiussfest allast, ehk üllewäst Kõrgest. Ent Ahas üttel: Minna, ei tahha seddä mitte küssidä, et minna Jssandat ei kiusa. Sis üttel temmä: Sis kuulge teije, Zawida Kodda: Kas se teil weidi weel om et teije Jnnimissi wihhastate? Et teije ka weel minno Zummalat peäte wihhastama? Seperräst saap Jssand effi teile ütte Tähhe andma. Nätse, üts Junkro om rasse, nink saap Poija Jlmale toma, nink temmä Nimme kutsma Zimmanuel. Woifind nink Met saap temmä sömä, et temmä tunnep Kurja mahha jättä, nink Hääd ärräwallisfeda.

Ewangelium Maria Kulutusse Päiwäl, Luk. 1, 26.

Ent kuendel Kuul lähhäteti Engel Kaab:
Sriel Zummäläst ütte Kalilea Ma Lina, kumb kutsutas Naatsaret, ütte Junkro mannu, kumb olli ärräkihlatu Mihhe, kummal Nimmi olli Josep, Zawida Koast. Nink se Junkro Nimmi olli Maria. Nink se Engel ulli sisse temmä mannu, nink üttel: Terre, inna, ke Armo ollet sanu; Jssand sinnoga, sinna önnistetu Naeste seän. Ent kui temmä tedä näggi, sis heiti temmä ärrä üsse temmä Kõrge, nink möttel, märänes Terwitaminne se olles? Nink se Engel üttel lemmä wasta: Ärrä eljako, Maria, sest sinna ollet Armo löidnu san. Nink nätse, sinna saat rassek nink Poiga Jlmale toma, nink imä Nimme kutsma JEsus. See samma

Samma saap suur ollema, nink peäv fige Rõr-
 gembera Pojask kutsutama. Nink Issand Jum-
 mal saap tälle temmä Essä Tawida Järie and-
 ma; Nink temmä saap wallitsema ülle Jakob-
 Roa iggawes, nink temmä Running-Rikkussel
 ei sa Orsa ollema. Ent Maria üttel se Engli-
 wasta: Kuis se saap sündimä, sest et minna
 middäke Mihhest ei tija? Nink se Engel noste,
 nink üttel temmä wasta: Pühhä Waim saap
 sinno päle tullesma, nink fige Rõrgembera Wäggi
 saap sinno ülle warjoma. Seperäst peäv ka
 seddä Pühhä, kumb sinnust saap sündinus,
 Jummal Pojask kutsutama. Nink näitse,
 Elisabet, sinno Höim, om ka rasset ütte Pojaga,
 Jummal wannal Eäl; Nink se om temmä kues
 tu, seddä ütteleidäs sugguta ollewat. Sest
 Jummal man ei olle ütseke Ussi woimatta.
 Sis üttel Maria: Näitse, minna olle Issanda
 Näitsek, mulle sündko sinno Sõnna perrä.
 Nink se Engel lahku temmäst ärrä.

Dei Viridium.

Epistli Surel Neljal Päiwäl, 1. Kor, 11, 23.
 Sest minna olle seddä Issandast sanu, mes minna tei-
 lele olle andnu: Et Issand JEsus, sel Osel, kummal
 temmä ärrä anti, wdē Leibä, tännäs nink murs seddä,
 nink üttel: Wõtke, söge; Se om minno Jho,, kumb
 se cest murtas; Seddä tolle minno Mälletusseh. Sel-
 Jummal kombel wdē temmä ka Karrikat, perräst Oddan-
 Sõmist, nink üttel: Sesinane Karrik om se wastne

Leppina minno Berren; Seddä teffe nisaggede, kui
teije seddä jode, minno Mälletuffes. Sest nisaggede kui
teije seddä Leibä 'dde, nink seddä Karrikat jode, sis kulur
taae Jssanda Gurma, senni kui temmä tullep. Kä
nind kurjaste seddä Leibä sööp, ebf Jssanda Karrika
joop, se om Jssanda Jbho nink Berrega mölgo. Ent
Juhimanne kinsake hendä essi, nink söge nida sest Leiwäst
nink joge sest Karrikast. Sest se kurjaste säöp nink joop
se sööp nin^o joop hennele essi Sundus, sest et temmä
Wabhet ei te Jssanda Jbhust. Seperräst om ka pallo
Wörku nink Többitsid teije seän, nink mitto maggawa.
Sest kui meije hendä essi sunnisse, sis es sunnitas meid
mitte. Ent kui meid sunnitas, sis karristetast meid J
sandast, et meid se Almaga ärrä ei sunnita.

Ewangeliumma Surel Neliä Päiwäl. Jan. 13, 1.
SEt enne Pasia Pühhä, kui JEsus tuus
 et temmä Tund olli tulnu, et temmä sest
 Almast viddi Essä mannu minnemä, ötse kui
 temmä Ommatfid siin Alman olli armastanu,
 nida armast temmä neid Otsani. Nink per
 räst Sööm Niia, (kui Kurrat jo Juda, Sim
 moni Poja, Iskariotti Söämette olli andnu,
 et temmä teddä ärrä annas:.) Kui JEsus
 tuus, et Essä kiff temmä Kötte olli andnu, nink
 et temmä Jummalast olli wäha lännu, nink
 Jummalama mannu läst: Sis töffe temmä Sööm
 Niast ülles, nink heit omme Keiwid mahha,
 nink wöt Pölle, nink feit henne ümbre. Per
 räst walli temmä Wet Pikki sisse, nink nalki
 Jüngride Jalgu möstma, nink se Pöllega kui
 wata

Watama, kumb temmä umbre olli keüdetu.
 Eis tulli temmä Simmoni Peetri mannu.
 Nink temmä üttel temmä wasta: Eßand, sin-
 nas minno Jalgu mößet? JEsus koste nink
 üttel temmä wasta: Mes minna te, seddä ei tiä
 sinna nüüd mitte, ent sinna saat seddä perräst
 teddä sama. Peter üttel temmä wasta: Jaga-
 wel ei peä sinna minno Jalgu mößema. JEs-
 sus koste tälle: Kui minna sinno ei sa mößema,
 sis ei olle sul Oßa minnoga. Simon Peter üt-
 tel temmä wasta: Eßand, eimitte ütsindä
 minno Jalgu, enge ka Kässi nink Vääd. JEs-
 sus üttel tälle: Kä mößtu om, selle ei olle en-
 nemb waija, kui Jalgu möße, enge temmä om
 kohhalt pohhas. Nink teije ollete puhta, ent ei-
 mitte fik. Sest temmä tees kül omma Ardaand-
 jat. Seperräst üttel temmä: Teije ei olle fik
 puhta. Kui temmä nüüd neide Jalgu olli
 mößnu, sis wöt temmä omme Keiwid, iste jälle
 mahha, nink üttel neide wasta: Kas teije tijäte,
 mes ma teile olle tennu? Teije kutsute minno
 Oppetajas nink Eßandas. Nink teije ütlete
 digede sest minna olle se ka. Kui müüd minna
 se Eßand nink Oppetajia teije Jalgu olle möß-
 nu, sis peäte teije ka tõine tõise Jalgu mößema.
 Sest minna olle teile Genfojo andnu, et teije ka
 nida tede, kui minnä teile olle tennu.

Feriä Johannis Babtistæ.

Jani Päiwäl. Epistli Luggu. Esa. 40, 1.

Römus.

Romustage, römustage minno Rahwast, ütley teij
 Zummal. Pajatage Jerusalemiga arinsaste,
 nink juitustage temmäle, et temmä Göddaminne Otsan
 om, et temmä Üllefobhus andis om antu, et temmä kate
 tewera Jssanda Käest om sanu kige omma Pattu eest
 Heikaja Hääl om Lanen: Walmistage Jssanda Teed
 tekke Wä: ja pääl Teed tassarses meije Zummalalle. Kik
 Org peap üllendetämä, nink kii Mäkke nink Kenko peap
 allandetama: Nink mes kōrower om, se peap öigese sama
 nink mes kōrplik om, peap tassarses Tees sama. Nink
 Jssanda Augustus saap arwalikkus sama, nink kii
 Eihha üttelisse saap näggemä, et Jssanda Su om pajat
 tanu.

Ewangelium Jani Päiwäl. Luk. I, 57.

Snt Elisabetti Nig tulli, et temmä pidde
 Zmale toma. Nink temmä töije Poiga
 Nink temmä Kullä: Rahwas nink Höimo kuu
 liwa, et Jssand suurt Armo temmä man olle
 tennu, nink römustiwa hendä temmäga. Nink
 sündi, kattedammal Päiwäl tulliwa nemmä
 seddä Last umbreleikama, nink nimmetiwa
 reddä temmä Essä Nimmelt Zakkariass. Ent
 temmä Emma koste nink üttel: Gimitte, enge
 temmä peap Janis kutsutama. Nink nemmä
 ütliwa temmä wassa. Sinno Höimlaiste seän
 ei olle io keäke, kel säwane Nimmi om. Nink
 nemmä pilgotiwa temmä Essäle, kuis temmä
 teddä tahhaß nimmitädä? Nink temmä piiris
 Lawwakest, kirjut nink üttel: Jaan om temmä
 Nimmi. Nink nemmä immetelliwa kii. Ent
 temmä

temmä Su nink Keel awwiti seddāmaid ülles;
 nink temmä kōnnel nink kii Jummalat. Nink
 suur Hirni tulli fige neide Kulla Rahwa päle.
 Nink jesamma Ussi saije tedā fige Juda. Ma
 Māggiste pääl. Nink kii, kumma seddā kuliwa,
 wōrttiwa Soāmette nink ütliwā: Mes sest Lat
 sest sanes? Sest Issanda Kässi olli temmäga.
 Nink temmä Essā Zakkariast täüdeti pühhä
 Wainuga; Nink temmä kuult nink üttel: Kit
 tetu olgo se Issand, Israeli Jummal, sest tem
 mä om kōddo oknu nink ärrälunastanu omma
 Rahwast; Nink om meile ülles säädnu Onsusse
 Sarwe, omma Sullase Lawida Koan: Nida
 kui temmä ennemuste om pajatanu, läbbi om
 ma pühhä Prowete Su; et temmä meid ärrā
 päästās meije Wanlaisist, nink kike Käest, kum
 ma meid wihtawa: Nink Armo näüdās meije
 Wannambille, nink mötles omma pühhä Laps
 pingo päle; Se Wandmisse perrā, kumba tem
 mä meije Essāle Abrahammille olli wandnu,
 meile anda, ei meije Peljota, sterräst sedda, kui
 meije omme Wanlaisste Käest olleme ärrāpās
 tetu, teddā oriame, Pühhäussen nink Digussen
 temmä een, fige meije Ello Päiwil. Nink sin
 na Laß peät Kigekōrgemba Prowetis kutsuta
 ma; sest sinna saat Issanda Palge een kaimā,
 temmä Teed walmistama; Nink andma On
 susse Sundmist temmä Rahwale, neide Pattu
 Andisandmissen; läbbi meije Jummalasōame

likko Armo, kumman meid om koddooõnu Tõõ
 seminne Kõrgest. Et temmã paist as neile, kum
 ma Pimmedan nink Surma Warium istwa
 nink saes meije Jalgu Rahho Te pãle. Eni
 Laõ kãstwi, nink sai kanges Waimun. Nink
 temmã olli Lanen senzi Pãiwãni, kui temmã
 hendã Israeli Rahwale piddi nãutmã.

Feriã Visitationis Mariae.

Epistli Maria Kaemisse ehk Kõddo-Oõgmisse
 Pãiwãl. Rõm. 12, 9.

Armo olgo Kawwaluffeta. Wihlage Kurja, nink jãge
 Hã monnu. Bellelik Armo tõine tõise wõsta olgo
 sõamelik, ütõ ruhke Nurustamissega tõise ette. Arge oõ
 laisa se sissen, mes teil sunnis tettã. Olge pallarwa
 Waimun, nink saãdke hendã Nja sisse. Olge rõõmsã
 Lotussen, kannatõlikko Hãddãn, Pãiwussen kindmã
 Arwitage Põhhide Põdust, wõtke Wõrid bããl Mele
 wasta. Sunnitage neid kumma teid perrãnkõusawa.
 Sunnitage nink arge wandõe mitte. Olge rõõmsã Rõõ
 mu, ikkuga, nink ikke Itidega. Olge üttemelelisse tõie
 ne tõise wasta. Arge pũndke kõrgid Assu, enge piddã
 ge hendã Maddalide mannu.

Ewangelium Maria Kõddo-Oõgmisse
 Pãiwãl. Luk. 1, 39.

Et Maria tõsse ulles neilsammul Pãiwil,
 nink lãõ ulle se mãggitse (Ma) ãkkitselt,
 Juda Lina. Nink temmã tulli Zakkaria Kõõ
 ta, nink terwet Elisabettit. Nink sũndi, kui
 Elisabet Maria Terwitãmist kuuld, sis karras
 se Laõ temmã Jhhun. Nink Elisabet tãndeti
 pũhhã

pühhä Waimuga. Nink temmä tännit sure
 Hälega nink üttel: Önnistetu ollet sinna Nauste
 seän, nink önnistet om sinno Jhho Suggu.
 Nink kustas se mulle (johhup,) et minno Jh-
 sanda Emma minno mammu tullev? Sest näts-
 se, kui sinno Terwitamisse Hääl minno Röw-
 sisse tulli, sis karras Röwuga se Laß minno Jh-
 hun. Nink önnis ollet sinna, et sa ollet usknu;
 Sest se saap täudetus, mes sulle Jssandast om
 ütteldu. Nink Maria üttel: Minno Heng
 awustap wäega Jssandat, nink minno Waim
 römustap hendä Jummalä minno Önnisteg-
 giä sissen. Sest temmä om kaenu omma Näut-
 tiko Maddalusse päle. Sest nätsse, sest Ajast sani
 sawa minny önsas kirnä kük Pölwe. Sest
 temmä om suri Assu minnole tennu, knmb
 wäkkew om, nink ferne Nimmi pühhä om.
 Nink temmä Hallestus püssip Pölwest Pölwe-
 ni, neide man, kumma teddä pelgäwä. Tem-
 mä rep Wäkke omma Käe Warrega, nink pil-
 lap ärrä neid, kumma förgi omma omman
 Süddäme Melen. Temmä toukap mahha
 Wäggerid Järie päält, nink üllendäp Madda-
 lid, Nähätsid täüdäp temmä Häga, nink lassap
 Rikkid tuhjä ärrä. Temmä om wasta wötnu
 omma Sullast Jsrael, et temmä mötleß omma
 Armo päle, (nida kui temmä pajatanu om
 meije Wannambille, Abrahammille nink
 temmä Seemille,) iggarweß. Ent Maria jätse
 temmä

temmä mannu lähhud folm Ruud, perräst lä
temmä jälle Roddo.

Feriâ Sanctorum Angelorum.

Epistli Luggup. Mihkli Päiwäl. Jan. 20. 12, 7

Rint Södda töissi Taiwan. Mihkli nint temmä
Engli södda siwa Pissohanna wasta; nint Pissohanna
söddas nint temmä Engli. Nint temmä es löhta mitter
neide Paik es löitá ka ennám Taiwan. Nint se sunn
Pissohand heideti wäljá, se wanna Siuug, kumb Kuit
rais nint Satanaf kufutas, ka kii Ilma árrápettá
heideti Ma pále. Nint temmä Engliid heideti ka wäljá
Nint minna kuli sure Häle Taiwan ütlerár; Müüd om
Dusus nint Wäggi nint Rikkus meije Jummalalla
nint Boimus temmä Kristusselle sanu; Gest et meije
Welliste Pälekaibja om wäljá heidetu, te neide pále
was meije Jummalaa een D nint Päiwá. Nint nem
mä omma teddá árráwáárnu lábbi Wona Berre, nint
lábbi omma Sunnistusse Södda. Nint nemmä ei olle
omma Elo armastanu Surmani. Seperräst olge
rómsa, Taiwa, nint kumma neide sissen elláte.

Ewangelium Mihkle Päiwäl. Matt. 18, 1.

Sesammal Sunnil astsiwa Jungre J
susse mannu, nint ütliwá: Kes om jälle su
remb Taiwa Rikkussen? Jesus heigas ütte
Last henne munnu, nint sääd seddá neidl kerket
te, nint üttel: Töttelikkult, minna üttele teile,
kui teije umbre ei káná, nint ei sa kui Latse, sis ei
sa teije mitte Taiwa Rikkusse. Ká niind henda
essi allanday kui jesinane Last, se om se suremb
Taiwa Rikkussen. Nint te eále säräst Last
wasta

wasta wöttap minno Nimmel, se wöttap min-
 no wasta. Ent fea pahhandap ütte neist wai-
 fust kumma minno sisse uskwa selle olles par-
 remb, et ütš Westi. Kiwvi saas podus temmä
 Kala, nink et temmä saas ärrä uppötetus Wier-
 re, kun fige sinwemb om. Häddä Jlmale
 Pahhandusse perräst; Pahhandus peap jo tul-
 lema: Siski Häddä selle Innimissele, kumma
 labbi Pahhandus tulley. Ent kui sinno Kässi,
 ehk sinno Jalg sinno pahhandap, sis rajo neid
 mahha, nink heidä hennest ärrä. Sul om par-
 remb, jallota nink häddäpolik Ello sisse minnä,
 kui et sul kaš Käš, ehk kaš Jalga om, nink saat
 iggawetse Tulle heidetus. Nink kui sinno Silm
 sinno pahhandap, sis kisso teddä wäljä, nink hei-
 dä hennest ärrä. Sul om parremb, ütte Sil-
 mäga Ello sisse minna, kui et sul kaš Silmä om,
 nink saat Pörgu Tulle heidetus. Kaege, et teije
 ütrefe neistinat siss wäikeisist ärrä ei pölle; Sest
 minna üttele teile, et neide Engli Taiwan nägge-
 wä ikkes minno Essä Palget, kumb Taiwan
 om. Sest Innimisse Poig om tulnu önsaš teg-
 gemä, mes ärräkaddonu om.

Festo Andrea.

Epistli pühhä Andresse Päiwäl. Rom. 10. 9.

Sest kui sinna omma Suga tunnistat Jssandat JEs-
 sust, nink ussut omman Svämen, et Jummal teddä
 Kooljist om ülles ärrätänu, sis saat sa önsaš. Sest Svä-
 mega ussutas Digusseš: Ent Sugga tunnistetäs Innis-
 tusseš.

tusseß. Gese Kirri ütley; Ke temmä sisse ussup, se ei
 sa Hiu sisse sama. Gese ütete Bahhet ei olle siin
 Judalise nink Grefalisse wajjel; Gese setamma om
 tife Essand, rikkas ülle fige, kumma tedda appheik-
 wa. Gese eggäüts, se se Issanda Nimme saap appi-
 heikma, se saap önsaß. Ent kuis nemmä sedda peäwä
 appheikma, kumma sisse nemmä ei olle usnu? Kuis
 nemmä peäwä usma, mes nemmä ei o' e kuulnu?
 Ent kuis nemmä peäwä kuulma ilma Zuttustajatta?
 Ent kuis nemmä peäwä Zutust ütlemä, kui neid ei
 lähhätterä? Nida kui kirjotet om; Kui kauni omma neide
 Zalla, kumma Rahho kulutawa, kumma Hiäd ku-
 lutawa? Ent kii ei kule Nemo Oppust. Gese Esaias
 ütley: Issand, kes meise Zuttust ussup? Eis tulley
 Use Zutusse kuulmissest; Ent Zuttus läbbi Jummalä
 Eduna. Ent minna ütley: Es nemmä olle kuulnu?
 Ja, tööst, neide Hölli om wäljä lännu fige Ma sisse,
 nink neide Eduna fige Ma: Ilma Yiri päle.

Ewangelium pühhä Uddresse Päiwäl.

Matt. 4, 18.

Snt kui Jesus Kalilea Järwe Beren könd/
 sis näggi temmä kaß Wellitsit, Simmo-
 nit, kumb kutsutas Peter, nink Andrest temmä
 Welle, Nota Järwe heitwät, (sest nemmä oll-
 wa Kalla-Mihhe.) Nink temmä ütley neile:
 Tulge minno perrä, minna tahha teid Jnni-
 mine Piidijß tetta. Ent nemmä jättiwä sedda-
 maid omme Wörku mahha, nink lässiwä tem-
 mä perrä. Nink kui temmä säält eembälle läß/
 näggi temmä toisi kaß Wellitsit, Jakkabit Ze-
 bedeuße

bedeusse (Poiga) nink Jani, temmä Belle,
Laiwan omma Essä Zebedeussessa omme Wör-
ku parrandawat. Nink temmä heigas neid.
Ent nemmä jättiwä seddamaid seddä Laiwa
nink omma Essä mahha, nink lätsiwä temmä
perrä.

Festo Tohma.

Epistli Toma Päiwäl. Ewees. 1, 3.

Jummal nink meije Issanda Jesusse Kristusse Essä olgo
kittetu, ke meid om dunnistanu kigesuggutse waimo-
usko Dunistamissaega raiwalikkun Hään, läbbi Kristusse.
Nida kui temmä meid temmä sissen om ärräwakkisenu,
enne Ilma Pohjandamist, et meije ollesse pühhä nink
laimatta temmä een Armastamissen, nink om meid ette
ärräsäädnu Latseusse sisse, Jesusse Kristusse läbbi, henne
wasto, omma Tahmissa Melehä perrä, omma Alurus-
tusse Armo Kirtusseh, kumma läbbi temmä meid om
wastawälikkuf tennu Armun.

Evangelium Toma Päiwäl. Jan. 20, 24.

Ent Tomas üts neist Rahtoistkunnest,
kumb kutsutas Katskessesh, es olle mitte
neide man, kui Jesus tulli. Sis ütliwä ne töise
Jingri tälle: Meije olleme Essandat nännu.
Ent temmä üttel neide wasta: Kui minna ei
näe temmä Kätte sissen Nagla Tähe, nink
wanne omma Sörme Nagla Tähte sisse, nink
wanne omma Kät temmä Külle sisse, sis ei tahha
minna usku. Nink kattesa Päiwä perräst olli-
wa temmä Jingre taas sääl sissen, nink Tomas
neidega; Sis tulli Jesus, kui Usse olliwa kinni
pantu,

pantu, nink sais neide keskette nink üttel: Rahho olgo teijega. Perräst üttel temmâ Tomalle. Kunitâ tännâ omma Sörme, nink kae minno Kässi: Nink kunitâ tännâ omma Käät, nink panne minno Kulle sisse; Nink ärrä olgo umbusklik, enge usklik. Sis koste Tomas nink üttel temmâ wasta: Minno Jssand nink minno Jummal. JEsus üttel temmâ wasta: Sest et sinna minno ollet nännu, Tomas, sis ollet sinna usknu. Onsa omma ne, kumma ei näe, nink siski uskwa.

Festo Conversionis Pauli.

Epistli Luggu p. Paawoli ümbrekäänmisse Päiwäl. Ap. Teg. 9, 1.

Ent Saulus lööts weel ikkes Ahwärdämisse nink Tapmissoga Jssanda Jüngride wasta, nink läs Kõrge Preestri mannu, nink pallel temmâit Ramatuit Tamassusse Roggodussille, et kui temmâ eäle keddäke se Te pääl löwäwäp ollewat, Mehhi ehk Naisi, temmâ neid kinnikeidetu Jerusalemme weäp. Nink kui temmâ minne man olli, nink Tamassusse lähhüde tulli, sis paist äklike felt Walgus Tairwast temmâ umbre, nink temmâ satte mahha Ma päle, nink kuuld Häald hennele ütlewät: Saul, Saul mes sinna minno perränkhusat? Ent temmâ üttel: Jssand, kes sa ollet? Ent se Jssand üttel: Minna olle JEsus, keddä sinna perränkhusat. Sul saap rasse ollema, Astla wasta pölkada. Sis üttel tämmâ Wärrisemisse nink Ärräjämmätämissega: Jssand, mes sa tahhat, et minna peä teggemä? Nink se Jssand üttel temmâ wasta: Tõsse ülles nink minne Lina, sääl peäp sulle

sulle ütteldämä, mes sinna peät teggemä. Ent ne Mihhe,
 kumma temmäga Te päääl olliva, saisiwa nink olliva
 ärräheitinu; Kuliva seddä Hääld kii, nink es näe ted-
 dāke. Ent Saulus tössi Maast ülles: Nink kui temmä
 omme Silmi ülles arwas, sis es näe temmä keddāke.
 Nink nemmä wöttiwa teddā Kät pitte, nink weddiwa
 teddā Tamaskohe. Nink temmä es näe kolmel Päiwäl
 mitte, nink es sō nink es so ka middāke. Ent üts Zünger
 olli Tamaskun. Nimmega Ananias, se wasta üttel Is-
 sand Naggemissen: Ananias: Temmä üttel: Issand,
 sin ma olle. Sis üttel se Issand temmä wasta: Tōsse
 ülles, nink minne tohhe üllisette, kumb kutsutas diges,
 nink küssi Juda Koan ütte perrā, lei Nimmē om Saul
 Earsfest. Gest näetse, temmä peap Valwust, nink temmä
 om nānnu Naggemissen ütte Meest Nimmega Ananias,
 sisse tullawat, nink Kät temmä päle paunawat, et temmä
 jälle näes. Ent Ananias koste: Issand, minna olle mit-
 mast kulu festinatfest Mihhest, kui paljo Kurja temmä
 sinno Pühhile om tennu Jerusalemmin. Nink temmä
 om sin Boimus kõrge Preestrist kinnekeütā kii, kumma
 sinno Nimmē appiheitwa. Ent Issand üttel temmä
 wasta: Minne, fest sesinane om mul üts ärrāwallisetu
 Annum, minno Nimmē Paggauide nink Kunningide
 nink Israeli Easte ette kanda. Gest minna tabha täll e
 näütā kui paljo temmä minno Nimmē perräst peap kan-
 natama. Sis läh Ananias ärrā, wink tulli sinnä Kotta.
 Nink kui temmä Kae temmä päle olli pannu, sis üttele
 temmä: Saul Beill, Issand om minno lähätānu
 (Jesus, ke hendā sulle le Te päääl om näüttnu, kumba
 sinna tullit), et sinna jälle, näes, nink pühhā Boimoga
 saak täüderus. Nink seddāmaid puddesti temmä Silmi
 päääl mahha, kui Somusse. Nink temmä näggi seddā-
 maid

maid jälle. Nink temmä tössi ülles, nink ristiti. Nink
 kui temmä olli Göki wötnu, sis saije temmä kindmäš.

Nink Saulus olli mönd Päwli Jüngridega Samab
 kun. Nink temmä üttel seddämaid neide Kerkun Jut
 tust Kristussäst, et sesamma om Jummalä Poig. Ent
 fik, kumma seddä kulliwä, heitiwä ärrä, nink ütliwä: Se
 se olle sesamma, ke Jerusalemmin perränkiusas fik, kum
 ma seddä Nimme appiheikšiwä; Nink om seperräst tär
 nä tulnu, et temmä neid kiayi feüdetu ärräweäš Kõrge
 Preestride mannu? Ent Saulus saije ikkes wäggerwäm
 häš nink wäard ärrä neid Judalissi, kumma Samastun
 elliwä, nink näüt ülles, et sesinane om Kristus.

Evangelium Paaxoli Umbrekäändmisse

Päiwäl. Matt. 19, 27.

Sis koste Peter, nink üttel temmä wasta
 Nätse, meije olleme fik mahha järnu, nink
 sinno perrä kännu. Mes meile se eest saav.
 Ent Jesus üttel neide wasta: Töttelikkult
 minna üttele teile, et teije kumma ollete minno
 perrä tullu Jällesündmissen, kui Jünimisse
 Poig saay istma omma Luwustusse Järve
 pääl, sis sade teije ka istma kättetöistkümment
 Järgü pääl, nink sundma neid kättetöistküm
 ment Israeli Sukku. Nink eggänts, ke om
 mahha tärnu Raiju, ehk Wellitid, ehk Gösta
 rid, ehk Essä, ehk Emma, ehk Raišt ehk Latši, eh
 Pöldu, minno Nimme perräst, se saav seddä
 saa wörä jälle sama, nink iggawest Eüo per
 rändämä. Ent palio eddimätse sawa wiimät
 se ollema. Nink wiimse eddimätse.

Festo Matthiæ.

Epistli Luggu Maddise Päiwäl.

Ap. Teg. I, 15.

Nink neissammul Päiwäl tössi Peter ülles kessette
 Jungride sekkä, nink üttel; (Ent Rahwa Hulk olli
 Nimmelt ütten koon lähhid sadda päle kaskimmend)
 Mihhe Bellitse, se Kirri p ddi täudetämä, kumba pühhä
 Waim om enne üttelnu lähbi Tawida Su, Judassess,
 se Zubhatajass saije neile, kumma Jesust kinniwõtma.
 Sest temmä olli meijega ütte arwatu, nink olli ütte Am-
 meti Ossa meijega sanu. Sefamma om saatnu ütte Pöllo
 se Ullekocto Palga cest, nink om henda ärräponu, nink
 om kessess kakkle lahku, nink kii temmä Goliko omma
 wäljä puistetu. Nink se om tedä sanu ligille, kumma
 Jerusalemmin elläwä: Nida et sefamma Pöld neide
 omma Kelel kutsutas Akleidama, se om, Berre-Pöld.
 Sest Karlo Samatun om kirjotet; Temmä Maja sago
 pevräts, nink keäke ärrä elgo, se sääl sissen elläp. Nink:
 Temmä Piiskoppi: Nimmetit wötke töine. Sis peäp niid
 ütts neit sinatst Mehhist, kumma meijega omma ollu
 lige se Nja, kummal Istand Jesus meije seän om sisse
 nink wäljä käänu, nink wakkau Jani Nijmissest sani,
 tohhe Päiwäni, kui temmä meist om ülles woetu, temmä
 Ullestössemisse Tunnistajass meijega sama. Nink nemmä
 säädsiwä kas ette, Joseppit, se kutsutas Parsabass,
 Waär, Nimega Justus, nink Maddis. Nink nemmä pid-
 diwä Pa. wust, nink ütliwä: Sinna Istand, lige E wä-
 mide Sundja, wäida ülles üt e neist kättest, kumba suna
 ollet ärräwallitsenu, seddä Orjusse nink Apostleusse Ossa
 wõtma, kummasi Judas om ärrätagganu, omma Paika
 minnema. Nink nemmä heidiwä kisko neide ülle; nink

Elisf sattu Maddise päle. Nink temmä arwati nesde üt
tetoistkümme Apostlide sekka.

Ewangelium P. Maddise Päiwäl. Matt. 11. 25.

S Ollammal Ujal koste JEsus nink üttel:
Minna kitta sinno, Essä, Taitwa nink Ma
Issand, et sinna sedda ollet ärräpeetnu Tarku
nink Moistlikkuide eest, nink ollet sedda arwal
Danu Hullule. Ja, Essä, sest se om nida sinno
Mele perräst olnu. Kik Ujja omma minnole
antu minno Essäst, nink keäke ei tunne Poiga,
kui Essä. Nink keäke ei tunne Essä, kui Poig,
nink kelle Poig sedda tahhap arwaldada. Tul
ge minno mannu fik, kumma waiwatu nink
foornattu ollete: Minna tahha teile Hengust
sata. Wotke minno Jkke henne päle, nink opke
minnust, sest minna olle hiljamelelik, nink Süd
damest mattal; Sis sade teije Hengust löidmä
ommille Uengille. Sest minno Ges om kerge,
nink minno Koorma om kebjä.

Festo Philippi & Jacobi.

Epistli Wilippi nink Jakkabi Päiwäl,

Ewes. 2, 19.

S Is ei olle teije uuud ennemb Wöra nink Kullälisse,
enge Pühhide Kaas, Koddanikko, nink Zummala
Verre; Apostle nink Prohwete Pohja päle ülles tettü,
kun JEsus Kristus essi Mulga-Kiwwi om. Kumman
se terwe Kodka ütte om lidetu, nink kashway pühhäp Ko
as Issandan. Kumma päle teidele ülles tettäs Zume
mala Honeß Waimun.

Ewangelium Wilippi nink Jakkabi Päiwäl.

Jan. 14, 1.

Nink

S Nink temmá úttel omme Júngride wasta:
 Teije Eöä arráheitigo. Uffuge Jumma-
 la sisse, nink uffuge ka minno sisse. Minno Eßä
 Majan om paljo Honid. Kui se nida es olles,
 sis ütles minna teile: Minna lá teile Uffend
 walmistama. Nink kui minna lá, nink walmis-
 ta teile Uffend, sis tulle minna jälle, nink tahha
 teid henne mannu wotta; Et teije ka ollete.
 kun minna olle. Nink kohhe minna lá, seddá
 tijaate teije, nink Teed tijaate teije ka. Tomas üt-
 tel temmá wasta: Eßand, meije ei tija kohhe
 sinna láat; nink kuis meije woime Teed tedá?
J Esus úttel temmá wasta: Minna olle se Te
 nink Ewisidus nink Ello; Reake ei tulle Eßä
 mannu, kui lábbi minno. Kui teije minno tun-
 nesse, sis tunnesse teije ka minno Eßä. Nink sest-
 sani tunnete teije teddá, nink ollete teddá nan-
 nu. Wilip úttel temmá wasta: Eßand, náidá
 meile seddá Eßä, sis om meil kül. **J** Esusse úttel
 temmá wasta: Mi kawwa Uliga olle minna teije
 man, nink sinna ei tunne minno? Wilip, ke
 minno náev, se náev seddá Eßä. Kuis sinna sis
 úttel, náidá meile seddá Eßä? Es sinna uffu,
 et minna Eßä sissen olle, nink et Eßä minno sis-
 sen om? Reid Sonnu, kumbe minna teile pa-
 jata, ei pajata minna mitte kennest essi; Ent se
 Eßä, keá minno sisse jáap, se teev neid Zekko. Us-
 tule minno, et minna olle Eßä sissen, nink et Eßä

minno sissen om. Ent kui teije ei ussu, sis ussuke
 minno neide Teggode perräst. Töttelikkult,
 töttelikkult minna ütleteile: Ke minno sisse uss
 sup, se saap ka neid Tefko teggemä, kumbe min
 na te, nink saap weel surembid neid teggemä.
 Gest minna lä omma Essä mannu. Nink mes
 teije eäle sade pallemä minno Nimmel, seddä
 tahha minna tetta: Et Essä auwustetas Pos
 jan. Kui teije middäke sade pallemä minno
 Nimmel, seddä tahha minna tetta.

Festo Petri & Pauli.

Epistli Luggu Peetri Päiwäl. Ap. Teg. 12, 1.
 Ent wol Ajal wöt Kunningas Herodes Kätte, mön
 nele Roggodussesi Kurja tetta. Nink temmä tay
 ärrä. Zakkabit, Zani Belle, Mägaga. Nink kui
 temmä näggi seddä Judaliste Meleperräst ollewat, sis
 wöt temmä päle se ka Peetrit kinni. (Ent sis olliva
 maggusa Peiwä Päiwä.) Nink kui temmä teddä oll
 kinni wötnu, sis pand temmä teddä Wangi, Torni,
 nink and teddä nelli Nelsjändikro Svämeste Kätte hoit
 ra. Nink perräst Wasja-Pühhä möttel temmä tei Pä
 ärrätappa. Nink Peter peti käl Wangin, ent Rog
 godussesi peti jätmätta Palwust temmä eest Jummalä
 pole. Nink kui Herodes teddä taht ette turwa, sis
 maggasi Peter tollsammal Döl kätte Svä-Meeste wai
 jel, kätte Abhilidega kinni keudetü. Nink Hoidia
 hoitswa usse een Wangi Torni. Nink nässe, Issan
 da Engel sais (saäl,) nink Walgus paist Kotta. Nink
 temmä stougas Peetri Kälge, ärrät teddä ülles nink
 üttel: Tösse peä ülles. Nink temmä Abhila fatterwa
 mahha temmä Käest. Nink se Engel üttel temmä
 wasta:

wasta: Keüda Wödd wöle, nink kangi Zalgu. Nink
 temmä teggi u.dä. Nink temmä üttel tulle; Heida
 omma Säyki benne umbre, nink tulle minno perrä.
 Nink temmä tulli wäljä, nink läs temmä perrä, nink
 es tijä mitte, et se töisi olli, mes se Eugli läbbi sündi;
 Enge temmä möttel bendä Näagemijt näggerwät. Ent
 kui nemmä eesmätsse nink töise Wöbhi läbbi ollowa läns-
 nu, sis tulliwa nemmä se rawwatsse Wärräjä ette,
 kumb Lina weap; se arwoti neise hennest eisi ülles. Nink
 nemmä lätsiwä wäljä, nink karmewä ütte Ullisset ed-
 disi. Nink se Engel lahku seddämaid temmäst ärrä.
 Nink kui Peter jälls benne mannu tulli, sis üttel tem-
 mä! Müüd tijä minna töttest, et Issand omma Eug-
 lit om lähhätänu, nink minno ärrä pästnu Herodesse
 Käest, nink eigest Juda-Nahwa Dotmiffest.

Evangelium Peetri Päiwäl. Matt. 16, 13.

Ent Jesus tulli Zesarea; Wilippi Kottuste
 süsse, nink kusse ommit Jungriit nink
 üttel: Reddäs Nahwas minno ütley ollewat,
 se Jnimmisse Poiga? Ent nemmä ütliwä:
 Mönne ütlewä sinno Janis Kristiäs; Mönne
 Eliaß; Mönne Jeremias, eht üttest Prowe-
 rist. Temmä üttel neide wasta: Reddäs sis teie
 ütlete minno ouewat? Sis koste Simon Pe-
 rer nink üttel: Sinna ollet Kristus, elläwä
 Jummala Poig. Nink Jesus koste nink üttel
 temmä wasta: Dnnis ollet sinna Simon,
 Jonasse Poig, sest Lihha nink Berri ei olle
 sulle seddä mitte arwaldanu, enge minno Es-
 sä, keä Taiwan om. Ent minna üttele sulle ka-
 Sinna

Sinno ollet Peter, nink sesamma Pae päle tahha minna omma Koggodust ülles tetta: Nink Pörgu Wärräjä ei peä seddä mitte ärräwäärmä: Nink minna tahha sulle Taiwa Rikkusse Wötmid anda: Nink mes sinna Mia pääl saat keitmä, se peäp ka Taiwan ollema keidetü: Nink mes sinna Mia pääl saat pästmä, se peäp Taiwan ollema pästetu. Sis keeld temmä omme Jungriid, et nemmä seddä kelleke es peä ütlemä, et temmä om JESUS KRISTUS.

Festo Jacobi.

Epistli Jakkabi Päiwäl. Rom. 8, 28.

Ent meije tšäme, et nelle kumma Jummalat armastatwa, kii Hääh tulley, kumma Ettewötmisse perrä omma kutsutu. Sest kumbe temmä enne om ärrätundnu, neid om temmä ka eite ärrä säädnu omma Poja Palles saarnatseh, et temmä Esik olleh mitma Welliste seän. Ent kumbe temmä ette om ärräsäädnu, neid om temmä ka kutsuu; Nink kumbe temmä om kutsuu, neid om temmä ka öigeh tennu; nink kumbe temmä öigeh om tennu, neid om temmä ka aumustanu. Mes meije sis se päle tabhame üteldä: Kui Jummal meije pool om, kes meije wasta woip ulla? Ke ommale Pojaleke ei olle Armo andnu, enge om teddä meije kike eest ärrä andnu. Kuis temmä sis es peäh temmäga meile kii kinkmä? Kes tabhap Jummalala Ärräwällituide päle kairwata? Jummal om, keä öigeh teep. Kes om, keä hukka tabhap panna? Kristus om, keä ar ä om kolu, ent paljo ennämbeste, keä ka ülles om tösnu, ke ka Jummalala hääl Käet om, ke ka meije eest palley. Kes meid tabhap lahbutada Kristusse Armust? Willitsus ehk Höddä, ehk Perränkiusatus? Eh

Eht Nalg, eht Allastus, eht Oht, eht Mööl? (Nida kui firjotet om; sinno perräst tappetas meid kige Päiwä: Meije olleme arwatu kui Loido-Lambis) Ent se kige sissen wärräme ennämbest ärrä, läbbi se, kää meid om armastanu. Gesti minna ölle julge se päle, et Surm, ei ka Ello, ei ka Engel, ei ka Wald, ei ka Wäggi, ei ka Ollew, ei ka Tullew, ei ka Kõrgus, ei ka Sürwius, ei ka ütšike nu Lood. Üssi ei woi meid lahbutada Jummalä Armust, kumb om Kristusse Jesusse meije Jhanda sissen.

Evangelium Jakkabi Päiwäl. Matt. 20, 20.

Jss tulli Zebedeusse Poige Emma temmä mannu omme Poigega, kummard nink pallet temmält middäke. Ent temmä üttel temmä wasta: Mes sinna tahhat? Temmä üttel: Ütle, et nesiinatse minno kas Poiga istwa ütš sinno hääl, nink tõine sinno kurral Käel, sinno Rikkussen. Ent Jesus koste nink üttel: Teije et tija, mes teije pallete. Kas teije woide seddä Karrikat juwwa, kumba minna sa joma, nink se Ristmissäga sada ristitus, kummaga minna ristitää? Memmä ütliwä tälle: Meije woime. Nink temmä üttel neide wasta: Minno Karrikat peäte teije kül joma, nink se Ristmissäga, kummaga minna ristitää, peäte teije sama ristitus; Ent minno hääl nink kurral Käel istu, ei ölle mitte winnul anda, enge (se antas) neile, kummille se om walmistetu minno Essäst.

Festo Laurentii.

Epistli Lauritse Päiwäl. 2. Kor. 9, 7.

Eggäüts nida kui temmä omman Edämen om ette wõtmu:

roönu: Eimitte Melepahhaga, et ka wäggisi. Eest
 roönsat Andjat armastap Jummal. Ent Jummal woip
 satta kige suggust Arms rikkalikkult teije seän ollema; Et
 teil ikkes kigin käl olleß, ninñ rikka ollesse kigele häle Teg-
 gole. Nida kui kirjotet om: Temmä om wäljä pillanu,
 ninñ Waihtille andnu, temmä Digus jaáp iggawesß. Ent
 keä Semend Kälwjallesse jaggap, se saap ka keibä Eögisß
 jaggama, n:n teije Semend soetama, ninñ teije Digusse
 Wilja kaswatama.

Ewangelium Lauritse Päiwäl. Jan 12, 24.

Söttelikkult, töttelikkult minna ütlesse teile:
 Kui Nisso Terrä Ma sisse saddaden ärrä
 ei kole, sis jaáp temmä ütfindä. Ent kui temmä
 ärräkoley, sis toop temmä paljo Wilja. Keä
 omma Ello armastap, se saap seddä ärräka-
 tama; Ninñ keä omma Ello wihkap sensinat-
 sen Ilman, se saap seddä iggawetse Ello sisse
 hoidma. Keä minno tahhap orjata, se tulge
 minno perrä. Ninñ kun minna olle, sääl peap
 minno Sullane ka ollema. Ninñ se minno
 orjap, seddä saap Essä auwustama.

Fetto Bartholomæi.

Epistli püh. Pärtli Päiwäl. 2 Kor. 4, 7.

Ent meil om uisuggune Barra sawwusen Annumin,
 et se ülleüldlik Wäggi olleß Jummal perrält, n nñ
 eimitte meist. Meil om kigin Paignu Willitsust, ent meije
 ei lä se sissen hukka. Meije olleme kätte Kalo pääl, ent meid
 ei wäärtä fatteß Möttest ärrä. Meid perränkiusatus,
 Ent meid ei jäätetä mahha. Meid wajotetas alla, ent
 meije ei sa hukka. Meije kanname ikkes (omman) Jhhun
 ämbrekaot Issanda Jesusse Koolmist, et ka Jesusse Ello
 meije Jhhun arwalikkusß saasß.

Ewan

Evangelium Pärli Päiwäl. Luk. 22, 24.

Ent neide sekkä tössi ka Niid, kes neist piddi surembas petämä. Ent temmä üttel neile: Rahwa Kuninga wallitsewa neide ülle, nink neide Wäggewid kutsutas armolikkus. Ent teije ei mitte nida. Enge se Suremb teije seän olgo kui Noremb, nink se Ullemb kui Orri. Sest kes om suremb? Ke Lawwa man istup, ehl keä orjap? Es se, keä Lawwa man istup? Ent minna olle teije seän kui se, keä orjap. Ent teije olle e ne, kumma minno mannu omma jänu minno Riisatusfen. Nink minna säe teile Kuning Rikkust, nida kui minno Essä mulle om säädnu; Teije peäte söma nink joma minno Lawwa pääl minno Rikkussen, nink istma Järgü pääl, nink sundma neid kätstöistkumend Israeli Sukku.

Festo Matthæi.

Epistli pühh. Matteuse Päiwäl. 1 Kor. 12, 4.

Ent Ande omma mitmasuggutse, ent sesamma Waim Nink Ammeti omma mitmasuggutse, nink sesamma Issand. Nink Teo omma mitmasuggutse, ent sesamma Jummal om, ke lik kigin tallitap. Ent eggäütte hiffett näütwa hendä Waimo Ande (Lähhembä) Tullus. Sest üttele antas läbbi Waimo Targussfest pajatada, ent tö selle Tundmissfest lönnelda, sesamma Waimo perrä. Ent töiselle (antas) Usku sensamman Waimun. Ent töiselle Süttitämisse Andet sensamman Waimun. Ent töiselle wäggewid Telko tettä, ent töiselle Kirja selletäädä, ent töiselle Waimu lahjutada, töiselle mitmasuggu

inggu Keeld; Ent töiselle Kele Selletämist. Ent seddä
teep kif ütš nink sesaimma Waim, nink jaggap eggäut
telle omma, nida kui temmä ta'hap.

Ewangelium pub. Matreusse Päiwäl. Matt. 9, 9.

Sink kui Jesus säält ärrä läk, nägai tem
mä ütte Innimist Tulli man istwat, kumb
kutsuti Matreus; Nink üttel tälle: Tulle min
no perrä. Nink temmä tössi ülles, nink läk tem
mä perrä. Nink sündi, kui temmä temmä Koan
Lawwa man iste, nässe, sis tulliwa paljo
Müütnikko nink Pattatse, nink istsiwa Jesusse
nink temmä Jüngridega Lawwa mannu. Kui
Wairiseri seddä näjewä, ütliwä nemmä tem
mä Jüngride wasta: Nink perräst sööp teije
Oppetaja Müütnikuide nink Pattatsidega?
Ent kui Jesus seddä kuuld, sis üttel temmä nei
le: Kangil ei olle mitte Ursti waija, enge Töb
bitsil. Ent nunge nink opke mes se om: Minna
tahha Armo nink eimitte Ohwrid; Sest minna
ei olle mitte tulnu kutsma Digedid, enge Pat
tatsid Pattust: Käändmisse pole.

Festo Simonis Judæ.

Epistli Simmoni Päiwäl. 1. Peetr. 1, 3.

Summal nink meije Issanda Jesusse Kristusse Essä
Solgo kettetu, keä omma sure Hallestusse perrä meid
jälle om sunnitänu elläwelle Totusselle, läbbi Jesusse
Kristusse Ulestössemisse Kooljist, ilmhuffaminnemättä
nink pürretämättä nink ärränärwämättä Perrändus
sek, kumb meile Laiman om tallette pantu; kumb Jum
mala Wäen läbbi Ussu hoijetas Omistusselle, kumb wale
mis

mis om awwalikkus lama wiimsel Njal. Kummant
 teije sade rōmisa ollema, kumma nūd weidikesse (nie
 da kui sūnnis) kurba ollete mitman Kiusatusen; Et
 teije Ussu Kiusatus parrembas lōitas hukkaminnewāt
 Kulda, kumb Tulle lābbi Kiusatas, Kūtusseß, An-
 wuß nink Urowuhtusseß Jesusse Kr. stusse Urowalda-
 missen; Kumba teije nāggāmättā armastate, kumma
 sisse teije niūd ussute, ehl teije teddā kıl ei olle nānnu,
 nink rōmustate hendā ārrāpajatamatta nink ausalikkō
 Rōmuga, omma Ussu Orsa saijen, Henge Dmistrust.

Evangelium Simmni Päiwäl.

Jan. 15, 17.

Seddā kāsse minna teid, et teije tōine tōist
 armastate. Kui Jlm teid wihkap, sis
 teedte, et temmä minno enne teid om wihka-
 nu. Kui teije Jlmast ollesse, sis armastas
 ka Jlm omma; Ent sest et teije Jlmast ei olle,
 enge et minna teid Jlmast olle ārrāwallitsenu,
 seperrāst wihkap teid Ulm. Mōtlege se Sōn-
 na päle, mes minna teile olle ütelnū: Sub-
 lane ei olle suremb omma Essandat. Kui nem-
 mä minno omma perrānkiusanu, sis sawa
 nemmä ka teid perrānkiusama. Kui nemmä
 minno Sōnna omma piddānu, sis sawa nem-
 mä ka teije (Sōnna) piddāmā. Ent seddā
 sawa nemmä teile kıl teggemā minno Nimme
 perrāst, et nemmä seddā ei tunne, ke
 minno om lahhatānu.

Keije Issanda Jesusse

Kristusse Kannataminne nink

Koolminne, neljä Ewangeliste perrä ülles kirjotetu.

Sit* maggusa Leiwa Pühhä olli lähhün, kumb
kutsintas Pasja; Sis üttel Jesus omme Jüng
vide wasta: Keije tijäte, et kätte Päiwä perrä
Pasja-Pühhä saap, nink se Irnimisse Poig saap ärrä
antus Nisti päle purwa.

Greek. Keel hapnematta.

Sis koggosüwa hendä kolko Körge-Preestri nink Kir
jatundja nink Rahwa Wannamba, se Körge-Preestri
Kotta, kumb kutsuti Kaiwas, nink peijewä Nouwwo
kuitas nemmä Kawwalussega Jesusi kinniwottasse
nink ärrätappasse; Eest nemmä pelgüwä Kawwas
Ent nemmä ütliwä: Eimitte Pühhäl, et ütjike Nässä
minne Rahwa seän ei tösse.

Kui niind Jesus olli Petanjan, Simmoni, se Piddä
litöbbitse Kwan, sis ast temmä mannu üts Na ne, sel olli
üts Klaas selge nink ülli kalli Nardi Oliga, nink tem
mä murs se Klasi katsik, nink kallas seddä temmä Pä
päle, kui temmä Lawwa man iste. Kui temmä
Jüngre seddä näijewä, saiwa nemmä wihtatseh, nink
ütliwä: Minktarbis es om sesinane hukkus? Eest
sesinane Oli olleh woinu ennamb kui kolme saa Teng
eest sada ärrämüdu, nink Waistille antus. Nink
nemmä nürriwä temmä päle.

Kui Jesus seddä moist, sis üttel temmä neide wasta:
Mes Murret tede telje selle Näiselle? Temmä om hääd
Tödd

Eövd minnole tennu. Teil om ikkes Waiši teije man,
 nink kui teije tahhate, sis woide neile hääd tetä: Ent
 minno ei olle teil mitte ikkes. Temmä om tennu, mes
 temmä om woinu, et temmä seddä Dii minno Jhho päle
 om kallanu, sis om temmä ette rühknu minno Jhho
 woidma, minno Mattusseß. Eöttelikkult, minna ülle
 teile; tun üssite Armo Oppus saap juttustetus fige Il-
 ma sissen, saäl saap ka üteldus, mes temmä om ten-
 nu, temmä Mälletusseß.

Ent Satannas olii lännu Juda sisse, kumb Wäär
 Nimmelt kutsuti Iskariot, kumb olii neide Katteröist-
 kumne Arwust. Nink temmä läh nink pajat Körde
 Peerire nink Pameestega, et temmä teddä neile ärrä-
 annas, nink üttel: Mes teije mulle tahhate anda,
 minna tahha teddä teije Kätte sata? Ent kui nemmä
 seddä kutima, sis saiwa nemmä rödmsaß, nink ängsiwä
 tälle kölmkummend Höpperiikki. Nink temmä t. ut sed-
 dä. Nink toost Ajast sani ots temmä Nourwo, teddä
 neile ääranda Tullitä.

Ent eesmätsel maggusa Leiwä Päiwäl, kummal Pas-
 ja Lammas piddi tappetama, tulliwä Jüngre Jesusse
 mannu, nink ütliwä temmä wasta: Kohhes sinna tah-
 hat, et meije läme, nink walmistame sulle Pasja-Lam-
 mast sümwä? Nink temmä lähhat Peerit nink Jani,
 nink üttel neide wasta: Minge Lina. Nink näse, kui
 teije sinna sisse tullete, sis saap üts Jnniminne teije wasta
 tullesma, se kannap ütte We Krusi. Minge temmä perrä
 sinna Kotta, kohhe temmä sisse läh, nink ütlege Koa Es-
 sandalle: Oppetaja üttele sulle: Minno Lig om läh-
 hün, minna tahha sinno man Pasja piddäda, omme
 Jüngridega. Kus om se Hone, tun minn omme Jüng-
 ridega woi Pasjat sümwä? Nink temmä saap teile näu-

má suurt ehhitetu Tarret: Sääal walmistake. Ent
nemmä lätsiwá árrá, nink wísiwá uida, kui temmä
neile olli üttelnu. Nink nemmä walm siwa Pasjat.

Ent Oddangul tulli temmä, nink ište mahha, nink ne
kats töistkummend Apostlit temmäga. Nink temmä
üttel neide wasta: Minna olle Himnuga himmustanu,
seddá Pasjat teijega siwawá, enne kui minna kannata.
Sest minna üttele teile, et minna ei sa ennám sesti söma,
senni kui se táudetas Zummala Rikkussen. Nink temmä
wót Kariikat, tánnas nink üttele: Wótle seddá, nink jag
gage benne sekká. Sest minna üttele teile, et minna ei sa
ennám sesti Wina. Pu Wiljast joma, senni kui Zum
mala Rikkus tullep, senni Päiwani, kui minna seddá
wastsest sa joma teijega, minno Essá Rikkussen.

Nink kui nemmä olliwá sönnu, sel Ssel, kummal tem
mä árráanti, sis wót Issand JEsus Leibá, tánnas, nink
murs seddá, nink and neile Zingrile nink üttele: Wótle
söge, se om minno Jhho, kumb teiji eest antas: Seddá
tekke minno Mälletussef. Selsammal kumbel wót tem
mä ka Kariikat, peräst Oddango Sömist, tánnas nink
and neile, nink üttele: Zoge lik se sisset. Sesiwane Kar
rik om se wastne Lepping minno Berren, kumb teije nink
mitma eest árráwaltetas, Pattu Andisandmissesf. Sed
dá tekke, nisagede, kui teije seddá jode, minno Mälletus
sesf. Nink nemmä joiwá sesti lik.

Ent enne Pasja-Pühhá, kui JEsus tuus, et temmä
Zund olli tulnu, et temmä sesti Zlmast pidoi Essá mannu
minnemá, ötse kui temmä Ommadsid siin Zlman olli
armastanu, nida armast temmä neid Oslani. Nink
peräst Sööm Niga (kui Kurrat jo Zuda, Simmoni
Poja, Zfariotti Söámette olli andnu, et temmä teddá
árráannasf;) kui JEsus tuus, et Essá lik temmä Kátte
oli

Olli andnu, nink et temmä Jummalast olli wäljä lanau,
 nink Jummalala manna lähs; Sis tössi temmä Eöömne
 Ajast ülles, nink heit omme Reiwid mahha, nink wöt
 Pölle, nink feüt henne umbre. Perräst; walli temmä
 Wee Pekki sisse, nink naksi Gungride Zalgu möskma,
 nink se Pöllega kumwatama, kumb temmä umbre olli
 feüdetu. Sis tulli temmä Simmoni Petri mannu.
 Nink temmä üttel temmä wastta: Essand, sinnos minno
 Zalgu mösket? JEsus koste nink üttel temmä wastta:
 Mes minna te, seddä ei tija sinna nuüd mitte, ent sinna
 kaat seddä perräst tedä sama. Peter üttel temmä wastta:
 Jaggawel ei peä sinna minno Zalgu möskma. JEsus koste
 te tälle: Kui minna sunno ei sa möskma, sis ei olle sul
 Ossa minnoga. Simmon Peter üttel temmä wastta:
 Essand, eimitte ütfindä minno Zalgu, enge ka Kässi nink
 Vääd. JEsus üttel tälle: Kä mostu om, sel ei olle en
 namb waija, kui Zalgu möske, enge temmä om kobbalt
 pohhas. Nink teije ollete puhta, ent eimitte kil. Sest
 temmä tees käl omma Ardaandjad, seperräst üttel tem
 mä: Teije ei olle kil puhta.

Kui temmä nuüd neide Zalgu olli mösknu, sis wöt
 temmä omme Reiwid, iste jälle mahha, nink üttel neide
 wastta: Kas teije tija te, mes minna teile olle tennu?
 Teije kutsute minno Oppetajak nink Essandak. Nink
 teije ütlete digede, sest minna olle se ka. Kui nuüd minna,
 se Essand nink Oppetaja, teije Zalgu olle mösknu, sis
 peäte teije ka töine töise Zalgu möskma. Sest minna olle
 teile Enkojo andnu, et teije ka nida tede, kui minna teile
 olle tennu. Töttelikkult, töttelikkult minna üttel teile:
 Sullane ei olle suremb omma Essand, ei ka Apostel
 suremb kui se, ka teddä om lähhätänu. Kui teije seddä
 tija te, sis ollete önsä, kui teije seddä tede, Minna ei üttele
 mitte,

mitte teist eigist. Minna tija, kumbe minna olle ärrä
 wallitsenu, enge et Kirri saas täudetus: Kä minnoga
 Leibä sööp, se sokkup minno Zalguga. Minna ütlet teile
 nüüd, enne kui se sunnip, et, kui se lünnip, teije ussute, et
 minna se olle. Töttelikkult töttelikkult minna ütlet teile:
 Kä eäle seddä wastawöttap, seddä minna sa lähhatämä,
 se wöttap minno wasta, ent kä minno wasta wöttap,
 se wöttap seddä wasta, kä minno om lähhatänu.

Kui JEsus seddä olli ütletnu sis saije temmä murres
 likkus Waimun, nink tunnisti nink ütlet: Töttelikkult,
 töttelikkult minna ütlet teile, et üts teije seäst, kä minnoga
 sööp, saap minna ärräandma. Nätse, minno Ärräandja
 Kässi om minnoga Larwa pääl. Nink Jüngre saiwä
 wäega kurwast, saiwä töine töise päle, nink es tija mitte,
 kummast temmä ütlet. Nink nemmä naksiwä küssitelles
 mä essi heune wajel, kes jälle heist olles, kä seddä saas teg
 gemä, nink naksiwä üts töise perrä temmä wasta ütlemä:
 Zsand, kas minna se olle? Nink töine: Kas minna se
 olle? Ent temmä koste nink ütlet neide wasta: Üts neist
 Katstoisikümnest, kä minnoga Lürwa sisse kastap, saap
 minno ärräandma. Jnnimisse Poig lät kül, nida kui
 Mouru om petu, nink temmäst om kirjotetu, sissi Häddä
 selle Jnnimisselle, kumma läbbi Jnnimisse Poig ärräan
 tas, temmä olles parremb, et sesamma Jnniminne es
 olles sundinu. Sis koste Judas, ka teddä ärräand, nink
 ütlet: Rabbi, kas minna se olle? Temmä ütlet temmä
 wasta. Sinna ütlet seddä. Ent üts temmä Jüngrist
 iste Larwa man JEsusse lähhükessen, kumba JEsus
 armast, selle pilgut Simon Peter, et temmä piddi nou
 ma, kes se olles, kummast temmä ütlet. Ent temmä
 läänd hendä JEsusse Riina neale, nink ütlet temmä
 wasta: Essand, kes se om? JEsus koste: Temmä om,
 selle

Felle minna Vallakest sisse kasta nink anna. Nink temmä kasta Vallakest sisse, nink and seddä Judalle Simmons (Vosalle) Iskariotille. Nink se Vallakesse perrä läh Satanäs temmä sisse. Sis üttel Jesus temmä wasta: Mes sa teet, seddä te peä. Ent seddä es tija keäke neist kumma Larwa man istewa, melles temmä seddä temmä wasta üttel. Sest möune mööliwa, et Judal Puug olli, Jesus tälle ütelnus: Osta, mes meile waja om Puh-hi: Eht, et temmä Wajstille middäke annas. Kui temmä niüd seddä Vallakest olli wötuu, sis läh temmä seddämaid wäljä: Nink se olli Ose.

Ent kui Judas olli wäljä länuu, sis tössi Niid neide sekkä, kes neist piddi surembas petämä. Ent temmä üttel neile: Rahwa Kuninga wallitsewa neide ülle, nink neide Waggawid kutsutas armolikkus. Ent teije eimitte nida: Enge se suremb teije seän olgo kui noremb, nink se üllemb, kui Orri.

Sest kes om suremb? Kä Larwa man istup, eht kä orjap? Es se, kä Larwa man istup? Ent minna olle teije seän, kui se, keä orjap. Ent teije ollete ne, kumma minno mannu omma jänu minno Kiusatussen. Nink minna säe teile Kuning-Nikkust, nida kui minno Essä mulle om säädnu, et teije peäte sömä nink joma minno Larwa pääl, minno Nikkussen, nink istma Zärgi pääl, nink sundma neld kätöistkimmend Israelli Sukku.

Sis üttel Jesus, niüd om se Zünemisse Poig ärrä-selletetu, nink Zummal om ärräselletetu temmä sissen. Kui Zummal temmä sissen om ärräselletetu, sis saap ka Zummal teddä henne sissen ärräselletämä, nink saap teddä peä ärräselletämä. Eatse kesse, minna olle weel weidi Aiga teije man. Teije sade minno ohma, nink jöise kui minna Judalijte wasta ütli: Kohhe minna lä, sinmä et

woi teije mitte tulla; Nida ütle minna nüüd ka teile. Wastset Käsku anna minna teile, et teije tõine tõist armastate, nida kui minna teid olle armastanu, et teije ka tõine tõist armastate. Gest sawa kel tündma, et teije minno Zingre ollete, kui teil Armo tõine tõise waijel om.

Simmon Peter üttel temmä wasta: Essand, Kõhhes sinna läät? Jēsus koste tälle, Kõhhe minna lä, sinna ei woi sinna nüüd minno perrä tulla, ent perräst saat sinna minno perrä tulles. Peter üttel temmä wasta: Essand, melles minna nüüd ei woi sinno perrä minna? Minna tabha omma Ello sinno eest jättä. Jēsus koste tälle: Sinna tabhat omma Ello minno eest jättä? Simmon, Simmon, näitse, Satanas om tõid püüdnu seglada kui Nisso. Ent minna olle sinno eest pällenu, et sinno Wt ärrä es löppeß. Nink kui sinna henda ütseõrd ollet umbre käändnu, sis kinnitā omme Wellitsid. Ent temmä üttel tälle: Essand, minna olle walms, sinnoga Wangi nink Surma minnema. Ent temmä üttel: Tõttelikkust, tõttelikkust minna ütse sulle, Peter, Kikkas ei sa täambā mitte kirgimā, enne kui sinna kolinkõrd ollet ärräsalgnu, henda minno tandwat. Nink temmä üttel neile: Kui minna teid olle lähätānu Pungata nink Paunota, nink Kängatā, kas teile eäle middāke om pudu? Ent nemmä ütliwā: Ei middāke. Sis üttel temmä nelle: Ent nüüd, kel Punga om, se wõtke, selsammal kombel ka Pauna. Nink kel ei olle, se müge ärrā omma Särki, nink ostke Mõka. Gest minna ütse teile, et ka seddā weel minno kullen peap täudetāmā, mes kirjotet om: Temmä om Kirjateggiidi sekkā arwatu. Gest sel, mes minnust, om (Kirjotetu,) om Dis. Ent nemmä ütliwā. Essand, näitse, sin om kas Mõka. Ent temmä üttel neile: Reid om kui,

Nink

Nink kui nemmä Kittusse Lantlo olliva lauluu, sis lās
 JEsus wäljā omma Kombe perrā ülle Kidroni Jō,
 Oli Mäe mannu. Nink temmä Jüngre lätšiwā ka tem-
 mä perrā. Sis üttel JEsus neide wasta: Selsinatsel
 Döl sade teije hendā fik minnušt pahhandama. Gest
 firjotet om: Miina sa Karjust lömä, minē Karja Lamba
 sawa ärräpallatus; Ent kui minna olle ülles töšnu, sis
 tabha minna teije ette minnä Kaliläa Male. Ent Peter
 koste, nink üttel temmä wasta: Kui nemmä ka hendā
 fik minnušt saissi pahhandamo, siski ei tabha minna hendā
 eale pahhandada. JEsus üttel temmä wasta: Tötte
 sikint, minna üttele sulle: Tämbä selsinatsel Döl, enne
 kui Kiffas takkōrd kirrey, saat sinna minno kolmkōrd
 ärräsalmga. Ent temmä üttele weel päleke: Kui minna
 ka sinnoaga peä ärräkoolma, sis ei tabha minna sinno
 mitte ärräsallata. Nida ütliwā ka fik Jüngre. Sis
 tuli JEsus neidega üttele Moisa mannu, se kutsuti Keise-
 mane, saäl olli üts lid, sinnä lās temmä sisse, nink tem-
 mä Jüngre. Ent Judas, ka teddā ärrā and, tees ka seddā
 Paila; Gest JEsus tuli sinnä saggede lokko omme
 Jüngridega. Sis üttel JEsus omme Jüngride wasta:
 Niste sija, senni kui minna sinnä lä nink Palwust peä.
 Nink temmä wöt hennega Peetrit, Zakkabit nink Zani,
 neid kaš Zebedeusse Poiga, nink naksi murretama, wär-
 risemā nink wabhisema. Nink temmä üttele ne de wasta:
 Minno Heng om wäega murreliik, ammal Gurmani:
 Säge sija, nink walwke minnoga. Pallege, et teije Riis-
 satusse sisse ei jobhu. Nink temmä taggasi neist ärrā läš-
 hüd Kirowi-Passengo Maad, nink satte Pölwile mahha
 omma Palge päle, Ma päle, nink pallel, et, kui se woisš
 olla, se Lund temmäst möda lääs, nink üttele: Abba,

Ysa, sinna woi kif tettå, wotta seddå Karkat minnust
 årrå. Ent siski, årrå sundko mitte mes minna tabba
 euge mes sinna tabbat. Nink temmå tulli omme Yunge
 ride mannu, nink löis neid maggarwat, nink üttel Peetri
 traasta: Simmon, kas sinna makkat? Es sinna löhta
 ütte Tundi minnoga walwa? Walrøke, nink vallege, et
 teise Kiusatusse sisse ei jobbu. Waim om käl ussin, ent
 löhta om nörl. Ebist förra löts temmå jälle sinna,
 pallel nink üttel: Minno Esså, kui se Karkat ei woi möddi
 minna minnust, kui ma teddå ei jo, sis sundko sinno Tabba
 minne. Nink temmå tulli nink löis neid jälle maggarwat
 fest ne de Silmä ollirwa rasseda, nink nemmå es tijå, mes
 neimå tälle löstirwa. Nink temmå jat neid, nink lat
 jälle, nink pallel kolmat förra, nink pajat neidsamma
 Svinnu, nink üttel: Esså, kui sa tabbat, sis wotta seddå
 Karkat minnust årrå. Siski årrå sundko minno Tabba
 minne, enge sinno.

Ent uts Engel Taimast näüt hendå temmåle nink kinn
 nit teddå. Nink kui temmå Gurma Häedan olli, sis
 pallel temmå kangembaste. Ent temmå Higgsi olli kui
 Werre Pissara, ne sattewa Ma päle.

Nink temmå tössi ülles Palwuffest nink tulli omme
 Yunge ride mannu, nink löis neid maggarwat Murre per-
 råk. Nink temmå üttel neide wasta: Make nüüd weel,
 nink hengåte. Mes teise makkat? Käl sa jo. Nåtse se
 Tund om tulnu, nink Junimisse Poig antas årrå Pat-
 turside Kätte. Tonsse ülles, lätkem årrå. Nåtse, minno
 Årråandja om lähhün. Vallege, et teise Kiusatusse sisse
 ei jobbu.

Nink seddåmaid, kui temmå weel pajat, nåtse, sis tulli
 Judas, uts neist Karkatstümnest, kui temmå nüüd henn
 ne perra olli wötnu Hulka nink Sullasid Kørge. Pree-
 rist

rist nink Bariserist, nink Kirjatundjist nink Wannom-
 bist, nink károwe neide een, nink tulli sinná Tárwa-
 Kúunte, Lúbre, Móku nink Nuijega. Ent 'e, ká teddá árrá
 and, olli neile Tábhá andnu nink úttelnu: Kummale
 minna sa Sund andma, se om sesamma. Haarfe teddá
 finni, nink weddágeteddá kórowaste. Kui núüd JEsus
 tees kík, mes temmá pále saaf tullemá, sis lák temmá wál-
 já nink úttel nelde wasta: Keddás teije otsite? Nemmá
 kostsiwa tálle: JEsus Naatsarettist. JEsus úttel neile:
 Minna olle se. Ent Judas, ká teddá árráand, sais ka
 neide seán. Kui núüd JEsus neile úttel: Minna olle
 se, sis taggasiwa nemmá taggasi nink satterwa) Male.
 Sis kússe temmá nelle jálle: Keddás teije otsite: Ent
 nemmá útlíwá: JEsus Naatsarettist. JEsus koste:
 Minna olle teile úttelnu, hendá se olléwat. Kui teije núüd
 minno otsite, sis laske neid minná. Et se Sónna táudetus
 saaf, mes temmá olli úttelnu: Minna ei olle neist ked-
 dáke árráaotanu, kumbe sinna mulle ollet andnu.
 Nink Judas lábbúni JEsusse mannu, temmále Suud
 andma, nink seddámaid ast temmá temmá mannu,
 nink úttel: Terre, Rabbi, nink and temmále Suud.
 Ent JEsus úttel temmá wasta: Sóbber, melles sinna
 siin ollet? Judas, kas sinna Suandmisséga Innimisse
 Poiga árráannat? Sis astsiwa nemmá mannu, heidi-
 wá Káe JEsusse kúlge nink wóttíwa teddá finni.

Ent kui ne, kumma temmá man ollíwa, náitwá mes
 saál siindi, sis útlíwá nemmá temmá wasta: Effand,
 kas peáme Mógaga sekká lómá? Sis olli Simmonil
 Peetril Móvl, nink temmá tómmas seddá wáhá, nink
 löije Kóрге-Preestri Sullast, nink raggi temmá há Kó-
 wa árra. Ent sel Sullasel olli nimmi Malkus. Ent
 JEsus koste nink úttel: Jarke senni mani, nink úttel
 Peetri

Peetri wasta: Pistä omma Mööl. Tuppe. Gese kii,
 P. m. m. Möla wötwa, peäwä läbbi Möga hukka sama.
 Ehl. kas suna mötöl, et minna es woif parhella omma
 Essä palleida, et temmä mulle läbhätäs ennämb, kui
 lastoihtümend Regioni Englid? Es minna peä seddä
 Karrikat joma, kumba mulle Essä om andnu? Ent kuis
 Kirri saas täuderus? Se peap nida sundimä. Nink
 temmä put temmä Kõrwa, miuf teggi teddä terwek:
 - Gessammal Tummil ütlet JEsus neide Kõrge Prees-
 tre nink Jummalä Koa Vämeeste nink Wamambido
 wasta, tumma temmä päle tullima: Teije ollete kui
 Mödrolä päle wäljä tulnu, Möku nink Nuiiega minno
 kinnuõdina. Minna olle jo eggä Paitw teije man isnu
 nink opperanu Jummalä Koa, nink teije ei olle Kõl
 minno päle wäljä kunitänu. Ent se om teije Tund nink
 Pinnedusse Woinus, et Kirri saas täudetus. Ent se
 om kii sundinu, et Prowette Kirri pidid täudetämä.
 Sis jättiwä teddä kii Jungre mahha nink lästiwä päle
 ko. Nink üts Poig läts temmä perrä, se olli linnatse
 Keiwaga kattetu palja Jhho pääl. Nink Poisi wöttiwä
 teddä kinni. Ent temmä jät seddä Keiwast mahha,
 nink paggesi paljast neide Käest ärrä.

2.

Ent se Hull nink illemb Vämees nink Judaliste Sul-
 lass wöttiwä JEsus nink keudimä teddä kinni. Nink
 nemmä weijewä teddä eesmält Hannasse mannu. Gese
 temmä olli Kaiwasse Ai, kumb olli tolsammal Wastajal
 Kõrge Preester. Ent Kaiwas olli se, kii Judalistle
 Nu:row and et hä olles, ütte Inuimist ärrähukkata
 N. h. w. eest. Nink nemmä weiwä teddä se Kõrge Pres-
 tre Kaiwa mannu, fohhe kii Kõrge Preestre nink Kirja
 Tundja nink Wamamba ollima kolko tulnu. Ent
 Sim

Simmon Peter káwwe káwwest Jesusse perrá, nink se
 töine Zünger, ammal Kórge-Preestri Kotta. Ent se
 samma Zünger olli sel Kórge-Preestr l tutwa, nink lás
 Jesussega Kórge-Preestri Korra. Ent Peter ais wál-
 ján Ussu een. Sis láts se töine Zünger wáhá, tá Kórge-
 Preestriga tutwa olli, nink töine Usse Hoidjago, nink
 weie Peetrit sisse. Ent Sullasse nink Orsa saiwá, nink
 ollíwa Hússe Tuld temmá kesset Kotta, et Kú in olli, nink
 peestliwá. Ent Peter sais ka ne de seán nink peestli, et
 temmá seddá Orsa náesh. Ent Kórge-Preestri Náutsik,
 se Usse Hoidja, nággi Peetr: Walge man istwat, nink
 hendá pee:lewát, nink káhe kot temmá pále nink úttel
 Miné sinnage ollit se Jesussega Kalileast? Es sinna ka
 olle sefinatse Znnimisse Züngrið? Ent temmá fallas kise
 een, nink úttel: Naime, minna ei olle mitte, minna ei
 tunne teddá, ei tijá ka mes sinna úttel. Sis kússe Kórge-
 Preester Jesussest temmá Züngriðe perrást, nink temmá
 Oppusse perrást, Jesus koste tälle: Minna olle arowa-
 likkuse tönnelnu selle Zmale: Minna olle ikkes oppetanu
 Kerk: n nink Zummala Koan, kóhhe lit Zudalisse kóhko
 tullewa, nink sallajan ei olle minna middáte pajatanu.
 Mes sa mult kússit? Kússi neilt, kumma omma kuulnu,
 mes minna neile olle pajatanu. Náisse ne teddwá, mes
 minna olle úttelnu. Ent kui temmá seddá úttel, sis and
 úts Sullasist, tá saál man sais, Jesusselle Kámblet,
 nink úttel: Midás sinna Kórge-Preestrille kóstat? Je-
 sus koste tälle: Kui minna kurjaste olle pajatanu, sis
 tunnista seddá Kurjast: Ent kui ma óigede olle úttelnu,
 mes sa minno lóðt? Hannas olli teddá láhhátanu ku-
 ni feudetú se Kórge-Preestri Káiwá mannu. Ent Sim-
 mon Peter sais, nink peestli. Nink Uri pe-rást, perrást
 eesmäst. Arrásalmist, kui temmá wáhá Ussida lás, kirk
 Kiffas

Kiffas. Nink úts tóine Náútsik nággi teddá, nink náski
jälle neide wasta útlema, kumma saál saisiwa: Eefinane
olli ka se JEsussega Nazarettist. Sis útlíwá nemmá
temmá wasta. Es sinna ka olle úts temmá Züngrist?
Nink úts tóine úttel; Sinna ollet ka neist. Nink tem-
má fallas jálle, nink wand páleke, nink úttel: Zünimist
ne, minna ei olle, minna ei tunne seddá Zünimist. Nink
útte Uri perrást, láhvúð Tunni Nliga Bahbet, sis kinnist
seddá úts tóine, neidega, kumma saál man saisiwa, nink
úttel: Tóttelikkult sinna ollet ka neist, sest sinna ollet
Kalilea Ma Mees, nink sinno Keel teep sinno arowalite
kuf. Sis úttel úts Kórge-Preestri Sullajist, se Hóim-
lanne, kenf Kórwá Peter árrá raggi; Es minna sinno
nâe temmâga Njan? Sis náski temmá wâega needmâ
nink hándá árráwandmâ: Minna ei tunne seddá Zün-
mist, kummaft teije útlele. Nink seddámaid, kui temmâ
weel kónnel, kirg Kiffas tóist puhku. Nink Jssand kâánd
hendá úmbre nink kâije Peetri pále. Sis tulli Peetri
Meelde JEsusse Sónna, kui temmá temmá wasta úttel:
Enne kui Kiffas kóghórd kirrey, saat sinna minno kolm-
kórd árrásalgma. Nink temmá lás wáljá, nink il pal-
lofaste.

Ent Kórge-Preestre nink Wannamba, nink Poggona
Suur-Kohhus, otsewa Wóls Tunnistust JEsusse was-
ta, et nemmá teddá Surmale arowitasse, nink es lórwá
útteke. Nink ehk kul paljo Wóls Tunnistajio ette ast-
siwa, es lórwá nemmá middáke, sest neide Tunnistusse
es jánni útte. Ent wimáte tóssiwa úlles nink astsiwa ette
kâis Wóls Tunnistajat, nink anníwa Wóls Tunnis-
tust temmá wasta, nink útlíwá; Meije olleme kuulnu
teddá útlewát: Minna woi nink tabha Zummala Kot-
ta, kumb Káttega om tettu, mahha kisku, nink kolmel
Páiwál

Päiwäl töist ülles tettä, kumb ei olle Kästega tetin:
 Nink midäke es sinni neide Tunnistusse ütse. Nink Kõr-
 ge-Preester tössi ülles neide keskette, kusse Jesust nink
 ütlet: Es sinna middäke kosta se päle, mes nesiinatse sin-
 no wasta tunnistawa? Ent Jesus täise wail, nink es
 kosta middäke. Sis kusse temmält Kõrge-Preester jälle,
 nink ütlet temmäl wail: Kas sinna ollet Kristus, Kõr-
 ge kittedu Poig? Minna wannuta sinno ärrä ellewä
 Zummala man, et sinna meile ütlet. Kas sinna ollet Kris-
 tus, Zummala Poig. Jesus ütlet temmäl wasta: Sin-
 na ütlet seddä, minna olle. Sissi ütse minna teile: Gest
 Njast sade teije näggemä Tunnistusse Poiga ütawat Wäe
 hääl Käel nink tullewat Taima Piltwin. Sis kist Kõr-
 ge-Preester omme Kewid karsit, nink ütlet: Temmäl
 om Zummalat teotanu. Mes om meil ennamb Tunnis-
 tajid wail? Näkse parhella olle: e temmäl Zummala
 Teotust kuulnu Mes teil tutta? Ent nemmäl moistiwa
 teddä kist Surmaga wõlgo ollewat, nink ütliwä: Tem-
 mäl om Surmaga wõlgo. Ent ne Nibbe, kumma Je-
 sust kinni peijewä, nägotiwä teddä, nink sülgsiwä temmäl
 Palgette, nink anniwa tälle Kämbliid. Ent mõnne katti-
 wa teddä kinni, nink löiwa temmäl Palget, essi ärrälifkult
 Sullase, nink ütliwä: Moista meile ärrä, Kristus, kes
 se om, käl sinno löije? Nink mitto muid Teotusti paja-
 tiwä nemmäl temmäl wasta.

Ent kui Hommung olli sanu, sis tulliwa kollo Kõrge-
 Preestre nink Kirjatundja nink Rahwa Wannamba,
 nink koggona Suur-Kohhus, nink peijewä Nourwo
 wasta Jesus, et nemmäl teddä ärräsurmasse, nink weiwä
 teddä omma Sure-Kohhto ette, nink ütliwä: Kas sinna
 ollet Kristus? Ütle meile. Ent temmäl ütlet neide wasta:
 Kui minna teile ütse, sis ei ussu teije. Ent kui man teilt ka
 küssi

tuiji sis ei kosta teije mülle, nink ei lasse ka minno wallale.
 Sest sani saap se Sunnissime Voig ollema istman Jum-
 mala Wäe bääi Votel. Ent nemmä ütliwä kii: Kas
 sinna sis ollet Jumjala Voig? Temmä üttel neide
 wasta: Teije ütlete (seddä,) sest minna olle. Ent nem-
 mä ütliwä: Mes meil eumämb Sunnistust waija?
 Sest meije olleime essi kuusnu temmä Suust.

3

Nink kii neide Hull tössi ülles, nink keudliwä Jesusse
 kinni, nink woiwä teddä Kairoa mant Koho Koa-
 ette, nink anniwä teddä ärrä Ma Wallitseja, Pontifusse
 Pilatusse Kätte. Ent se olli warra. Kui Judas seddä
 näggi, kii teddä olli ärräandnu, et temmä saije Surmale
 sunnitus, sis kabbese temmä seddä, nink tö: je jalle neid
 kolmkümmeid Höppetükki Kõrge-Preestre nink Wan-
 nambidde Kätte, nink üttel: Minna olle Patru temmä,
 et ma wagga Werd olle ärräandnu. Ent nemmä ütli-
 wä: Mes meije sest holime? Se eest kasse sinna. Nink
 temmä heid neid Höppetükki Jumjala Kotta, taggali
 ärrä, läh nink poos hendä essi ülles. Nink temmä om
 kesset kasse lahnu, nink kii temmä Soliko omma wäljä
 puistetu. Ent Kõrge-Preestre wõtliwä neid Höppetükki
 nink ütliwä: Neid ei sauni Jumjala Kirsto heitä, sest
 se om Berre Hind. Ent nemmä peiwä Nourwo nink
 ostiwa se eest ütte Potseppa Nurme, Wõrille Matnisse
 Paigast. Nink se om teddä sanu kigille, kumma Zerusa-
 lemimin elläwä, nida et sesamma Pöld neide omma Keel
 Tutsutas Aleldama, se om Berre Pöld, täambä Päl-
 wäni. Sis om tändetu mes üteld om läbbi Jeremia,
 se Prowetti, kumb ütley: Nemmä omma wõtnu kolm-
 kümmeid Höppe-Tükki, se kallist arwatu Hinda, kumbä
 nemmä arwäwä Israeli Katsist, nink omma seddä andnu
 ütte

ütte Potsseppá Murme eest, kui minnole Zssand om last-
 nu. Ent Judalisse es lá essi mitte Kothu Kotta, et nem-
 má es saas árrápúrretetus, enge et nemmá Possat sösse.
 Sis láh Pilatus wáljá, neide mannu nint üttel: Mes
 teije se Znnimisse pále kaibate? Nemmá kostsiva nint
 ütliwá temmá wasta: Kui sesinane es olleß Kurjateg-
 gijá, meije es olleß teddá sulle mitte árráandnu. Sis
 üttel Pilatus neide wasta: Wótke teije teddá, nint sünd-
 te teddá omma Sádusse perrá. Sis ütliwá Judalisse
 temmá wasta: Meil ei olle Lubba teddáte árrátappa, et
 ZEsusse Sónna saas táudetus, kumba temmá üttel táh-
 hendáden, mes Surma temmá saas koolina. Nint Kór-
 ge-Preestre nint Wannamba nalsiwa paljo temmá pále
 kaibama, nint ütliwá: Seddá löwwáine, Kahwas
 árrákáandwát, nint keelwát Keisrille Tatsinat anda,
 nint ütlewát, hendá Kristust Kunninga ollewar. Sis
 láh Uilatus jálle Kotta Kotta, nint heikof ZEsust, kússe
 temmá't nint üttel temmá wasta: Kas sinna ollet Juda-
 liste Kunningas? ZEsus saís temmá een nint koste tem-
 mále: Kas sinna seddá hennesest essi ütlet ehk kas sulle
 mu minnust omma üttelnu? Pilatus koste: Kas min-
 na olle Judalinne? Sinno Kahwas nint Kórge-Pree-
 stre omma sinno minnole árráandnu. Mes sa ollet ten-
 nu? ZEsus koste: Minno Rikkus ei olle mitte sest Zl-
 mast, kui minno Rikkus sest Zlmast olleß, minno Sullase
 taplesse se úlle, et minna es saas Judalistiche árráantus.
 Ent nüüd ei olle minno Rikkus siisi mitte. Pilatus üttel
 temmá wasta: Sis ollet sinna siisi Kunningas? ZE-
 sus koste: Sis ollet sinna, sest minna olle Kunningas.
 Minna olle seperrast sündinu, nint seperrast Zlma siise
 tulnu, et minna Tóttelle Zunnistust annas. Ká Tót-
 test om, se kulep minno Háald. Pilatus üttel temmá
 wasta:

waſta: Mes om Tötte? Nink kui temmä ſeddä olli üt-
 telnu, ſis läh temmä jälle wäljä Judaliſte mannu nink
 üttel neide waſta: Minna ei löwra üttele Südä temmä
 pääl, Nink kui temmä päle kaiwari Kõrge-Preeſtri
 nink Hannambiſt, ſis es koſta temmä middäte, Ent
 Pilatus kuſſe temmält jälle nink ütül: Es ſinna middä-
 te koſta? Näſſe, mes ſuurt (Aſſa) nemmä ſinno waſta
 tunniwaſta, es ſinna kule? Nink temmä es koſta tem-
 mäle ennämb üttele Sõuna, nida et ka Ma-Walliſſe ja
 ſeddä wäega Zmmes pand. Ent nemmä alwa päle nink
 ütliwä: Temmä ajap ülles Kähwast, oppeten läbbi
 fogdona Juda Ma, nink om nakkannu Kalilea Maast,
 ſenni Mani. Ent kui Pilatus Kalilea Maad kuuld, ſis
 kuſſe temmä, kas ſe Znniminne Kalilealiinne piddi olle-
 ma? Nink kui temmä tedä ſaiſe, et temmä Herodeſſe
 Walliſſuſſe alt olli, ſis lähhäät temmä teddä Herodeſſe
 mannu, kä ka neilſammul Väirwil Jeruſalemmin olli.
 Ent kui Herodes Jeſuſt näggi, ſis ſaiſe temmä wäega
 röömsäſ: Seſt temmä taht teddä jo hääl Melel ammo
 nättä, ſeſt temmä olli paljo temmäſt kuulnu, nink temmä
 loot üttele Tähhe temmäſt nättä ſündiwät. Nink temmä
 kuſſe temmält mõnd Aſſa, ent temmä es koſta jälle mid-
 däte. Ent Kõrge-Preeſtre nink Kirjatundia ſaiſiwa nink
 kaiſiwa kangeſte temmä päle. Ent Herodes omme
 Sõameeſtega teut nink williteli teddä, nink pand walget
 Keiwast temmä Sälgä, nink lähhäät teddä jälle Pila-
 tuſſe mannu. Tol Väirwät ſaiwa Pilatus nink Herodes
 tõine tõiſega Sõbraſ: Seſt enne olli neil tõine tõiſega
 Wihha.

Ent Pilatus kuſſe kollo Kõrge-Preeſtrid nink Päliſtiid
 nink Kähwast, nink üttel neide waſta: Teiſe ollete ſeddä
 Znnimiſt minno mannu tonu, kui Kähwa Arräkäniät.
 Nink

Nink nãtse, minna olle teddã teije een kulle nu, nink ei löwwã üttese Sinnã se Innimisse pããl, mes teije temmã pãle kaibate: Ei ka Herodes. Gest minna olle teid temmã mannu lähãtãnu, n. nk nãtse, middãke ei olle temmã pãle töstet, mes Surma wããri om. Seperrãst tahha minna teddã korrista nink wallale lasse.

Ent Pühã Ujal piddi Ma Wallitseja Wiisi perrãst Kahwale ütte Wangi wallale lastma, kumba nemmã pũsivã. Ent temmãl oli sis üts essããrvãne Wang üts Kurjateggija nink Kõwel, se kutsuti Parrabast, tã Mãs, sãndega olli Wangi Eorniheidetu, kumba Mãssãmisseu, kumb Linan tössi, ütte olliva ärrããõõõnu. Nink Kahwas tãnnit nink nãksi pallemã, et temmã neile teef, nida kõi temmã ikkes olli (tenu) Nink kõi nemmã koon olliva, sis koste neile Pilatus: Teil om Wiis, et minna teile ütte wallale lasse Pãsjã Pühãl, kumba es teije tahhate, et minna teile wallale lasse? Parrabast ehk JEsust, teddã Juddaliste Kuningat, kumb kutsutas Kristus; Gest temmã tees kũl, et Kõrge-Prestre teddã Kõddeussess ollivã ärrããõõõnu. Nink kõi temmã Kõhto-Jãrge pããl iste, sis lähãt temmã Emmãnd temmã mannu nink üt tel: Sul ärrã olgo middãke teggemist sesinatse Digega: Minna olle tããmbã Unnen paljo temmã perrãst kãnnãtãnu. Ent Kõrge-Prestre nink Wannamba annivã Nouwwo nink kũhõõõõõ Kahwast, et nemmã piddivã Parraba perrãst pallemã, nink JEsust ärrãhũffama. Sis koste Ma Wallitseja nink üt tel neide wasta: Kumba es teije tahhate neist lãttest, et minna teile peã wallale lastma (Sis tãnnit kũl se Hũl, nink üt tel; Hũkka teddã ärrã, nink lasse meile Parrabast wallale. Sis tãnnit Pilatus jãlle neide wasta, nink taht JEsust wallale lasse nink üt tel; Mes peã minna sis teggemã JEsu siega kumb,

kumb kutsutas Kristus? Ent nammá tánnitiwá jálle:
 Po teddá Kristi. Ent temmá úttel kolimat puhku neide
 wassta: Mes temmá sis Kurja tennu? Minna ei löwwá
 üttele Surina Südá temmá páál: Seperrást tabha
 minna teddá karrista nink wallale laske. Ent nemmá tánni-
 titiwá weel ennamb nink ütliwá: Po teddá Kristi. Nink
 nemmá aiwa pále sure Tánnitámisséga, nink pásiwá
 teddá Kristi p'rowa. Nink neide nink Kórge, Preestride
 Hölli wót Woimust. Sis wót Pilatus JEsust nink
 pes teddá. Ent Ma, Wallitseja Sdámihhe weiwá teddá
 Kohto Kotta, nink kutsiwa seddá koggona Hulka kofko.
 Nink nemmá tömbsiwa temmá Keiwid temmá páál
 árrá, nink panniwa útte Purpuri Mán: lie temmá úmbre,
 nink palmi siwa útte Orjawiwa Wannikut, nink pan-
 niwa seddá temmá Páhhá, nink anniwa útte Pilliro
 temmá há Kátte, nink kummardiwa omma Póiwéga
 temmá een, nink willitelliwá teddá, nink uaksiwa teddá
 terwitámá, nink ütliwá: Terre, Judalisse Kunningas,
 nink anniwa tálle Kámbild, nink súlgsiwa temmá pále,
 nink wóttiwa seddá Pilliroga, nink löiwá se ga temmá
 Pá pále, satterwa Póiwile mahha nink kummardiwa
 teddá. Sis láts Pilatus jálle wáljá nink úttel neide
 wassta: Nátse, minna weá teddá teile wáljá, et teije tutt-
 nete, et minna üttele Südá temmá páál ei löwwá. Nida
 tuli JEsus wáljá nink kand seddá Orjawiwa Wannikut
 nink Purpuri Keiwast, Nink Pilatus úttel neide wassta:
 Nátse, máráne Inniminne. Kui nuud Kórge, Preestre
 nink Suliate teddá náijewál, sis tánnitiwá nemmá nink
 ütliwá: Po Kristi, po Kristi. Pilatus úttel neide wassta:
 Wótte teije teddá ninkpoge teddá Kristi: Sest minna
 ei löwwá temmá páál Südá. Judalisse kóssiwa tálle:
 Meil om Sádus, nink meije Sádusse perrá peáp temmá
 koolina,

Koolma, sest temmä om hendä essi Jummalä Pojast ten-
nu. Kui nüüd Pilatus seddä Gönnä kuuld, sis pelias
temmä weel ennämbest, nink läk jälle Kopto Kotta, nink
üttel Jesusse wastä: Kustas sa ollet? Ent Jesus es
anna tälle Kostust. Sis üttel Pilatus temmä wastä:
Es sinna kōnnele minnoga? Es sinna tijä, et mul Wo-
imus om sinno Kristi puwwa, nink Woimus om sinno
wallale laste? Jesus koste: Sul es olleß üttese Wo-
imust minno ülle kui se sulle üllewäst es olleß antu: Se-
perräst om sel, kã minno sinnole om ärräandnu, suremb
Pat. Sest Njast og Pilatus teddä wallale laste. Ent
Judalisse tännitiwä nink ütliwä: Kui sinna seddä wal-
lale lastet, sis ei olle sinna Keisri Göbber mitte. Kã hendä
essi Kunningas teep, se om Keisri wastä. Kui nüüd Pila-
tus seddä Gönnä kuuld, sis weije temmä Jesus wäljä,
nink iste Kopto-Järke päle, tobhe Paika, kumb kutsutas
Kiwoi Pörmänd, ent Heebrea Kelel Kabbata. Ent se
olli Pasja Walmistamisse Päiw, lähhud kuendel Tun-
nil: Nink temmä üttel Judalisse wastä: Nätse, teije
Kunningas. Ent nemmä tännitiwä: Ärrä, ärrä, po-
teddä Kristi. Pilatus üttel neide wastä: Teije Kunnin-
gat peä minna Kristi kōmä? Kōrge, Preestre kostiwa:
Miil ei olle Kunningat, kui Keiser.

Ent kui Pilatus näggi, et temmä middäke es wo-
tallita, enge et päho suremb. Kärrä saije, sis möttel tem-
mä Kahwa Mele perräst tettä, nink möist Kohhut, et
neide Palleminne piddi sündimä, wöt Wet, nink möst
omme Kässi Kahwa een, nink üttel: Minna olle ilmsütä
sesinatse * Wa Werrest. Teije sade näggemä.

* Greek. Keel: öigeda.

Sis koste kif Kahwas nink üttel: Temmä Berri
tulgo meije nink meije Laste päle. Sis last temmä neile
L 3 Parra

Barrabast wallale, ká Mássennisse nink Rööromisse perrá
rást olli Wangi-Torni heidetu, kumba nemmá pallsiwa
ent JEsust, kui temmá teddá olli pesnu, and temmá árrá
neide Mele, Walluselle, et teddá Nisti Kúlge piddi lá
dáma.

4

Sis wóttima Soamihhe JEsust, tómbsiwa seddá
Purpuri Keiroast temmá Sáljast árrá, nink pannu
wa tálle temmá omme Keirwid Sálga, nink weiwá teddá
wáljá, et nemmá teddá Nisti pále poosse; Nink temmá
land omma Nisti. Nink kui nemmá wáljá látsiwa, látsi
siwa nemmá útte módá minneját Junimist Kúvenist.
Nimmega Simmon, ká Nurmest tulli, Aleksandri nink
Kubwi Essá: Seddá sundsiwa nemmá wággisi, et tem
má temmá Nisti kannast, nink pannuwa seddá Nisti tem
má pále, et temmá seddá JEsusse perrá kannast. Ent
siur Hull Rahmast nink Naisi lás temmá perrá: Ne
kaibsiwa nink iksuwa teddá. Ent JEsus láánd henda
úmbri neide pole nink úttef: Jerusalemmi Tütte, árgo
ikke mitte minno, enge ikke henda essi, nink omme Latfi.
Sest nátsse, ne Peiwa tullewa, kummil nemmá sawa
útlema: Dusa omma Suggutumma, nink ne Jhho,
kumma ei olle Jlmale landnu, nink ne Rinna, kumma
ei olle Immetánu. Sis sawa nemmá nalkama ú:lema
Málle wasta: Saddage meise pále. Nink Mátteste
wasta: Kátte meid. Sest kui se torele Pule tettás, me
kuiwale tabhay sada? Ent kás muud Kuyjateggiját widi
ta temmága wáljá, árráhukkata.

Nink nemmá weddiwa teddá siiná Paika, kumb kuta
sutas Heebrea Kelel Kolgatta, se om árráselletetu: Páa
Lae Afse. Sis annuwa nemmá tálle Utiriket ehk Murre
Wina juwua, Sappiga seggátu, nink kui temmá seddá
maig.

maish, sis es tahha temmá seddó mitte juowa. Nink
 nemmá löiwá teddá Niski külge Kolgata Paiga páál,
 nink kash töisi Kówit temmága, ütte temmá hále, nink
 töist kurrále Póle, ent Jesust Keskette. Sis sai se Kirri
 táudetus, kumb ütley: Temmá om Kurjateggijide sekká
 arwatu, Ent se olli kolmande Tunni Ujal, kui nemmá
 teddá Niski külge löiwá. Ent Jesust üttel: Issá, anna
 neile andis, sest nemmá ei tija mitte, mes nemmá
 reggewá. Nink Pilatus kirjot Páál-Kirja, mes tem
 mále Siuh anti, nink pand seddá Niski Latwa, ülle tem
 má Pá, temmá (Surma) Súdá. Ent se olli kirjotet
 Jesust Nazareetist Judaliste Kunningas. Seddá
 Kirja lujewa paljo Judalissist, sest se Paig olli Eina läh
 hün, kun Jesust Niski podi. Nink se olli kirjotet Heeb
 rea, Greka nink Ladina Kelel. Sis ütliwá Judaliste
 Kõrge-Preestre Pilatusse wasta: Arvá kirjotago mitte
 Judaliste Kunningas, enge, et sesimane üttel: Minna
 olle Judaliste Kunningas. Pilatus üttel: Mes ma
 olle kirjotanu, seddá olle ma kirjotanu.

Kui niüd Svamihhe Jesust olliva Niski külge nag
 lanu, sis wõtriwa nemmá temmá Keiwid (nink teiwá
 nelli Ossa, eggáüttele Svamihhele Ossa) nink Sárki:
 Ent se Sárk olli umblematta, ülleiwást lábbi nink lábbi
 loetu. Sis ütliwa nemmá töine töise wasta: Arálei
 gakem seddá mitte kasko, enge heikem Eijõ seperrást,
 kensk perráit temmá peap ollema. Et se Kirri saas táude
 tus, kumb ütley: Nemmá omma minno Keiwid henne
 sekká jagganu, nink ülle minno Sárki omma nemmá
 Eijõ hetnu. Nink nemmá istiva nink hoidsiwa teddá
 saál. Seddá teiwá niüd ne Svamihhe. Nink Nish
 wous sais nink kaise.

Ent Jesusse Niski man sais temmá Emma nink tem

ma Emma Sössar Maria Kleowä (Mairie,) nink Ma-
 ria Maddalena. Kui nüüd JEsus omma Emma näg-
 gi, nink seddä Züngerit saäl man falschwat, kumba temmä
 armast, sis üttel temmä omma Emma wasta: Mairie,
 Märfse sinno Poig. Verräst üttel temmä se Zünger
 wasta: Märfse sinno Emma. Nink seftsamast
 Zunnist wöt teddä se Zünger henne mannu. Ent no,
 kumma mödä lätsiwä, teotiwä teddä nink rappotiwä
 omma Vääd, nink ütliwä: Hui, kå sinna Zummala
 Kotta mahha kissut, nink teet teddä kolmel Väiwäl jälle
 üles, awowita hendä essi. Kui sinna ollet Zummala Poig,
 sis astu Kristi päält mahha. Selsammal kumbel willi-
 telliwä teddä ka Kõrge Preestre henne wajel, Kirja
 tundsida nink Wannambide nink Rahwaga, nink ütli-
 wä: Muid om temmä awowitanu, hendä ei woi temmä
 awowitada. Kai temmä om Kristus, Israeli Kuningas,
 Zummala Arwawallitsetu, sis awowitago temmä hendä
 essi, nink astke nüüd Kristi päält mahha, et meije näeme
 nink ussume teddä. Temmä om Zummala päle lootnu,
 se pästko teddä nüüd, kui temmä temmä Meleperräst om.
 Sest temmä om üttele nu: Minna olle Zummala Poig.
 Selsammal kumbel willitelliwä teddä ka ne Kõwoti,
 kumma temmäga saima Kristi päle podus, nink nägoti-
 wa teddä. Ent ne Sõqmihhe nägotiwä teddä ka, lätsi-
 wä mannu nink weiwä tälle Artiket, nink ütliwä. Kui
 sinna ollet Judaliste Kuningas, sis awowitta hendä essi.
 Ent üts neist ülespodu Kurja teggiist teut teddä nink
 üttel: Kui sinna ollet Kristus, sis awowita hendä nink
 meid. Ent tõine hõste, noom teddä nink üttel: Nink
 sinna el pelgä ka mitte Zummalat, kumna sa sensammal
 Hukkatussen ollet? Nink meije olleme küt Digusse per-
 räst; Sest meije same, mes meije Tõ wäart om. Ent
 temmä

temmä ei olle middake Kurja tennu. Nink temmä üttel
 Jesusse wasta: Jssand, mötle minno päle, kui sinna om-
 ma Rikkusse sisse tullet. Nink Jesus üttel temmä wasta:
 Törrelikult, minna üttele sulle, räambä saat sinna
 minnoga Paradisin ollema. Nink kuendel Tunni-
 saije Pimmedus ülle loggona Ma, ammat üttesani Tun-
 nini. Nink Päiw läs pimmedäs. Nink üttesämmäl
 Tunnil tännit Jesus sure Hälega nink üttel: Eli, Eli
 lama sabathani! Se om ärräselletetu: Minno
 Jummal, minno Jummal mink perräst ollet siuna
 minno mahha järtu: Ent mönne, kumma sääl saisse
 wa, kui nemmä seddä kulirwa, ütliwä: Se heikoy Eliast.
 Perräst seddä, kui Jesus tees, et kil jo olli täüdetu, et
 Kirri saas täüdetus, sis üttel temmä: Minna iannone.
 Nink sinna olli Annun pantu täis Ättiket. Nink sed-
 dämaid jost üts neide seäst, wöt üttele Pessä, nink täut
 seddä Ättikega, nink pand Jfopit se umbre, nink pist seddä
 No Otsa, nink päije seddä temmä Su ette, nink joot ted-
 dä nink üttele töntega; Ot las kaja, kas Elias tulley,
 teddä mahha wötma. Kui niüd Jesus seddä Ättiket
 olli wötnu, sis üttele temmä: Se om täüdetu. Nink
 temmä tennit jalle sure Hälega nink üttele: Jssä, sinno
 Kätte anna minna omma Waimo. Nink kui tem-
 mä seddä olli üttele, sis nörgut temmä Pääd, nink heit
 Henge ärrä. Nink nässe, se eenpodaw Tet, (lige püh-
 hämbä Paiga een) Jummalä Koan, kaks katte kaks,
 üllemhäst Otsast, ammat allambahhe Otsa. Nink Ma
 wärrisi nink Pae lahkiwa üttest ärrä, nink Harwa awo-
 wasiwa heudä ülles, nink paljo Pühhide Jhho tössiwa
 ülles, kumma olliwa magganu, nink läsiwa ommist
 Hudust wäljä, perräst temmä üllestöhemist, nink tulli wa
 pühhä Lina, nink näüdiwa bendä mitmale.

Ent se Pämees, ká temná Kottal saís, nink no, kumma temná man olliva, nink Jesust hoisiva, kui nemná náijevá, et temná nida tánniten Henge heit, nink uáijevá seddá Ma Barrisemist, nink mes fáál súndi, sis heitiva nemná väega árrá, nink kuttiva Jummalat, nink útlivá: Tóttelikult sesimane Jumminne om wagga nink Jummalá Poig olnu. Nink kít Kahwas, kumma fáál man olliva, seddá Kajemán, kui nemná náitvá mes súndi, sis löiva nemná omma Rinna wasta, nink kánvá taggasi. Ent kít temná Tutwa saisiva Katorwest, nink paljo Naissi, kumma Kalilea Maalt temná perrá olliva tulnu, n nk káitwa seddá. Neide seán olli Maria Maddalena, nink Maria, se wáiko Jakkabi nink Josefse Emma, nink Salome Zebedeusse Poige Emma, kumma ka olliva temná perrá tulnu, kui temna weel Kalilea Maal olli, nink teddá orjani. Nink paljo muid olli, kumma temnága olliva illes tulnu Jerusalemmi.

Ent Judalisse, et ne Kehhá Pühhi Kristi pále es jááff, sest et Walnistamisse Päim olli, (sest sesamma Pühhá Päim olli suur) palsiwa Pilatust et neide Luid piddi murutama nink neid mahha woetama. Sis tulliva Svamihhe, nink murdsiwa eesmäitse nink töise Luid, ká üttestisse temnága Kristi pále olliva podu. Ent kui nemná Jesusse mannu tulliva, nink náivá teddá jo árvátohu ollewat, sis es murva nemná temná Luid mitte. Enge úts ueid Svamihhi arwas Daga temná Kúlge, nink seddámaid tulli Berri nink Wessi wáljá. Nink ká seddá om nánuu, se om seddá tunnistanu, nink temná Tunnistus om töisi: Nink sesamma tiäp, et temná tööst ütley, et töise ususse. Sest se om súnditu, et Kirri saas táudetus: Teije ei peá temná Luid murdma. Nink taas ütley töine Kirri: Nemná sava nággemá, kumma sisse nemná omma pistuu. Ent

Ent perräst kui Oddang olli sanu, (sest et se Walmis-
 tamisse Väiro olli, kumb om se Gen. Pühhä) sis tulli Jos-
 sep Arimatiast, Judaliste Linast, üts rikkas Mees, üts
 aurvus Kadi Essand, hä nink wagga Mees (se es olle
 mitte neide Nouw nink To perrä kinnu) kã ka essi Jum-
 mala Rikkust oot, sest temmätolli Jesusse Zänger, ent
 sallaja, Judaliste Veljo perräst, se julau nink lãrs sisse
 Pilatusse mannu, nink pallel, et temmã Jesusse Kehã
 laaß mahha wõtina. Ent Pilatus immetelli, et temmã
 jo olli ärrãkoolnu, nink heigas seddã Pãmeest, nink kusse
 temmãlt, kas temmã jo ammo ärrãkoolnu: Nink kui
 temmãlt seddã sest Pãmihhest tedã saije, sis and temma
 Jesusse Kehã Joseppille, nink kãß tãlle seddã anda.
 Nink Josep ost liinast Keiwast. Sis tulli ka Nicode-
 mus, (kã enne se Jesusse mannu olli tulnu) nink tõije
 seggãtu Murrãt nink Allet lähhüd sadda Nafla. Sis
 wõtina nemmã Jesusse Kehã, kumb mahha olli woe-
 tu, nink mahßiwã seddã kalli puhta linatse Keiwa sisse,
 kalli Rohtega, nida kui Judalissil Wiis om matta. Ent
 ton Paigan, kun temmã Kristi päle podi, olli Qud, nink
 Alija sissen wastne Haud, se olli Joseppi perrãlt, kumba
 temmã Pae sisse olli lastnu ragjoda, kumma sisse eãle üt-
 sife es olle pantu. Sinnã pannuwa nemmã Jesust,
 Judaliste Walmistamisse Väiwã perrãst, et suwv Pã. hä
 päle tullt, nink se Haud lähhükessen olli. Nink nemmã
 werßiwã sure Keiwwi, se Hawwa Usse ette, nink lãßiwã
 ärrã. Ent sääl olli Maria Maddalena, nink Maria Jos-
 ses, ne istiwã se Hawwa wasta, ka mu Naife, kumma
 Jesussega olluwa Kalilea Maalt tulnu, kãjewa seddã
 Hauda, kobbhe nink kuitao temmã Kehã mahha panti.
 Ent nemmã lãßiwã taggasi, nink walmistiwã kallist
 Rohw nink Salwi. Nink Pühhä Qjal olluwa nemmã
 waif Sãdusse perrã.

Ent töisel Päiwäl, kumb om se Walmistamisse Päiwä perrän, tulliva Kõrge Preestri nink Wariseri Pilatusse mannu kolko, nink ütliwä: Essand, mei'e om Meelde tulnu, e' sesinane Petjä üttel, kui temmä weel elli: Minna lahha kolme Päiwä perräst ülles tousta. Seperräst kässe seddä Handa hoita kolmanda Päiwäni, et temmä Zungre Dse ei tulle, nink warrastawa teddä ärrä, nink ütlemä Rahwale: Temmä om Kooljist üllestõsnu, nink saap wimäne Pettus kurjembas, kui eddimäune. Pilatus üttel neide wasta: Teil om Hoidjid, minge nink hoidke, nida kui teije tija. Nemmä lä' siwä nink hoidsiwa seddä Hauda Hoidjidega, nink pannirwa se Kirowi Pitsatiga kiini.

Heije Handa Jesusse
Kristusse üllestõsemissest nink Tai-
noa-Minnemissest, nink mes enne nink
perräst temmä Teiwa-Minnemist
om sindinu.

Kui Suur-Pühhä olli möda lännu, sis tulli Maria Maddalena nink se tõine Maria, kumb kutsutas Maria Zakkabi, nink Salome, nink Johanna, nink mu neidega, ostsirwa nink walmistirwa kallist Rohko nink Salwi, et nemmä tullesse nink Jesust woijasse sest Pühhä Ajal ollirwa nemmä wail Sädusse perrä. Ent sure Pühhä Öddangul, kumb nakkoy eesmätset Maddäle Päiwäl, tulli Maria Maddalena, nink se tõine Maria, seddä Hauda kaema: Ent hommogul ülli warra, kui weel pimme olli, tullirwa nemmä Harirwa mannu, kui

Váiro tõssi, nink kanniwa seddá Kohto, kumba nemmá olliva walmistanu.

Nink náitse, suur Ma. Wáriseminne sündi, sest Jesanda Engel tulli Tairwast mahha, nink ast sinná mannu, nink werit árrá se Kirowi, Hawwa Uffe eest, nink ist sinná pále. Nink temmá Valge olli kui Wáik, nink temmá Reiwast walge kui Lummi. Ent ne Hoidja wirrisiwa Peljo perrást, nink saiwa õise kui ollesse nemmá kolu.

Nink ne Naife ütliwa tõine tõist wasta: Kes meile se Kirowi Hawwa Uffe eest árráweritáp? Sest temmá olli wáega suur. Nink nemmá kairwa sinná, nink náirwa et se Kirowi olli Hawwast árráweritetu, nink látsiwa Hawwa sisse, nink es lõrwa Jesusse Kehhá mitte. Sis joost Maria Maddalena sedda tedá andma. Nink sündi, kui nemmá seperrást kätte Kalo páál olliva, et Jesusse Kehhá saál es olle, náitse, sis saisiwa kás Meest neide Kõrwal, wallosan Reiwini, Ent kui nemmá pelglikuf saiwa, nink Valget mahha káirwa, sis ütliwa ne Mihhe neide wasta: Mes teije otsite Ellawát Koolhide man? Temmá ei olle siin, enge om üllestõnu. Mõtlege se pále, kuitas temmá teile om pajatanu, kui temmá weel Kalilea Maal olli, nink üttel: Et se Znnimijse Poig peap árráantama pattatide Znnimiste Kátte, nink Nissi podama, nink kolmandel Páirwál üllestõusma. Nink nemmá mõtliwa temmá Sõnnu pále. Nink nemmá káirwa Hawwa mant taggasi, nink kuliwa seddá kú neile Üttetõistkunnille, nink ligille muile, nink ütliwa seddá Apostlile. Nink neide Kõnne olli neil tutta kui Sorre, nink nemmá es ussu neid mitte. Ent kui Maria Maddalena nida joost, (kui üteld om) sis tulli temmá Simmoni Peetri nink se tõise Zingri mannu, kumba Jesus armast, nink üttel neide wasta: Nemmá omma Essau-

dat Hawwast ärräwötnu, nink meise et tijá mitte, kóbhe nemná teddá omni pannu,

Sis lās Peter wäljā nink se tóine Zünger, nink tulli-
wa Hawwa maunu. Ent ne kās josiwa üttelisse, nink se
tóine jost nobbedambaste ette kui Peter, nink tulli eime
Hawwa mannu. Nink kui temná sisse kummard, sis
näggi temná ne Linna maan ollewat; Ent siski es lá
temná sisse. Sis tulli Simmon Varer temná perrá,
nink lās Hawwa sisse, nink nággi neid Linno maan olle-
wat. Nink se Kát, kumb temná Vá páál olli olmu, es
olle mitte Linno man maan, enge essi ärrälde ütten Vai-
gan kókko mábhitu. Sis lās ka se tóine Zünger sisse, ká
eesmált Hawwa mannu olmi tullu, nink nággi seddá,
nink us. Gest nemná es moiska weel Kirja, et temná
Kooljist piddi ülles tousma. Sis lāsirwá Züngre jälle
kókko, nink Peter pand seddá henne man Zümef, mes
olli sundinu. Ent Maria sais wäljān Hawwa een, nink
ik. Kui temná nüüd ik, sis kummard temná Hawwa
sisse, nink nággi kās Englit walgen Neiwit ihwat, ütte
pábhitfen, nink tóist jallatsin, kóbhe Jesusse Kehhá olli
pantu. Nink nemná ütliwá temná wasta: Naine,
mes sa ikket? Temná üttel neide wasta: Nemná om-
ma minno Effandat ärräwötnu, nink minna ei tijá, kób-
he nemná teddá omni pannu. Nink kui temná seddá
olli üttelmu, sis káänd temná hendá teggasi nink nággi
Jesust saiwat; Nink temná es tijá miete, et se Jesus
olli. Sis üttel Jesus temná wasta: Naine, mes sa
ikket? Keddás sa ofsi? Temná möttel Aidnikko olle-
wat, nink üttel temná wasta: Effand, kui sinna teddá
ollet ärräkandnu, sis üttele mulle, kóbhe sa teddá ollet
pannu, sis tahha minna teddá ärrá tumma. Jesus üttel
temná wasta: Maria. Sis káänd temná hendá im-
bre,

bre, nink üttel temmá wasta : Nabbuui, se om, Dypetaja.
 Jesus üttel temmá wasta : Arrá put' o minno, sest min-
 na ei olle weel ülles lánnu omma Essá mannu. Ent min-
 ne minno Welliste mannu, nink üttele neile : Minna lá
 ülles omma Essá mannu, nink teije Essá mannu nink
 minno Jummalá mannu, nink teije Jummalá mannu.
 Se om sesamma Maria Maddalena, kummast Jesus
 láitse Kurratit olli wáljá ajann, selle náüt teumá hendá
 Eige eesmált, kui temmá olli üllestössu, warra eesmátsel
 Maddále Páiwál. Sesamma láh nink kulut seddá neile,
 kumma temnága olliwa olnu, kumma leinsiroa nink is-
 siwa, et temmá Essandat olli nánnu, nink et temmá tálle
 seddá olli üttelnu. Nink kui nesamma kuliwa, et temmá
 olli, nink temnást olli náttu, sis es ussu nemná mitte.
 Ent ne Nátse látsiwá Hawwa sisse, nink náiwá ütte
 noort Meest háá polel isiwat, tel olli pik, walge Sárk
 Sálján, nink nemná heitiwá árrá. Ent se olli Jssanda
 Engel. Ent temmá üttel neide wasta : Argá heitigo
 mitte, sest minna tija et teije otsite Jesusi Naatsavettist,
 lá Nisti pále olli podu. Temmá ei olle mitte sin, sest
 temmá om üllestössu, nida kui temmá om üttelnu, tulge
 tánná, laege seddá Assemet, kohhe se Jssand olli pantu,
 nink minge ákkitselt, nink ütlege temmá Jüngville nink
 Verrille, et temmá om Kooljist üllestössu. Nink náitse,
 temmá saap teije een minnemá Kalilea Male, fáál fåde
 teddá uággemá. Nátse, minna olle teile seddá üttelnu.
 Nink uemná látsiwá ákkitselt Hawwast wáljá, Peljo
 nink sure Rómuga, josíwa, seddá temmá Jüngville kulu-
 tama. Sest Wárriseminne nink Hirm olli neide pále
 tulnu. Nink nemná es üttele kelleke middáke, sest nemná
 pelgíwá. Ent kui nemná látsiwá seddá temmá Jüng-
 ville kulutama, náitse, sis tulli Jesus neide mallnu nink
 üttel :

üttel: Terre, nink nemmá astiwa temmá mannu, nink
 uakšwa temmá Zalgu kinni, nink kummarditwa teddá.
 Eis üttel JEsus neide wasta: Urge peljako. Minge
 nink kolutage seddá minno Bellitsille, et nemmá láwá
 Kallea Male, nink saál sawa nemmá minno nággemá.
 Ent kui nemmá sinna lástiwá, nátsé, sis tulliwá mōnne
 neist Hoitiist Lina, nink kullutiwa Kōrge. Preestrille kī
 mes olli sündinu. Nink nemmá tulliwá kōkko Wari-
 nambiddega, nink pei ewá Rouwwo, nink anniwa neile
 Svameestille Rabha kīl, nink ütliwá: Üllege et temmá
 Zūngre tulliwá Sfe, nink warrastiwá teddá árrá, kīl
 meije maggasime. Nink kui se Ma. Wallitsejalle tedá
 sassi, sis tabhame meije teddá leppitáda, nink sato, et teije
 peáte Holeto ollema. Nemmá wōttiwá Rabha, nink
 teiwá nida, kui nemmá elliwá oppetetu. Nink sesamma
 Kōnne om wálsá laggonu Zudaliste sekká, ammat táam-
 bá Páiwáni.

Nink nátsé, kās neist olliwá selsamma Páiwál min-
 nemán ütte Allewette, sinná olli Zerusalemmist kūrse
 kummend Waggio. Maad, sel olli Nimmi Emaus. Nink
 nemmá kōnneliwa tōine tōisega kīgist neist Asjuft, kumma
 olliwá sündinu. Nink jobto, kui nemmá nida kōnneliwa,
 nink tōine tōiselt kūsšitelliwá, sis tuli ka JEsus essi neide
 mannu, nink káwwe neidega. Ent neide Silmi peti, et
 nemmá teddá es tūme; sejt temmá náat hendá neile tōi-
 sel Kōmbel. Nink temmá üttel neide wasta: Mārátsé
 Kōnne es ne omma, kumbe teije káwweu tōine tōisega
 peáte, nink ollete murrelliko? Ent úts, kummal Nimmi
 olli Kleowas, koste nink üttel temmá wasta: Sinnas
 ütšindá Wōras ollet Zerusalemmin, nink ei tija mes se
 sissen nell Páiwil om sündinu? Nink temmá üttel neile:
 Mes? Ent nemmá ütliwá tälle: Se, JEsussest Maat
 sarettist,

sarettist, kumb olli Proweet, wákkew Eõõn nink Eõõn
 nan Zummala nink fige Rahwa een. Kuitas meije
 Kõrge-Preestri nink Pálikko teddá Surma Hukkatusse
 sisse omma árráõndnu, nink omma teddá Kisti páie po-
 nu. Ent meije lodime teddá ollewat, se Israelt p. ddi lu-
 nastama. Nink páie se fige om niid táambá kolmes
 Páiw, kui se sáñdi. Ent mõnne meije Raist omma
 meid ka heiditánu, kumma ülli warra Harwa man om-
 ma olnu. Nink kui nemmá temmá Kehhá es lõrwá, sis
 tulliva nemmá nink ütliwá hendá Englide Máutmist
 nánnus, kumma teddá ütliwá elláwát, Nink mõnne
 meije seást látsiwá Harwa mannu nink lõsiwá nida,
 kui ne Raiste ütliwá, ent teddá hendá es uáe nemmá.
 Sis üttel temmá ne de wasta: O teije rummala nink
 rassedá Eõõamest, seddá kil usma, mes Proweti omma
 ütteinu. Es Kristus nisuggust peá kannatama, nink om-
 ma N. wustisse sisse minnemá? Nink temmá nakkas
 Mofessist nink figist Proweist, nink sellet neile árrá fi-
 gen Kirjan, mes temmást olli kirjotetu. Nink nemmá
 tulliva se Allege lähhúde, kõhhe nemmá lásiwá. Nink
 temmá pand hendá kawemballe minnewás. Nink
 nemmá wáijewá teddá, nink ütliwá: Já meije mannu,
 sest Eõõang jowway, nink Páiw káldus Otsa minnemá.
 Nink temmá láh sisse, neide mannu jáñá. Nink sündi,
 kui temmá neidega Harwa man iste, sis wõt temmá lei-
 bá, tánnás nink murs, nink and neile. Sis arwoat neide
 Silmi ülles, nink nemmá tusiwa teddá. Nink temmá
 kátte neist árrá. Nink nemmá ütliwá tõine tõist wasta:
 Es meije Eõõa meije sissen palla, kui temmá meiega pajat
 Te páál, nink kui temmá meile Kurja árrásellet? Nink
 nemmá tõsiwa selsammal Tunnil ülles, nink káñiwá
 jälle taggasi Jerusalemmi, nink lõsiwá neid Ürstõist

timmend, nink kumma, neide man olliva, koon ollewät,
nink ütewät: Iffand om röttelekkult üllestönu, nink
hendä Simonille uäutnu. Nink nemmä juttustiva,
mes Te pääst olli sundinu, nink kui ad temmä Leiwä
Murdmissen heist olli tuttu. Neid es ussu nemmä ka
mitte. Ent se olli jis, kui Oddang oli toffammal eesmä sel
Näddälz-Välwäl, nink Usse olliva finni pantu, kunn
Jüngre koon olliva, Judalisse Vello verräst.

Ent kui nemmä seddä pajativa, sis tulli Jesus essi
kui nemmä Lawwa man istewa, nink sais neide kessette,
nink üteli neidewasta: Rahho olgo teijega. Nink tem
mä söimas neide Umbusku nink Sväme Kallestust, et
nemmä neid es olle ussu, kumma teddä olliva nämm
üllestönu ollewät. Ent nemmä heitwä ärrä, nink saiwa
pelglikuf, nink mötöwa hendä Waimo näggewät.
Nink temmäüttel neile: Kuis teije ni heitinu ollete, nink
melles särätse Mötte teije Svämette tulleva? Raege
minno Kässi nink minno Jalgu, et minna olle essi. Put
te minno nink Raege, sest Waimul ei olle mitte Eihha nink
Luid, nida kui teije näete mul ollewät. Nink kui temmä
seddä olli ütelnu, sis näüt temmä neile Kässi nink Jalgu,
nink Külle. Sis saiwa ne Jüngre röömsaf, et nemmä
Iffandat näijewä. Ent kui nemmä weel Nömu verräst
es Ussu, nink immetelliva, sis üteli temmä neide wasta:
Kas tell siin middäke säwä om? Nink nemmä panni
wa tälle ette Tükki litsetut Kalla, nink Kummälisse Met.
Nink temmä wöt nink söije neide een. Ent temmä üteli
neide wasta: Ne omma ne Könnö, kumbe minna teije
wasta olle pajatanu, kui minna weel teije man olli; Sest
lit peäp täidetämä, mes minnust om kirjotetu Molesse
Sädussen, nink Prowetin, nink Laulun. Sis arwas
temmä neide Moistust, et nemmä Kirjä moistiva. Nink
temmä

temmä üttel neile: Nida om kirjotetu, nink nida piddi Kristus kannatama, nink üllestõusma Kooljist kolman del Väiväl, nink lassma kolutada omma Nimme pääl, Vattustläändmist nink Vattu Andisandmist tige Rahwa seän, nink allustada Jerusalemmist. Ent teije ollete sejt Tunnistaja. Sis üttel temmä jälle neide wasta: Rahho olgo teijega: Dife kui Issä minno om lähhatänu, nida lähhatä minna teid ka. Nink kui temmä seddä olli üttelnu, sis puhk temmä neide päle, nink üttel neide wasta: Wöcke puhhä Waimo, kelle teije Vattu andis annate, neile omma nemmä andis antu, nink kelle teije Vattu kinnitáte, neile omma nemmä kinnitátu.

2

Ent Tomas, ütse neist Kástõistkümnest, kumb kutsutas Kástõsseß, es olle mitte neide man, kui Jesus tulli. Sis ütliwä töise Jungre tälle: Meije olleme Es sandat nännu. Ent temmä üttel neide wasta: Kui minna ei näe temmä Käite sissen Nagla Tähte, nink panne omma Sörme Nagla Tähte sisse, nink panu omma Käit temmä Külle sisse, sis ei tahha minne usku. Nink Kattesa Väivä perräst olliwä temmä Jungre taas sääl sissen, nink Tomas neidega. Sis tulli Jesus, kui Usse olliwa kinni panu, nink säis neide kettette nink üttel: Rahho olgo teijega. Perräst üttel temma Tomale: Känitä tännä omma Sörme, nink kae minno Käsi: Nink kunnitá tännä omma Käit, nink panne minno Külle sisse, nink ärrä olgo umbusflif, enge olle usflif. Sis koste Tomas nink üttel temmä wasta: Minno Issand nink minno Jummal. Jesus üttel temmä wasta: Gest et sinna minno ollet nännu, Tomas, sis ollet sinna usku. Onsa omma ne, kumma ei näe nink sisti uskwa. Perräst seddä näht hendä Jesus jälle neile Jungriile Eiberia

Järwe man. Ent temmä näüt hendä nliidade: Simmon Peter nink Tomas, kumb Katsikesses kutsutas, nink Natanael Ka:ilea Ma:Kanast, nink Sebedeusse Po:ja, nink kas töist temmä Jüngrist, olliwa üttenkoon. Sis üttel Simmon Peter neide wasta: Minna lä Kallo püüdä. Nemmä ütliwä tälle: Meije läme ka sinnoga, Nemmä lätsiwä wäljä nink astsiwa seddämaid Laiwa. Nink tolsammal Söl es sa nemmä middäke. Ent kui jo Hommung tulli, sis saisi JESus Konnan: Ent ne Jüngre es tijä mitte, et se JESus olli. Sis üttel JESus ne de wasta: Latse, kas teil middäke sümwä om? Nemmä kostsiwa tälle: Ei olle. Sis üttel temmä neide wasta: Heitke wäljä Noot häle Pole Laiwa, sis sadi löidmä. Sis heitsiwä nemmä, nink es jomwa ennämb wäljä weddäda, Hu'ga Kallio perräst. Sis üttel se Jünger, kumba JESus armast, Peetri wasta: Se om Essand. Ent kui Simmon Peter kuuld Essandat olle wat, sis wöt temmä Hammet benne ümbre, (sest temmä olli allaste,) nink heit hendä Järwe. Ent ne töise Jüngre tulliwä Laiwaga, (sest nemmä es olle karmwen Maalt, enge lähbüd kas sadda Künärt,) nink weddiwä Kalla Nota: Kui nemmä nüüd Male astiwa, sis näiwä nemmä kuma Hütse pantu ollewat, nink Kallo sääl pääl nink Leibä. Sis üttel JESus neide wasta: Toge neist Kallust, mes teije nüüd ollete püüdnu. Sis läk Simmon Peter, nink weddi Nota Male, täüs sadda wiisküm mend päle kolm suurt Kalla. Nink ehk neid kül ni paljo olli, sihti es kalle se Noot ärrä. Sis üttel JESus neide wasta: Tulge, söge Lounat. Ent keäke es tohhi neist Jüngrist temmält küssidä: Kes sa ollet? Sest nemmä tesiwä Essandat ollewat. Sis tulli JESus nink wät Leibä, nink and neile, nida ka Kalla. Se olli nüüd jo kolmas

perrá. Sis laggosi Kõnne Welliste sekká wáljá, et selineane Jünger ei kole mitte. Nink JEsus es ütlet tälle mitte, et temmá ei kole, enge, kui minna tabbaß, et temmá jääß senni kui minna tulle, mes se sinno puttup? Se om sesamma Jünger, se neist Usjust tunnistap, nink om ka neid kirjotanu; Nink meise tijamá, et temmá Tunnistus om toisi. Ent ne üstõistkummend Jüngerit látsiwá Ká lilea Male ütte Mäe pále, kobbhe neid JEsus olli kutsut, nink saäl om temmá náttu ennámbe kui wijest saast Wel litst üttelisse, kummist weel paljo senni Ajani allale omma, ent mõnne omma ka jo uinonu. Nink kui neimá teddá náijewá, kummardiwá nemmá teddá. Ent mõnne mõtliwa kátsite. Ent JEsus ast neide mannu, pajat neidega nink ütlet: Minnole om antu kíl Melewald Tairwan nink Ma páal. Seperrást minge fige Alma sisse, nink kulutage Armo. Oppust figelle Lojusselle, nink tetke Jüngeriß kíl Pagganid, neid risten se Issá nink se Poija nink pühhá Waino Nimmel, nink oppetage neid piddá má kíl, mes minna teile olle kásknu. Ká ussup nink ristitás, se saap busaßsama. Ent ká ei ussu se saap árrásumistus. Ent Uskide perrá sawa nisugutse Tábhe tullema; Miuno Nimmel sawa nemmá Kurratid wáljá ajama, wastse Keeldega pajatama, Siugu árráajama, nink kui nemmá niiddáke surinlikko sawa joma, sis ej peá neil midá dáke wikká ollema. Tõbbiste pále sawa nemmá Kássi pannema, sis sawa nemmá varrembaß sama. Nink nátsse, minna olle teije wan eggá Páiwá, ammat Alma Ottsani. Perrást om temmá náttu Jakkabist. Eune kui temmá neide náttu neide Silmi eest ülles woeti, sis om temmá hendá nidade elláwolt perrást omma Kannatust náttu ommille Apostile, mitmasuggutse Tábtega, nink nátti neide seán nellikummend Páiwá, nink pajat neidega

dega Zummala Rikkuffest, arwas neide Moistust, et
nemmä Kirja moistiwa.

3

Nink kui temmä neid olli fokko foggonu, es kasse tem-
mä neid Zerusalemist minna, enge Essä Zootust
ota, nink üttel: Nätse, miinna läbhätä omma Essä Zoo-
tamist teije päle kumba teije minnust ollete kunnu. Ent
teije olge, Zerusalemi Linan, seuni kui teid ehhitetäs
Wäega Rörgeft. Eest Joan om käl Wega ristinu, ent
teid peap pühhä Waimuga ristitämä, eimitte kawwa
perräst neid Päiwi. Eis küssewä ne temmäst, kumma
oliva fokko tulnu, nink ü'liwä: Essand, kas sinna sel
Maal jälle saat ülles säädmä Israeli Rikkust? Ent tem-
mä ü'eel neide wasta: Teil ei sünni mitte tedä Niga ehl
Tunni, kumbe Essä ommale Melewallale om täälle pan-
nu. Enge teije sada samä pühhä Waimo Wälke, kumb
teije päle saap tullesma, nink sade ollema minno Tunni-
taja Zerusalemmin, nink foggona Juda nink Samaria
Maal, nink Ma Otsani. Nink temmä weije neid wäljä
ammaf Detaniatte, nink töst ülles omme Kässi, nink öu-
nist neid, Nink sündi kui temmä neid ömist, kui temmä
jo käl neid ga olli pajatanu, perräst omma Üllestoufmiist,
sis lahku temmäneist ärrä, nink woeti neide uätten ülles,
nink läh ülles Tairwatte, nink Piltw wdt reddä neide Sil-
mi eest ärrä; Nink temmä om istuu Zummala häle
Käele. Nink kui nemmä Tairwatte kairjeliwa, kui temmä
ärrä läh, nätse, sis saiwä kah Meest neide man walgen
Reiwix kumma ka ü'liwä: Kalilea Ma Mihhe, mes
teije saifate nink kaete Tairwatte? Sefamma JEsus, ke
teist Tairwatte om ülles woetu, saap uidade tullesma, kui
teije teddä ollete näunu Tairwatte minnewät. Nink
nemmä kummardiwa teddä, nink läuivä taggast Jeru-
salem

salessimi, sure Römuga, sest Mäest kumb kutsutas Sile
 Mäggi, kumb om Jerusalemimi lähün, pühhä Päimä
 Te Rönnik. Nink kui nemmä sisse tulliva, sis lätsivä
 nemmä ülles sinnä Pöningo päle, kun nemmä olliva
 Peter nink Zakkap, Jaan nink Andreas, Wilip nink
 Tomas: Pärtel nink Matteus. Zakkap Alweusse Poig
 nink Simmon Zelotes, nink Judas Zakkabi Belli.
 Resamma olliva fik kindmä üttemelelikkult Palwussen
 nink Pallemissen, Naiste nink Maria Jesusse Emma
 nink temmä Bellistega. Nink nemmä olliva allat
 Zummala Koar, kuttivä nink tännäsivä Zumma!at

Zummala Pühhä Wai- mo näggeväst Tullemissest Apostlide päle.

Sink kui Suurwiste Pühhä Päimä täüdeti, sis olliva
 wa nemmä fik üttemelelikkult üttenoon. Nink
 Mürriseminne sündi äkkitselt Taimvast, ötse kui
 kange Tuul olles pühkä, nink täit seddä koggona Maissa
 kun nemmä olliva istman. Nink Ke'e nätti neil ärräjäetä
 ollawat, ötse kui tullitse, nink se iste eggäütte päle neide
 seäst. Nink neid täüdeti fik pühhäst Waimust, nink nätsi
 siva kōnnelema töiste Keeldega, nida kui Waim neile
 and kōnneida. Ent Jerusalemimi olliva Judalisse ellä
 män, Zummala pelgikkō Mihhe, figest Rahvast, kumma
 ma Taima al omma. Kui nüüd se Hääl sündi, sis tulliva
 se Hull kōkko nink jammäti ärrä. Sest eggäüts kuulid
 neid ommal Kelel kōnnelewat. Nink nemmä heitivä fik
 ärrä nink panniva Zinnes, nink ütliwä töine töise wä
 ta:

ta: Nätse, es nesinatse kif, kumma kōnnelewa, olle Kalis
 lealisse? Kuis meije sis kulleme eggäuts ne d pajatawat
 ommal Kelel, kumman meije olleme sündinu? Parde
 nink Mede nink Elamide, nink kumma elláme Mesopotam-
 mia, Juda nink Kappadoosia, Ponto nink Asia-Maal
 Brügian nink Pammilian, Eiptin nink Libia Ma Pis-
 til, kumb om Kirene kottal, nink wōra Romalisse Juda-
 lisse nink Juda-Ussu Wōtja, Kreetre nink Arabe: Meije
 kuleme neid meije omma Kelel Jummalä Suri-Tekko
 pajatawat. Nink nemmä heitiwä kif ärrä nink olliwä
 fatte Kalo pääl, nink ütliwä töine töist wasta: Mes sest
 tahtnes sada? Ent mu nariwa nink ütliwä: Nemmä
 omma täüs magausat Wina. Ent Peter sais neide üt-
 töistümnege, nink töst omma Hääl, nink päjat neide
 wasta: Jōda Mēhe, nink kif, kumma tlläte Zerusalem-
 min, se olgo teile tedä nink pandke tähhele minno Sōn-
 nu; sest sesinatse ei olle mitte jorbnu, nida kui teije mot-
 lere, sest se om kolmas Päiwä Tund. enge se om se, mes
 üteld om läbbi Zoeli, se Prowedi: Nink wimä sel Päi-
 wil saap sündimä, (ütley Jummal:) minna ahha om-
 mast Waimust wäljä kallata fige Lihha päle: Nink
 teije Poja nink teije Tütire sawa Prowete Oppust ku-
 lutama, nink teije Nore Mihhe sawa Nälko näggemä,
 nink teije Wainamba sawa Lind näggemä. Nink min-
 na tahha omme Sullaste nink omme Näütsiruide päle
 neil Päiwil ommast Waimust wäljä kallata, nink nem-
 mä sawa Prowete Oppust kulutama: Nink minna
 tahha Immet anda Taimaa üllewän, nink Tähte Ma
 pääl allan, Werd nink Tuld, nink Suidso Toho. Päiw
 saap pimmes minnemä, n nk Ku Werres, enne kui se suur
 nink awwalil Issanda Päiw tulley. Nink peap sündi-
 mä, et kō Issanda Nimme saap appiheikama, se saap

õnsaß sama: Iſraeli Mihhe, kuulge neidſinatſid Sõnu: JEsust Maatsaretist, Jummalast teije seän ülles näudetu Meest. Wäe, Jümme ninl Tähtega, kumbe Jummal läbbi temmä teije Kesten teggi, nida kui te je ka effi tijäte; Seddäsamma, kui temmä Jummal ärrä mötteldu Roumust ninl Centeedmissest olli ärräantu, ollete teije wõtnu läbbi üllesõhtutse Käe, ülles ponu ninl ärrätapnu. Seddä om Jummal ülles ärrätänu, kui temmä teddä Surma Wallust om päästnu, sest se es woi mitte olla, et teddä temmäst piddi kinni petämä. Sest Dawid ütley temmäst: Minna olle Jffandat ilkes hene ette säädnu, sest temmä om minno hääl Käel, et minna ei heljo, sepeerräst om minno Süddä rõõmsa, ninl minno Keel rõmystap hendä, sest ka minno Lihha saap Lotustett hengämä. Sest sinna ei ja minno Henge Võrgutte lätmä, ei ka perrä andma, et sinno Pühhä Ärrämäddänemist näes. Sinna ollet mulle tedä andnu Eho Teed; Sinna saap minno täütmä Rõmuga omma Palge een. Mihhe Wellitse laste minno jalgede teije wasta rõnuel da wannast Effäst Dawidast, sest temmä om ärräoolnu ninl mahha mattetu, ninl temmä Haud om tägambä Päiwäni meie man. Kui temmä nüüd Proweet olli, ninl tees, et Jummal Wandmissega tälle olli tootanu, temmä Pusa Suggust Kristust ülles ärrätäda, Lihha perrä, temmä Kärije päle istma; Sis näggi temmä ette ärrä ninl pajat Kristusse üllesõffemissest, et temmä Henge ei olle mitte Võrgutte jättetu, ninl temmä Lihha ei olle Ärrämäddänemist nännu. Seddäsamma JEsust om Jummal ülles ärrätänu sest olleme meije kii Sunnistaja. Et temmä nüüd om läbbi Jummal hä Käe üllendetu, ninl pühhä Waimo Eostust Effäst sanu, sis om temmä seddä wäljä kallanu, mes teije nüüd näete ninl tulete. Sest

Gese Tarwid ei olle mitte illes lännu Taitwatte, ent tem-
 mä ütley: Issand om üttelnu minno Essandalle: Istu
 minno häle Käele, fenni kui minna panne sinno Wain-
 laisi sinno Salgu Allutseß. Sis teedke nüüd koagona
 Israeli Kodda töttest, et Zummal-teddä Essandas nink
 Kristusseß om tennu, seddäsamma Jesust, kumba teije
 ollete Kristi ponu. Ent kui nemmä seddä kuliva, sis nalsi
 se neide Svämette, nink ütliwä Peetri nink töiste Apost-
 lide waßta: Mes peáme teggemä, Mihhe Wellitse?
 Ent Peter üttel neide waßta: Käändke hendä Pattust,
 nink lasse eggäüts teije seäst hendä ristit Jesusse Kristusse
 Nimmel Pattu Andisandmisses; nink sis sade teije sa-
 ma pühhä Woimo Andet. Gese teile nink teije Latfile
 om se Tootus antu, nink figille, kumma kareu omma,
 kumbe eäle Issand meije Zummal tönnä saap mannu
 kutsmo, ka paljo töiste Svännuga tumist nink mannis
 temmä, nink üttel: Lasse hendä arwitada seßinatseß
 tiggedast Suggust. Kumma nüüd hääl Melel temmä
 Svöna waßta wöttiwa, neid ristiti. Nink tol Päiwäl
 suggesti Koggodusselle päle läbhüd kolm tubhat Henge.
 Ent nemmä jäitwä kindmält Apostlide Oppusse nink Os-
 sausse nink Leiwä Mardmisse nink Palwusse päle. Ent
 lige Henge päle tekki Belg, nink paljo Zimmet nink Täb-
 te sündi Apostlide läbbi. Ent kil ne Ustia olliwa ütten
 koon, nink piddivä kil ni, et eggämihhel seß Ossa olli-
 Nink nemmä möiwä ärrä omma Hääd nink Warra,
 nink jaggasiwa seddä ärrä figille, se perrä kui kummaleke
 waja olli. Nink nemmä olliwa eggä Päiwä üttemele-
 liktuls koon Zummalä Koan, nink murdsiwa eggä ütten
 Koan Leibä, nink wöttiwa Koga ütten Rōmu nink Vige
 Svamega, Zummalat kitten, nink neil olli Armo, Igg
 Nahwa man. Ent Issand pand eggä Päiwä myäm
 Koggodusselle päle, kumma önsaß saiwa. Ent

Ent Peter n'nt Zaan lätšiwá úttelisse úlles Zummala Kotta, úttesämmál Palwusse Tunnil. Nint úts Mees, ká Emma Zbhust sani jalloto olli, kanneli sinná Seddá panniwa nemmá eggá Páiwá Zummala Koa Ussette, kumb illosaf kutsuti, et temmá neile Andet palles, kumma Zummala Kotta lätšiwá. Kui se Peetrit nint Zani nággi, et nemmá tahhiwa Zummala Kotta nimmä, sis pállat temmá neist Andet sada. Ent Peter kaije Zaniiga temmá pále nint úttel: Kae meije pále. Ent temmá kaije neide pále, nint oot neilt middáke sada. Eis úttel Peter: Hóbbedat nint Kulda mul ei olle, ent mes mul om, seddá anna minna sulle: ZEsusse Kristusse Rimmel Naatsfaretist, tósse úlles nint kónni. Nint temmá haard teddá báasi Káest kinni, nint tómmas teddá úlles: Nint seddámaid saiwa temmá Zalla nint Zalle kómáš. Nint temmá karras úlles, sais nint károwe, nint lás neidega Zummala Kotta, kónd nint karras, nint lit Zummalat. Nint kíl Káwas nággi teddá kónd roat nint Zummalat litwát, nint tufiwa teddá, et temmá sesanna olli, ke Zummala Koa illusa Wárrájá een olli ismu nint kizjálu. Nint nemmá saiwa táus Hirmonin: Heiditámist se úlle, mes temmáke olli sündinu. Ent kui se árrásúttinu Zalloto hendá Peetri nint Zani manpidi, sis joost kíl Káwas neine mannu, se Kummi sisse, kumb kuzutas Salomonni Kum, nint panniwa Zimmes. Ent kui Peter seddá nággi, sis koste temmá Káwale: Israeli Mibhe, mes teije seddá Zimmes pannere, ehk mes teije meije pále kaete, kui ollesse meije-omma Zowwo, ehk Pühháussega teddá káumá tennu? Abrahammi nint Isaki nint Jakobi Zummal, meije Wannambide Zummal, om árráselletánu omma last ZEsust, kumma teije ollete árráandnu, nint teddá árrásalguu Pilaatusse.

tusse een, kui temmá Kohhut moist teddá wallale lasse. Ent teije ollete Pühhá nink Sigedat árrásalgnu, nink pallelnu hennele Tapja-Meest kinki, ent Ello Saaijat ollete teije árrátapnu, seddá om Jummal Kooljist ülles árrátánu, sest olleme meije Tunnistaja. Nink lábbi Ussu temmá Nimme sisse, om temmá sesinatse páál, kumba teije náete nink tunnete, omma Nimme kinnitánu; Nink Ust lábbi temmá om selle omma Terroust andnu teije kike een. Nink nüüd tija minna kúl, Wellitse, et teije seddá teedmáttá ollete tennu, nida kúl ka teije Páliko. Ent Jummal om teddá nidade táánu, mes temmá enne om kúlutánu, lábbi kige omme Prowete Su, et Kristus píddi tannatama. Sis parrandage hendá nüüd, nink láándhe úmbre, et teije Pattu árráwoetaß, kui Kostutámissé Uig tullep Issanda Pa'gest, nink láhhátáp teile seddá enne jattustetu Jesust Kristust, ká Tairwast peáp hennele wótma, tohhe Njani, kui kík saap jálle todus, mes Jummal om pajatanu lábbi kige omma pühhá Proweti Su, ammust sani. Sest moses om Wannambide wasta úttelnu: Issand teije Jummal saap teile útte Prowetti ülles árrátámá teije Wellisist, kui minno, seddá peáte kuulma kigen, mes temmá teile saap útlemá. Nink se saap súndimá, et eggáúts Heng, ká seddá Proweti ei sa kuulma, peáp Rahwa seást árráháetámá. Nink kík Proweti, Samuelist sani nink perrást, mitto neid omma pajatanu, ne omma neistsuatsist Páirwist enne kúlutánu. Teije ollete Prowete nink Leppingo Latse, kumba Jummal meije Wannambidega om üllesáádnú, kui temmá Abrahámmi wasta úttel: Nink sinno Seemnen peáwá kík Suggu Ma páál sama ónnissetus. Teile om Jummal esmál omma Poiga Jesust ülles árrátánu, nink om teddá láhhátánu te:d ónnistama, ei hendá eggáúts ommast Kurjussest kánáß. Ent

Ent kui nemmä Rahwa wasta pajatiwa, sis astiwa
 Preestri nink Jummalä Roa Pää Mees nink Saduzeri
 neide manuu, nink neil olli haige Meel, et nemmä Rah
 wast oppetiwa, nink Jesussen illestösemist kulutiwa
 Kooljist. Nink nemmä heidiwä Käät neide künge, nin
 panniwa neid hommungus Wangi, sest sis olli jo Sö
 dang. Ent paljo neist, kumma seddä Söuna olliwä kuul
 nu, uskuiwa. Nink Meeste Arw olli lähhud wiis tub
 hat. Ent töisel Päiwäl sündi, et neide Pälikko nink
 Wannamba nink Kirjatundia kocko tulliwä Zerusa
 lemmi. Nink Hannas, se Kõrge Preester, nink Kaitwas,
 nink Jaan, nink Aleksander, nink mitto neid Kõrge
 Preestri Sukku olli. Nink nemmä säädsiwä neid henne
 tessette, nink nousiwa neilt: Märätsfest Wäest, ehk mä
 retsel Nimmil es teije seddä ollete tennu? Sis üttel Pe
 ter, täüs pühhä Wäimo, neide wasta; Rahwa Pälik
 ko, nink Israeli Wannamba, kui meid täambä sunnitas
 se hä Sö perräst, mes selke többitselle Mihhele om tettu,
 kumma läbbi temmä om ärräsuttinu, sis olgo teile nink
 lige Israeli Rahwale tedä, et Jesusse Kristusse Nimmil
 Naatsaretist, kumba teije ollete Nisti ponu, seddä Jum
 mal Kooljist om illes ärrätanu, selsammal saisap sesirone
 siin teije een terwe. Se om se Kirowi, kää teist Koateggi
 jist om ärräheiden, ke Nulga Pää Kirowis om sanu.
 Nink üttele mu sissen ei olle Onsus, sest ütse mu Nimmil
 ei olle ka Tairwa al Jnnimistille antu, kumman meije peä
 me onsaß sama. Ent memmä kaiwa Peetri nink Sani
 Ju'gusse päle; Nink panniwa seddä Jmmes, sest nem
 mä tesiwä neid opmata nink rummala Mihhi ollewat,
 nink tusiwa neid ka, et nemmä Jesussiga olliwä olnu.
 Ent kui nemmä seddä Jnnimist näiwä henne man saiss
 wat, ke terweß olli sanu, sis es olle neil middäke wasta
 pajat

pajatamist. Ent nemmä kassiwá neid Surest-Kohrust
 wáljá minná, kónn liwa tóine tóist wasta, nink útlirwá:
 Mes meije neile Meestelle peamá teggámá? Eest aw
 walik Táhnt om neide lábbi sündinu nink om teddá figil,
 kumma Zerusalemmin elláwá nink meije ei woi seddá
 mitte sallata. Ent et se karowemballe Rahwa sekká ei lag
 gone, sis áhwardáke:n neid fórwaste, et nemmä eddi-
 spáide ennámbe úttele Jumimisse wasta sel Nimmel ei pa
 jata. Nink nemmä heiksiwa neid, nink es kasse neid ússi-
 ke ennámbe kónnelda ei ka oppetada Jesusse Nimmel.
 Ent Peter nink Jaan kossiwá neile nink útlirwá: Kas
 se úige om Jummalá een, et meije teid ennámbe kuleme,
 kui Jummalat? Moistke essi Kohhut. Eest meije ei
 woi mitte mahha játtá seddá pajatamast, mes meije
 olleme nánnu nink kuulnu. Ent nemmä áhwardiwa
 neid nink lassiwá neid wallale, nink es lörwá mitte, kui-
 tao nemmä neid waiwasse, Rahwa perrást; Eest kíl
 fittirwá Jummalat se úlle, mes olli sündinu. Eest se
 Jumminne olli ennámbe nellí kúmmend Ajastaiga wan-
 na, kumma kúllen se Sútti'ámisse Táhnt olli sündinu.
 Ent kui nemmä ollirwá wallale lastu, sis tullirwá nemmä
 Damm'itide mannu, nink kulutiwa, mes Kórge Preestri
 nink Wannamba neide wasta ollirwá útteinu. Ent kui
 nemmä seddá kutiwa, sis tóstsiwa nemmä kíl úttemelelik.
 kúlt Háált Jummalá pole, nink útlirwá: Jssand, sinna
 ollet se Jummal, ká om tánnu Taiwast, Maad nink
 Merd, nink kíl mes neide sissen om: Ká lábbi omma
 Sullase Lawida Su om útteinu: Minkperrást mássá-
 wá Paggana, nink Rahwas wóttap túhjá ette? Ma
 kunniga láwá útte, nink úllembá tullerwa kólko wasta
 Jssandat nink wasta temná Kristust. Eest tóttelikké it
 nemmä omma hendá útte kóggonu sinno pühhá Poija
 Jesusse

Gessse päle, kumba sinna ollet woionu, Herodes nink
 Pontsius Pilatus, Pagganide nink Israeli Nahwaga
 jeddä teggemä, mes sinno Kässi nink sinno Nouro om
 eme ärrämöttesnu, et se piddi sündimä. Nink nuud Je
 sand, kae neide Ahwärdämisse päle, nink anna ommil
 Sullasille, kige Zulgussiega sinno Eöuna pajatada,
 fissen, et sinna omma Käät wäljä künität, et Eütite
 misse nink Tähte nink Imme sündimä, läbbi sinno püb
 Poja Gessse Minne. Nink kui nemmä olliva Pa
 rust piddänu, sis lito se Paig, kon nemmä koon olliva
 Nink nemmä saiwa kil pübä Walmuga täübetu
 nink pajatiwa Zummala Eöuna Zulgussiega.

Jerusalemmi-Lina hirm
fast Ärrähäetämissest, kumb neljä
kümnel Aastajal perräst Issanda
Kristusse Saiwa-Minnemist
om sündinu.

Kui Nig naksi kätte joudma, et Zummal ille Zer
 salemmi Lina nink Juda-Nahwa omma osali
 Wibha taht lasse kätwä, nida kui Prowed
 nink Issand Kristus essi neile ahwärden olliva ette ürte
 nu, sis om nisuggusid Tähte enne nättu: Üts Hannaga
 Täht, össe kui Mööl nättä, em Saiwan nättu, sesamma
 om terwe Aastaja Lina Kottal saistu, nida et eggäme
 seddä om nämmu. Mahla-Ku kätessammal Päiwäl, Ke
 lä üttesä Nigo Dse, össe hapnematta Leiwä Päiwil, om
 Zummala Koan Altri man nisuggune wallus Päi
 paistu, et eggä Inniminne möttelnu Päiwä ollewat

Suur wassene kange Wärräjä, Zummala Koa sissen
 pidditsel Poel, kumb kättetümmelle Mibhele saije tösta,
 kui teddä piddi wallale lastama, nink ligitte Koud. E. b.
 ba nink Kengastega olli kinni pantu, se om hendä kuendel
 Tunnil Se essi illesardwanu. Jani Päiwä Ku Katie
 kumme päle eddimätsel Päiwäl omma Taira al nink
 Pilswin Wanke nättu, nink, ötse kui suur Hult Nintulid
 nink Zalg, Wäcke, kolkko minnewät nink tap'ewat, Öse,
 sure Kärrinäga. Suurwite = Pühhä Pool = Pühhäl, kui
 Pre-stri Zummala Koa sissen tahhiwa valmistada, mes
 Pühhiß tarwiß olli, sis omma nemmä suuret Mössämist
 tuulu; Perräst om üts Hääl kuulu tännitawät: Eäl
 tem siit ärrä. Ehl kui mõnne seddä sis u:lewä sundinus,
 kui se eenpodaw Tel lige pühhämbä Paiga een, Zumo
 mala Kwan. Kristusse Kannatämisse Aial, om ärräkal
 tem. Üts Jannimanne om sääl ollu, kummol Nimmi
 olli Jesus Anni, üte alwa nink waise Mibhe Poig, kui
 seamma Suurwite = Pühhiß olli Zerusalemmi tulnu,
 sis om temmä sure Hälega weiganu: Oh! üts Röök
 minne kulus Hommungust; Üts Röökminne kulus
 Oddangust! üts Röökminne kulus neljäst Tutest! Oh!
 üts Röökminne kulus koggona Zerusalemmi nink Zumo
 mala Koa ülle; üts häddälinne Kaibus tullep Mörsia
 nink Poig = Mibhe päle; üts Röökminne lige Rahwa
 ülle. Nink nida tännit temmä S nink Päiwä päle, nink
 jooß m rro Kumbega umbre Lina mödä: Nink ehl kui
 mõnne teddä Witsfuga lahsiwa, kumma seddä Röök
 mist, kui kutsja Eähhendamist ülle Lina, hääl Melel es
 lahha kuulda, siski es jättä temmä mahha nida tänni
 täimest. Nink kui seddä Jannimst Ma Wallitsaja ette
 toidi, teddä Romalisse sääl peijewä, se teddä Witsfuga
 nida last lahku, kummi Weri ligitte wäljä tullu, sis ei olle
 temmä

temmä omnette ütete Sönnaga Armo palle nu, ei olle ka ütse We. Bissar temmä Silmist wäljä tullnu, enge om ikkes tännitänu sure Hälega: Häddä, Häddä, Häddä, da falle, waine Zerusalem. Sundja Albinus om teddä kui jampswat Znimist Naruf pannu. Saitse Ajastai ja järgi mödä ei olle sesin one Zniminne mu Rabwaga umbrefäun, enge om ikkes ilmütsindä köndnu, nink kui Zniminne, ke omman Melen ütete Ajsja päle allasi mötlep ehk seddä ärrä pürwäp möttelda, nink om ikkes nida tännitänu: Häddä, Häddä sulle, waine Zerusalem, ei olle ka fest Tännitämissef mitte ärräwässinu. Ent kui Romalisse jo Lina al olliwa, sis om temmä Walli Muri pääl umbrelaot köndnu, nink om ikkes tännitänu: Häddä ülle Zummala Koa, Häddä ülle fige se Rahwa! wimätte om temma ka neid Sönnu, kumbe enne temmäst es tulu, sinna körwale ütelnu: Häddä ka minnole. Nink ötse kui se Sönnä temmä Guun weel olnu, sis om temmä koggomatta Wainlaisest mahha lastu, nink nida ärräfolu. Neid nink muid Zmmetähte om enne nättu, enne kui Zerusalem om ärrähäetet; Müüd tullep ka fest Ärrähäetämissef effi kuulda.

2.

Alli Judalisse, (nida kui pühhä Teppan ütley Ap. Teg. 7, 52.) kui Tapja n ink Ärrä: Andja ögedat nink wakka Kristust olliwa ärrätapnu, sis om koggona Judalisse Kunning. Kikkus figitte ikkes kurembas lännu: Kõrge Preestri naksiva Wäekauya nink Üllekohbut röisille Preestrille teggemä; Tõiste Üllembidde waijel olli selge Wiklaminne nink Kaddens, nink lik Walli sus naksi labkuma, nida et nättä olli, et se Wallisuffega Järg peäke pididi röisite tullemä. Nusuggutse Üllembidde Tulli nink Wiklamisse perräst, kumb neit henne waijel olli,

ollt, nalki mõnmi Hulk neist arrätagganema, nink essi
 Seltsi kolko löwä, se läbbi tekkü mõnnesuggust Kurja,
 nida et Nabwast risoti nink tappeli ni Lina sissen Jeru-
 salemmiin, kui wäljän; Nink kii Assi nalki nida näütä-
 wät. et sesinatse Nabwa Kerko nink Kohto. Wallitus
 olli Umbresaddamisse pääl. Seperräst läbbät ka Keiser
 Nero Zestust Wlorust Juda. Ma sisse, Judalistiche Wal-
 litsajast. Nink kui temmä Judalistiche wäega kalg olli
 mitma Usjaga, nink omma Ahnust, Korgust nink Wa-
 latust tagga aije, sis aiwa Judalisse teddä arrä. Kul
 temmä perräst neidega saije söddama, sis kaot temmä
 ommaast Nabwast wiis tubbat Meest arrä, kumbe Ju-
 dalisse ma ha tappiwa. Nida määsawä Judalisse,
 läbbi Zummala Perräandmisse, et nemmä ka Roma-
 lisse wasta wöttiwa panna, nink taggasiwa neist arrä.
 Ent kui Keiser Nero seddä tedä saije, sis läbbät temmä
 Watrolust Wespasianust omma Poja Titussega Sü-
 ria Ma sissen. Seltsamal Ujal omma koggona Hom-
 mungo Ma sissen särätse Könne ja Sömmune käänu,
 et ötse sel Ujal mõnne Juda. Maast saasse tullemä, kum-
 ma piddiwa surek nink wäggetäs tousma, nink kii Gl-
 ma. Maad henne alla sama. Ebl nüüd se kii Kristusse
 Waimolikko Kikkusse polest töttek saije, kumma Kristusse
 Nimmi (ke Judalistiche Suggust om sündinu) ülle kige
 Ilma. Ma surek läk, siki omma mõnne seddä neide kätte
 Wespasianuste päle arwanu. Ent Judalisse selletiwä
 seddä Kulutust hennesest, niink mõtliwa omma Usja se
 läbbi tähhendetu ollewat; Nink kui neile kolm Tappe-
 lust neide Wainlaiste wasta kōrda lätsiwä, sis paiso nei-
 de Meel kōrgis, töstiwa kolm Sōä. Pälilikut, nink lätsi-
 wä Wäega Usalonni Lina arrä sama. Sis lödi neid
 kätte puhuga mahha, nink nemmä kaotiwa (päle se

weel et no Sda Pälikko hukka saima) liggi kas Edm
 mend tubhat Meest ärrä, Sis las Wespasianus, Keisri
 Sömma päle, Kalilea Ma sisse, kumb olli wäkero nint
 rikkas Ma, Rahwa polest; poost, rik, nint pallut rik
 ärrä, nida et Tapmissel, Riismissel nint Vallotamissel
 Otsa ei ka Tullat es olle. Sis saije Judalissi mitto
 tubhat hukka, nint tappeti mahha ütte worhiga liggi
 wiisümmand tubhat Götta kölbatawat Meest; Juma
 Raiste nint Lasteta, kumma alwast nint Maal elläjäst
 Rahwast ollima. Sda Wäggi es anna saäl Armo
 Wannale ei ka Noxelle, ei rassejallutsille Raissille, ei ka
 Hällin maggawille Latfile. Kuus tubhat Noxi-Meest
 lähhät Wespasianus üttel hawat, kui iggawersid Oxi
 Akaja Ma sisse, jeddä fitsast Maad katsolelisse Merre
 wajest ärräainoma. Kolmümmand Tubhat walmist
 Gödda Meest Judalisse seest müüdi tol Njal ärrä iggaw
 wetse Oxiusse sisse. Wiis tubhat omma surest Pelju
 hendä korge Kimwi, Mäkke pääit essi mahha heitnu
 nint hennele essi Otsa tenuu, Tol Njal olli üts tark nint
 moistlik Mees Judalisse seän, sel olli Nimmi Josef, se
 olli neil Preestriß nint Pälikkus. Swan: Sesamma
 paggasi, eddimätsen Peljuu, weitsi Rahwaga ütte Koba
 sisse liggi Jotapatat, Kalilea Ma Lina, saält sadi temmä
 Kätte, nint widi Wespasianusse mannu. Kui temmä
 Wespasianusselle üttel, et temmä weel piddi Keisriß sa
 ma, sis and temmä tälle Armo. Nint sesamma Josef
 om seddä kirjotanu, wes meije sest sündinu Njast tijame
 kui se Kalilea Maal sündi, sis tulli üts kolko kotu hukka
 julgedat nint röömjät Rahwast Jerusalemmi Lina, seddä
 dá olli üts neist surembist, Essandist kolko saatnu, et temmä
 mä se läbbi kil seddä Wallitsust, henne Kätte saas. Sis
 om taas paljo sallajat Tapmist, Röömist nint Njal
 mist

nist Jerusalemint olnu, nint kii om Kabjuß figinu,
 nida et se waine Liin figest polest om wainwatu. Sel
 Ujal omma mönne Körge-Preestre ärrätappetu, nint
 faggede om Werd ärrätappetu, ka dtse Zummala Koa
 fissen. Josef kirjotay, et kaktöistkummend tubhat por-
 rembat nint illembät Juda-Kahwas sensinatsen Mäs-
 sämissen om ärrätappetu, nint neide Hä nint Koa antu
 Alwale Kahwale nint Soldatile risu nint wötta: Mön-
 ne möttelewa Romaleisi Kawwala Mrouga seddä tennus.
 Nida wainwati jo Jerusalem, enne kui öige Marro weel
 temmä päle tullu, kolmesiggutse Häddäga, Romaliste
 Gäast, Labtmiffest nint figesuggustest Mässämiffesi nint
 Tullist Lina fissen nint riggedast illeantust Essandist,
 kumma petlikko Kombege mönd Hukka henne verrä sai-
 wa, heudä Essandis töstiwa nint Essanda-An verräst
 paljo Werd ärrätappetu.

Kui niid tol Ujal Kadara, Kahwas Romalistle
 näsiwa wasta pannemo, sis piddi Titus rühmä Talw-
 kerist wäljä tulla, nint wöt Kadara Lina ärrä, nint
 temmä Vä-Mees Plaatsidus aije kolmkummend tubhat
 Koddanikko pakko, kag tubhat wöt temmä Wangi, mu
 Kahwakenne paggeja. Hult upput heudä ärrä Zor-
 dani Jökke; Nint ne Kolu Kehhä lätsiwä Jökke mödä
 alla Afwalititessse Järwe fisse, kumb kutsutos Kolu-
 Merref. Sis lätsiwä Romalisse tolle pole Jordanit
 Makteronimi figin Paigun Judaliste päle, nint sadinwa
 neid sure Hirmo alla. Kui Talw olli ärrä lännu, sis
 todi Bepasianusselle Sönuwa Kewwajel Zesariatte, et
 Nero Keiser olli ärrätappetu; Sis walmist temmä heu-
 dä ussinaste nint läs ärrä Zesarlost. Nint kui temmä
 kii Juda-nint Idumea Kahwas Lina olli ärrätappetu,
 möndä Linatess ennege puddu, kumma mödä Söa-Wäe

Rään ollwa) sis pand temmä Roma Svärwälli kiffe
 Binn sisse, et temmä nida parrembidde nink peembide
 Jerusalemi Lina (kumb ürsindä ennege weel ärrawöt-
 motta olli) woif ärrä wäardä nink kätte sada. Tol
 Hawal töst Wespasianusse Sda-Wäggi teddä Keisrik.
 Verräst läs Wespasianus ärrä Egipti-Ma sisse, nink
 säält olli temmä Rötte Italia-Male minnemä; Ent
 seddä Sotta, mes temmä Judalistega olli, jät temmä
 omma Poja Titusse Holele.

3.

Ent Titus läs Jerusalemi Lina alla, nink kui tem-
 mä ütte puhhu ratsal Hobbefega wäega Lina liggi
 aije, taema, sis olles temmä pea Judalists kätte sawu,
 nink wässi wairwalisse ärrä. Bertäst teggi temmä omma
 Teri ülles Kopussehe, sinnä saije Würst Maad Linast,
 nink jaggi ärrä omma Sda-Wäkte, et temmä seddä
 Lina ennämb kui üttele kottalt woif taotada nink üme
 brepiritä. Sen wajien olli ilmoftata paljo Rahwas
 figelt polelt figist Linast Jerusalemi Pasja-Pühhäst
 kotto tulnu, Jummalä Oriust piddämä. Wäle se olli
 jo enne paljo asjatunna, ülleantut, julgedat Rahwas,
 henda Jerusalemi Lina kotto koggunu, kumb Kalitea
 Ma siffest olli wäljä aetu. Nink nida olli kolm Hulka
 nink Ossa Rahwas Linan, kumma üttemelelist Wallite
 sust ennämbeste nink ennämbäste (nida kui sis Järg
 ikkes om) ärräwikkira. Üttel Ossal olli Jummalä, Kodä
 da henne alla woel, selsammal Hulgal olli Eleasar, Sim-
 moni Poig, Pälitun, seddä arwitira Müütnikku,
 kumb tigge nink kawwal Rahwas olli, nink Koddanikku
 wasta saurt Wibha peije. Lina allumanne Ossa olli
 Jani Rään, kummasst kiff Willitus tullu, kummasst jo
 enne om üttele. Päälmenne Lina Ossa peti Simmo-
 nist

nist Finni, kummal kaskummend tubhar Jumme. Rah-
wast Abbis olli, kumma sinna olliva kutsatu, Lina
Müürnikkuide Wallatusse n'at Wäe wasta kaitsema;
Neistsammust Wörist oles Rahwas henda hääl Metel
jälle päästnu, ent wol mitte.

Kui nüüd Titus moist, et seddä Rahwast Jerusa-
lemmi Linan ülli paljo nink lijaf olli, sis rüht nink roal-
mist temmä henda ussinaste, Lina ümbre piirma nink
Walli temmä ümbre ülles heitmä, nida kui Kristus neile
olli ütteleu, senni kui se Rahwas weel k'el ütten koon
olli, et Nalg neid k'orwembidde nink peembide piddi w. w.
wama. Kui Judalisse seddä näijewä, sis wäijewä ne ma-
mä k'ul figest Soamest ni paljo, kui nemmä satjwa n'at
jousjwa, seddä keeldä, et se es peä Titusselle k'orda minne-
mä, ent nemmä es k'öhta mitte, weil es olle üttele Düne.
Jummal essi taht neile Otsa tetta, seperräst es s'igine
neil üttele Nou, nink neide henneste seän olli seiget Nida
nink Tulli. Nink öise tol hawal tössi suut Mässamine
Lina hissien, et paljo Rahwast Jummalä Koa-man mah-
ha tappeti. Jerusalemmi Liin olli wäega k'orw; nink
Finni, nink temmal olli kolm Müür. Walli sel potel, kust
Lina piddi tuldama. Seperräst k'usjwa Romalisse sure
Wäega Müri päle sama, nink Tormiga Lina ärräwöt-
ma, Wimäte saiwa nemmä sure Walwa ja Töga kas-
Müre ärrä. Tolsammal Njal lotti ihm Otsata Rahwast
Nalgä ärrä, nida kui Josef kirjotap. Ütte Leiwä Palla-
lesse perräst omma kige suremba Sobra Mägaga töine
töist ärrä raggjonu nink pistnu. Latse omma Wannam-
bide, Essä nink Emma Su eest nink Su sissest Leiwä
Pallast ärräkistnu; Ei olle sis Welli Göjarelle, si ka
Göjnar Wellele Armo andnu, ei ka töise päle hallesanu.
Üts Wat Terri om paljo Rahha masnu. Mönne om

ma Eöpra Sitta surest Näljäst fönnu; Mönne omma
Saddulla Ribmu, nink Moga Tuppe päält Nable
ärräjärränu nink ärräfönu. Mönne omma kolu löitu
kummil weel Hoiu Su sissen om olnu. Mitto omma
Pö dikid ärrä ögnu, nink Moga nin. Sieraga piündnu
Näljä ärräajada; Sis om wäega paljo Rabwast
Näljä kooluu, et Ananias Eleasari Poig, te se Wainu
Ujal Titusse pole olli paggenu, ütlep: Sadda päle wisse
töistkummend tubhat Kolu. Kehhä Linan löitus nink
mahhamattetus. Egesippus kirjotap, et üttest Wärg-
jäst ennege mitto tubhat Kooljat om wäljä kannetu,
nink et sel Ujal, kummi Titus Lina al olli, kuus sadda
tubhat Jumimist om ärräkoolnu.

Judaliste Käen olli weel Antonia Linn, kumb kinni
nink kōrowa Linn olli, nink Jummalala Kōdda olli neil ka
weel allale, kummast Sild Lina läs. Seddä Lina ärrä
saijer nätti paljo ennāmb Wainwa, kui tike töisse Paitsu
man. Ehl nüüd kōl Titus kōndmaste tees, et Nälg Ju-
daliss Linnan wimāte saas wāärmā nink löppetama, sissi
läs talle Nig iggawes, seperräst aije temmā Sodawälle,
Wäe nink Toemiga Lina ärräwōtma. Ehl nüüd se
man kōl suurt Wainwa nätti, sissi läs Komalissille kōl
Nissi kōrda nink Judalissil es olle Wōimust ei ka Sunne.
Kui nüüd Komalisse seddä Lina olliva ärräfanu, sis
and Passuna-Puhkja Passunaga Tähbe. Sis tappeti
Judaleisse kōl mahha, kumma se Lina pääl olliva, mōnd
heideti Walli-Miri päält mahha, mönne fattewa ehi
kolu; Mönne passiwā Hse Lina pakko. Perräst seddä
läs Sōdda Wāggi kōrowaste neide päle, kummist Jumi-
mala Kōdda weel Käen hoijeti. Titust üteldäs kōl
Jummalala Kōtta, Jummalala Orjusse perräst, tab:nus,
ritmatta jättä, ent Ots olli Käen. Jummal talit seddä
Nōja

Usja nidade, et sääl es peä üttele Armo Andmist ollema,
 sest kui jo karwa olli mässätu ja tappeldu, nint Juda
 leisse Abwärdämisse, ei ka Mannitsemissega es woi sada
 kindmämbit Paiku ärrä andma, sis moist Gödd
 Wäggi, et neid munt Roul ton Paigan es woi wärrätä,
 kui Nähjaga (ent se wöttap paljo Niga) eht Tullega.
 Seperräst wöttiwa monne Söa-Mihhe Tuld Jumma-
 la Kotta heitä, se läggist seddämald. Nint nida palli se
 illus, torre nint kallis Hone ärrä, kumb tol Njal suur
 nint kulus olli, nint teiri Tuhhaß. Ne Judalisse, kumma
 päälmeß Lina Ossa hoisima, omma Ossaß Lina pagge-
 nu, ent suremb Ossa saije neid Tulle nint Mäga läbbi
 bukka. Preestri omma ülli halledaste polle'nu, et neide
 Ellole piddi Armo annetama, ent sääl es olle Armosa-
 mist Jummalä ei ka Jummisse man löida. Titus om
 kostnu: Kui neide Jummalä Kodda nint Orjus om
 ärrähäetet, sis ei olle ka Preestre d mitte tarwis. Jum-
 mala Kodda om ötse Lauritse Päiwäl ärrä pallotetu,
 tolsammat Päiwäl, kummal Babilonni Kunningas en-
 nemuste eddimäst Jummalä Kotta olli ärräpallotanu.
 Nint se Päiw om sel Jummalä Koal öige wafateggija
 nint kaotaja Päiw olnu. Sedda Niga, eddimät'est
 Jummalä Koast nint temmä illesteggemissest, kumba
 Salomon olli ülles temnu, Keisri Wespasianusse töise
 Wallitssusse Njastant, kummal se Jummalä Kodda su-
 kummaß om ärrähäetetetu, om ütstöistkummend sadda
 Njastatga päle üt. Ent sest Njast, kummal se töine
 Jummalä Kodda jälle nakkati ülles teggemä, Kunninga
 Zirusse töisel Wallitssusse Njastatjal, om wiis sadda päle
 üttesä saitsmet kummend Njastatja. Kui nüüd Juda-
 leisi nidade wainwatti, eht kül Wäsemisse Lorust ennämb
 es olle, sis jäiwä ommerigge ne töise weel omma Mötte
 päle.

päle. Neil Väivil kui Inimmala Rodda nidade pallo-
 teti nink hädeteti, om üts hirmsa nink halle Affi Jerusa-
 lemmin sundinu, kumbe perrantullew Rahwas waiwa-
 lisse saap uskna. Üts ausa nink riklas suurt Sukku Em-
 mänd, tolt poolt Jordanit, olli Peljust mu Rahwaga
 ta Jerusalemmi paggenu. Kni nüüd Linn ni wäega
 nink rässeste Näljäst waiwati, sis wötnu temmä omma
 noort wäikest Latsekest Hälli sissest Ceggäüts woip moisa-
 ta, wäraitse Söame Walloga temmä seddä tennu) nink
 tapnu seddä ärrä; Utte Ossa pannu temmä kitsämä,
 nink sönu seddä ärrä; Toist poolt pannu temmä Söa
 Meestille ette, kui nesamma ümbreakot josiwa nink Söa
 ti osiwa. Ent Söamihhe omma ärrähirmonn, kui
 nemmä seddä omma nännu, omma se waise Naise päle
 hallestann, nink seddä Naja Jerusalemmi Lina üllembille
 Essandille kulutann. Sesuone hirmsa Affi om se wera
 saatnu, et nemmä sest Väiwäst nakkannu mötlema hendä
 Titusselle ärräanda, nink omma talnu Titussaga kōnne-
 lemä nink lepämä. Ent sest et nemmä Rahho Teggemis-
 sega wäega kausak olliwa wiwinnu, nink sis weel Rahho
 nink Wabbaust pälsiwa, kui nemmä jo olliwa ärränäl-
 gunn nink ärräwaiwattu, sis es sa nemmä middäke;
 Nink Linn om weel weidi Pälwi waiwal kinni petu.
 Sen Waijen om Ma Ilma paljo Rahwast surest Näl-
 jä Häddäst nink Ohhust, Linast Wainlaiste Leri wäljä
 paggenu. Sis om neid ülli oddgwaste ärrämüdn. Tol
 puhbul jostuwa kōggomatta Söa Mihhe näggemä;
 utte Judalift omma Sitta sissest Kuldpennungid wäljä
 Korjawat, kumme temmä henne sisse olli neelnu. Sis
 tekku seddämgid üts Kōnne ülkes, ülle fige Leri, Söa
 meeste sekkä, et Judalisse, kumma Leri omma paggenu,
 omma Kulda henne sisse neelnu; (Sest mönne olliwa,
 kumma

kumma ussina Arrähämisse perräst muud muddäke es
 woi arräwija kui Kulda, es woi ka Söa, Meeste eest
 seddä petä. Gesuatsse Könne perräst leiksiwa Söa
 Mihhe ütte. S sissen ennämb kui latte tuhanda Juda-
 liste Köttö ülles, et nemmä mötliwa tige Judaliste
 Köttun Kuldpennigit ollewat. Niink neid olles weel
 ennämb ülles leigatu, kui Titus es olles lastnu heiga-
 ta niink keeldä, et Wangituid es peä tappetama.
 Wimäte sis woeti Jerusalemmi Eijn ärrä, niink sis
 es anta Norelle ei ka Wannale Armo. Sisti om
 heigatu, et jowwotummalle Rahwale, kumma es
 olle joudnu Söa. Nisja piddädä niink wassa panna,
 piddi Armo näüdetämä. Nida risuti, läüdeti niink
 palloteti geggona Jerusalemmi Eijn puhtas niink su-
 tummaß ärrä Wainlaisest; Suremb Ossa Eiwast kis-
 soti niink häeteri hirmsaste ärrä. Mönne Hone jättest
 saisma Romaliste Söameeste Warjus, kumbe sinnä
 pant seddä Maad waktma: Ka mu tübia Kiwwi niink
 perräto Torni jäiwä sinnä saisma, üttest Tähhes niink
 Eunnistusseß, et saäl om Eijn ennemuste olnu. Nida
 om Jerusalem ärrähäetet niink perrätammaß ärräw-
 iwa, ötie wälko Maarja Päiwäl, siggissetel Kuul,
 kumb olli wijes Ku sest Ujast, kui temmä alla Wain-
 lanne tulli teddä ümbre piirmä. Wangiwöetu Rah-
 wa hirmsast surest Hulgast lähhät Eirus saitsfetöist-
 kummend tuhhat, walmist langet noort Meest Ale-
 sandriatte, iggawetseß Orjas, Kiwwe kandma niink
 mund rassadat Eööd teggemä. Paljo Judalissi müdi
 odda wasse ärrä kui Karja. Kas tuhhat jaeti sinnä
 niink tännä ärrä Roma Nikkusse Manje sisse, et neid
 wahhest sure Essandide Wöruße Piddun, Rahwa
 Wanneß niink Rastusseß, Mötsaliste ette piddi heidetä-
 mä

ma nink ärrä kiffotama. Elläwid Wänge om kigif
 sanu üttesäkümmeid päle sätse tuhhat; Runna sis,
 kus eddimält Lina alla tuldi käl kümmeörd sada tuh-
 hat Junnist Lina om olau, kummist suremb Osa
 wörajt Rahwäst olli, kumma es olle Lina Elläjä,
 sifst olliva kst Judaliste Suust nink Werrest fundinu.
 Kui nüüd Titus sure Wäe nink Urwoga Jerusalem
 mi Lina olli ärräwötnu, ärräpallotanu, mahha kistnu
 nink ärrähäetänu, sis pand temmä mönd Soämihhi
 seddä Maad heidma; neide Maije perräst kumma
 sääl ämbrel olliva; Nink läh essi ärrä Soäwäegä
 Ewdrati, Jole, sest nikawwette kätwe tol harwat
 Roma. Kikkusse Piir. Ent käl se kange, kulus nink
 Pühhä Jerusalemmi Lina ärrähäeteti, sis arwati
 seddä Aiga ollewat Ilma Algniffest nelli tuhhat päle
 älli neljät kümmeid Ajastaiga; Roma. Lina Alga
 niffest olli kattesä sadda päle kolm kolmat kümmeid
 Ajastaiga; Kristusse Kannatamiffest saije senni Ajau
 nellikümmeid Ajastaiga. Nida om Jerusalem, fige
 kuulsamb nink illemb Lina fige Hommungo Ma siffen,
 häddälift nif hallelikko otša sanu.

Mi rassedaste nink hirmsaste, om Jummal omma
 Pühhä, jummalikko Söna Pölgjid nink Naarjid
 fundnu nink nubbelnu, nink om se läbbi figelle Ma
 Ilmale ütte Mälletus. Tähhä nink Mannitsust and-
 nu, et eggäüts Jummalä Wihha nink Sundust peap
 pelgämä, nink Jummalä nink meije Jffanda Jesusse
 Kristusse Tundmisse pole henda käänmä. Seperräst
 peap eggäüts essi omman Melen, ussinaste se päle
 ämbtlema: Kui Jummal sellesinatsele ommale Rah-
 walle ei olle Armo andnu, kummale temmä mönd-
 ä kallist Toost all andnu, kumma sear mitto

kallist, suurt, pühhä Proveti nink Wannambat om
 olnu, kummast Issand Kristus essi, omma Zuni-
 misse Olemisse perrä, om sündinu nink tousnu; Et
 temmä paljo ennämbäste nink kõrwembaste muud
 Rabwast saap sundma, kummale temmä selgest Ar-
 must omma Zummalikko Sundmist nink kallist Armo
 Oppust om andnu, kui nemmä tedda se eest ei tännä,
 enge sedda õiget, tõttelikko Zummala Sundmist nink
 Orjust põlgwa, nink kalle Svämega naarwa nink
 mahha jätkwa; Nida kui (parrako Zummal!) kül-
 ndus meije seän sündiwät. Selle piddagem Zerusa-
 lemmi Arähäetämist allasi omman Melen, jätkem
 Pattuteggemist mahha, nink kaändkem hendä ligest
 Svämest Zummala pole, ja pallegem illes, et se ar-
 molinne Zummal nink Issand, selsinatsel häddälissel
 Ajal, meid nink meije Makedist nisuggutse hirmsa Sun-
 dusse eest armolikkult tahhaß hoida, meije Issan-
 da Jesusse Kristusse perräst.
 Amen.

sinna ollet meijē marn
käl ülliwäega sest et sinna
meel ni traige om minne
~~Sitje kälte nanna vanfale~~
~~juowa ofma minna sis~~
~~Pappa kälte sinno ni~~
~~on mi hute äriä vortaja~~
~~kohhoje lahhiat panna~~
~~sis laosi ma josi äriä~~
~~lotti lahhi kat äriä latu~~
~~talli kälte so natti vort~~
~~veinjemiä sis kälte ma~~
~~läris so kälte so~~
~~äriä joiwata äriä~~

Mittä Jago Poia
Andrusse Ramat
1766. vj

Mittä

Mittä Jago Poia
Andrusse Ramat
1788. vj

Keä Sedde ärrä warraftap
Se om ruhm omma
nahka jisker ka

Reggie fur Louis.

Amide. J. L.

Inspector

- kassadi Jani S. matt

of Gold.
1717
1718
1719
1720
1721
1722
1723
1724
1725
1726
1727
1728
1729
1730
1731
1732
1733
1734
1735
1736
1737
1738
1739
1740
1741
1742
1743
1744
1745
1746
1747
1748
1749
1750
1751
1752
1753
1754
1755
1756
1757
1758
1759
1760
1761
1762
1763
1764
1765
1766
1767
1768
1769
1770
1771
1772
1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800

Virb Koske Likka Jaska

of the ...
...
...

